

Gaston Leroux

A Nap felesége

Regény

Fordította: Laky Margit

TARTALOM

I. RÉSZ
AZ ARANY NAPKARPEREC

II. RÉSZ
AZ ÉLŐ MÚLT

III. RÉSZ
A VÖRÖS PONCHÓK NYOMÁBAN

IV. RÉSZ
A DIKTÁTOR

V. RÉSZ
A KÍGYÓ HÁZA

VI. RÉSZ
A HALÁL TEMPLOMA

I. RÉSZ

AZ ARANY NAPKARPEREC

I. FEJEZET

A hajó szinte még be sem ért a callaói révbe, fedélzetét már elárasztotta a kikötői bárkákról özönlő lármás hajónép, s egymást túlharsogva csábígták az utasokat kis csónakjaikba, hogy a partra szállítsák őket. A lépcsők, kabinok és szalonok percek alatt megteltek emberekkel. Francois-Caspar Ozout, a párizsi Régészeti Intézet tagja, csomagjain ült, melyekben a tanulmányaihoz szükséges írásokat és tárgyakat őrizte, és dühödten védekezett, hogy a tömeg el ne sodorja.

Hiába magyarázták neki, hogy a postahajót még csak két óra múlva fogják a Darsena rakparthoz vontatni, rendíthetetlenül trónolt kincsén és esküdözött, hogy semmi sem választja el tőlük. A gondolat, hogy egy törékeny ladikra bízza értékeit, egy magas, természetes fiatalembertől származott, aki nem lehetett különösebben félénk; nem rémítette meg a harag, mely a mérges ősz úrból tört ki e merész ajánlat hallatára.

Raymond Ozout nyugodtan megvonta széles vállát és elhatározta, hogy sorsára hagyja nagybátyját a hajón. Ő maga sietve beugrott egy bárkába, mely teljes sebességgel vitorlázott a part felé.

Raymond dobogó szívvel látta közeledni a mesés országot, vágyai eldorádóját, Pizarro és az inkák Peruját, és még valami mást is...

Még a part egyhangú képe sem ábrándította ki. Nem törődött vele, hogy a város sivár és lapos, és nem emeli a hullámok fölé azokat a templomokat és harangtornyokat, melyekkel a régi városok már a távolból is szíves fogadtatást ígérnek az utazónak. Nem érdekelték a Muelle Darsena modern építményei sem, pedig joggal csábíthatták volna a fiatal mérnököt, aki csak most érkezett a „Központból”. Úgy látszott, mindezek közül semmi sem köti le figyelmét.

Kérdésére a csónakos hozzávetőleg megjelölte a városnak azt a részét, ahol a Calle de Lima húzódott. A fiatalember nem vette le róla többet a tekintetét. Amikor kikötöttek, odadobott néhány centavót, s határozottan visszaverve az idegenvezetők, tolmácsok, szállodások és egyéb élősdiek tolakodását, elindult a megjelölt irányba. Hamarosan megérkezett a Calle de Limára, az ó- és újváros határára. Fönn, keleten, hatalmas kereskedőházak csoportosultak, és a széles, egyenes utcákon egymást érték a francia, angol, német, olasz és spanyol üzletek. Lent szűk, rikító színegyvelegbe olvadó utcácskák kanyarogtak, és a házak előrenyúló verandáikkal szinte csaknem az egész szabad teret elfoglalták. Raymond behatolt ebbe a labirintusba, nehéz terheket cipelő fürgé kínaiak és lusta indiánok lökdösték mindenfelől. Bár sohasem járt Callaóban, mégis úgy közlekedett, mintha tökéletesen ismerte volna. Csupán egy bonyolult útelágazásnál tévovázott kissé. Hirtelen megállt. Egy félig nyitott verandáról üde, dallamos, de igen határozott női hang ütötte meg a fülét, amint spanyolul így szólt valakihez:

- Ahogy kívánja, tisztelt uram, de ennyiért csak foszfátos guanót kaphat, melyben csupán 4% hidrogén van...

Pár percig beszélgettek még, azután kölcsönös udvariasságok után egy bezáruló ajtó zaja hallatszott. Raymond néhány lépést tett a veranda felé, és izgatottan előrehajolt. Rendkívüli, de kissé szigorú szépségű fiatal nőt pillantott meg. Figyelmesen lapozgatott egy nagy pénztárkönyvet, mely aranyláncon lógott a nyakában. A lány végre felemelte a fejét.

- Marie-Thérese?...

- Raymond!

A hatalmas zöld napló nagy robajjal a padlóra zuhant. Az ablakhoz szaladt, és Raymond csókokkal borította el kinyújtott kezét. A lány örült, nevetett boldogságában.

- Hát már itt van? Csak holnapra vártuk...

- Korábban indultunk el az egyik kikötőből.

- Hát, a kis Jeanette hogy van?

- Ó, a húgocskám nagyon jól érzi magát.

- Mi újság Párizsban?

- Hatalmas felhőszakadás volt, mikor eljöttem.

- És a Sacré-Coeur?

- Nem jártunk ott azóta, hogy maguk elmentek...

- Lehet, hogy eladják?

- Sajnos, nem vagyok elég gazdag, hogy megvehetném... legalább azt a kis sarkot, ahol Jeanette-tel ültünk, magára várva...

- Sokat gondolok rá azóta is... A nagybátyja hol van?

- Még mindig a fedélzeten ül. Nem akar megválni a gyűjteményétől. Hol van itt az ajtó? - Nem merek az ablakon át belépni a szobájába... No meg félek, hogy zavarom is...

- Rettenetesen! Kerülje meg a sarkot, a legelső ajtó jobbra a miénk... És kopogjon, mielőtt belépne!

A fiatalember elindult a megadott irányba. Jobbra egy boltívet talált, mely egy óriási udvarra nyílt, ahol kínaiak és bennszülött indiánok serege nyüzsgött. A kikötőből jövő targoncások nagy csörtetéssel haladtak át a boltozat alatt. A fullasztó porban emberek sűrögtek-forogtak.

A lány boldog mosollyal várta irodája küszöbén.

- Csókoljon meg!

A férfi egész testében reszketve csókolta meg homlokát, életében először. Sokkal zavartabb volt, mint a lány. Rajongással bámulta arcát, s nem tudott többé egyetlen szót sem kiejteni. A lány törte meg a csendet:

- Szeret?

- Nagyon... - sóhajtott a fiatalember, összekulcsolva hatalmas kezeit.

- Nos... miért nem vallotta be hamarabb?

- Elkéstem? - kiáltott föl kétségbeesetten Raymond.

- Nem, nem, nyugodjék meg! Éppen most kosaraztam ki negyedik kérőmet, mégpedig Alfonso Coulart, Lima legjobb partiját. Apám dühöng. Igaz is, még nem is kérdezte, mi van vele!

- Óh, bocsásson meg!... Igen, igen, a kedves édesapja... Nem tudom... én csak magát látom... ostoba vagyok!

- Az én kedves jó apuskám nagyon jól érzi magát. Örül a maga érkezésének, főleg a bácsikájának, mert maga, kedves Raymond, csak utána következik. Igen, apám boldog, hogy vendégül láthatja az intézet egyik tagját. Egy hónapja csak erről beszél a Földrajzi Társaságban, melynek titkárául választották. Ő, a papa sokat dolgozik, tudja, archeológiával foglalkozik! Mindenütt fölásatja a földet, hogy megtalálja az ősök csontjait... Elszórakozik és minket is elszórakoztat! Sosem volt ilyen vidám! Ha jobban ismerné, nagyon megszeretné!...

- De az előbb azt mondta, hogy megharagudott magára!...

- Nem ok nélkül tette! - Maga szerint nincs itt az ideje, hogy férjhez menjek? Maholnap huszonhárom esztendőm leszek. Bizony, uram! Ő bemutat nekem négy fiatal, szép és gazdag urat, én meg sorra kikosarazom őket! Tudja, hogy hívnak engem Limában? A Nap Szüzének...

- Mit jelent ez?

- Az én jó Agnes néném és az öreg Iréne, akik minden legendát ismernek, majd elmagyarázzák magának. Úgy hiszem, a régi Vesta-szüzekhez hasonlót értenek alatta.

- Marie-Thérese, a maga apja, Christophe de la Torre márki sohasem fogad engem vejéül!

- Ne beszéljen ostobaságokat! Azt teszi, amit én akarok. Engedje megválasztanom a pillanatot, amikor tudomására hozom szerelmünket. Ez minden, amit magától kérek, barátom, és ne képzelődjék! Nem lesz semmi probléma! Mához három hónapra egészen prózai módon egybekelünk a Szent Domingóban, én mondom magának!

- De nekem egy árva fillérem sincs!

- Ön egészséges és szeretjük egymást. Magának adom Perut! Egy mérnök számára bőven akad itt munka. Hamarosan látni fogja, hogy már érdeklődtem is leendő munkája iránt. Együtt megyünk Cuzcoba...

- Marie-Thérese! Marie-Thérese! Kimondhatatlanul szeretem magát, és boldog vagyok, hogy végre kimerem mondani! Miért nem beszéltünk erről már Párizsban?

- Mert nem tudtuk. Egymás mellett éltünk, szinte mindennap láttuk egymást. Azt hittük, barátok, jópajtások vagyunk. Aztán amikor elváltunk, a távolság és a távollét megtanított bennünket arra, hogy szeretjük egymást...

- Ó, én már azelőtt is tudtam.

- Igen, de én mondtam meg először.

Percekig némán fogták egymás kezét.

Hirtelen nagy zaj hallatszott az udvarról, majd szinte ugyanabban a pillanatban nyílt az ajtó, és egy inas lépett be. Nagyon izgatottnak látszott, de az idegen láttán megtorpan, és egy szót sem szólt. Marie-Thérese ráparancsolt, hogy beszéljen. Raymond tökéletesen értette, sőt beszélt is a spanyol nyelvet.

- Az indiánok átjöttek a szigetekről, és megtámadták a kínaiakat. Egy kilit megöltek, hármat pedig megsebesítettek...

Marie-Thérese megőrizte nyugalmát.

- Hol történt, az északi szigetekeken?

- Nem, Xhinchában. Huascar is ott volt, most kint várakozik...

- Bocsásd be!

II. FEJEZET

Az inas kiment és intett valakinek. Pompás termetű indián lépett az irodába. A lány leült az íróasztalához. Az indián nyugodtan indult feléje, és nemes mozdulattal emelte meg óriási szalmakalapját. Trujillo-indián volt, azaz arról a vidékről való, ahol a legszebbek, a legnagyobbak és a legerősebbek élnek, s ahol mindannyian azt állítják, hogy magától Manto-Capactól, az inkák első királyától származnak. Dús fekete haja csaknem válláig ért és bronzéremhez hasonló arcot keretezett. Tekintetében valami sajátságos gyöngédség látszott, ami rögtön felkeltette Raymond ellenszenvét. A férfi ponchónak nevezett, élénk színű köpenyfélét viselt, övében tokjába dugott kést hordott.

- Meséld el nekem, hogy történt a dolog - szólt szigorúan Marie-Thérese, anélkül, hogy viszonzta volna az indián üdvözlését.

A rideg fogadtatás, melyben a lány egy idegen előtt részesítette, alig észrevehetően, de kihozta a sodrából az indiánt. Quichua nyelven kezdett beszélni. Marie-Thérese rögtön félbeszakította és rászólt, hogy spanyolul beszéljen. Száraz, kimért hangon közölte vele, hogy jó társaságban nem beszélnek olyan nyelven, melyen egyikük nem ért. A figyelmeztetés alatt az indián összehúzta szemöldökét, és egy pillanatig megvetéssel mérte végig Raymond-t.

- Hallgatlak! - szólt ismét Marie-Thérese. - A te indiánjaid megölték az egyik munkásomat.

- A Kelet gyalázatos fia vigyorgott, amikor a mi indiánjaink rakétákat gyújtottak a Holdnegyed tiszteletére.

- Nem azért fizetem a te indiánjaidat, hogy petárdák sütögetésével lopják a napot!

- Ez a Holdnegyed nemes ünnepe volt...

- Igen, a negyed- meg a félhold és a holdtölte, aztán a Nap és a csillagok! A te indiánjaid mindig ünnepelnek. Lusták és folyton isznak! Csak azért türtem meg őket, mert a te barátaid voltak, de most, hogy megölték legjobb szolgálóimat, mondd, mit tegyek velük?

- A Kelet gyalázatos fiai nem hű szolgálói. Nem szeretnek téged.

- Legalább dolgoznak!

- Nincs bennük semmi méltóság. Kutyák fiai ezek!...

- Szolgálatot tesznek nekem, míg a tieidet csak szánalomból foglalkoztatom.

- Szánalomból?!

Az indián úgy ismételte ezt a szót, mintha kiköpte volna. Ökle hirtelen fenyegető mozdulattal emelkedett a feje fölé, azután karja lehanyatlott. Az ajtó felé indult, de mielőtt kinyitotta volna, visszafordult és quichua-indián nyelven néhány gyors szót vetett oda Marie-Thérésének, aztán eltávozott.

A lány gépiesen dobolt ceruzájával az asztalon.

- Szerencsés utat... - mormolta maga elé.

- Mit mondott? - kérdezte Raymond.

- Azt, hogy elmegy, és többé sohasem látom viszont!

- Rettenetes volt az arckifejezése!

- Mindig ilyen, amikor dühös. Jól fölbosszantott! Egyébként nagyon készséges. Mindent elkövetett, hogy elkerülje a szerencsétlenséget, de... Ó, ezek az indiánok! Micsoda népség! És ez a büszkeség... Ezentúl csak kínaiakat akarok foglalkoztatni.

- Vigyázzon, nehogy bosszút álljanak...

- Mit tehetek? Megtartottam Huascar indiánjait, pedig jól tudtam, hogy nem számíthatok a munkájukra. Azt hittem, ezzel megvédhetem magam. Most megölik a kulijaimat! Menjenek máshová fölakasztatni magukat!

- És Huascar?

- Azt teszi, ami neki tetszik. A telepen nevelkedett és imádta anyámat.

- Ezek szerint fáj neki, hogy el kell mennie?

- Természetesen.

- Nem is próbálja meg visszatartani?

- Eszem ágában sincs! De egészen megfeledkeztünk a nagybátyjáról.

Csengetett.

- Az autót! - parancsolta a belépő inasnak. - Nos, mi van az indiánokkal?

- Elmentek. Huascarral együtt.

- Mind?

- Mind.

- Nem morogtak?

- Egyetlen szót sem szóltak.

- A pénztárhoz mentek?

- Nem. Huascar megtiltotta nekik.

- És a kulik a szigetről?

- Őket nem láttuk.

- De a sebesültek, a halott... mi van velük?

- A kínaiak elszállították már őket a telepükre.

- Rendben van. Gyorsan az autót!

A lány vezetett. Raymond nem győzte csodálni ügyességét, ahogy elkerülte az akadályokat, gyakorlott, határozott mozdulatait. A kocsí hágsóján kuporgó inas semmi félelmet sem mutatott, amikor szinte a falakat súrolták a szűk sikátorokban.

- Sokat jár kocsival Peruban?

- Nem. Nincsenek utak. Az autót főleg akkor használom, amikor Caellóból Limába megyek, ahova természetesen minden este visszatérek. Néha tengerparti kirándulásokra is Anconba vagy Chorillosba. Egy pillanatra, kedves Raymondom...

Megállította a kocsit, és kecsesen intett valakinek, aki az egyik ablakból, két virágcserep közül mosolygott rá. Marie-Thérese ismét intett, mire a fej eltűnt. Csakhamar megjelent egy pompás egyenruhába öltözött, gáláns úriember. Marie-Thérese kiszállt a kocsiból, és valamit suttogott neki, azután visszatért az autóba Raymond mellé, s folytatták útjukat a kikötő irányába.

- Láta a felügyelő urat, az itteni rendőrség főnökét? - kérdezte. - Közöltem vele az incidenst. Minden rendbe jön, ha a kínaiak nem emelnek panaszt. Azért jöttem erre, mert biztosra vettem, hogy itt találom.

- Kinél volt?

- Marie-nál, a barátnőjénél. A szerelem országában vagyunk, kedves Raymondom!

Időben érkeztek a rakpartra. A vontatóhajó éppen akkor fordult be a kikötőbe, maga után húzva a postagőzöst, melyen ezalatt az öreg Francois-Caspar a naplóját írta. „Ha az ember megérkezik Callao kikötőjébe, a hajós nép valósággal megrohanja...” Egy újság számára készített útleírásokat.

***

Marie-Thérese lelkesülten mesélt Raymondnak az „ő” kikötőjéről, hogy egy francia társaság hatvanmilliót ölt bele, és az árucikkek egyenesen a hajóhídról kerülnek a vasúti kocsikba 51 000 méteren át...

- Igen, uram, több mint ötvenezer négyzetméteres medence... Igen, ez a Huelle-Darsena! Mennyire szerette kereskedelmének élénkségeért, hajóforgalmáért, rakpartjainak nyüzsgő életéért, ahol néhány év múlva, a Panama-csatorna megnyitása után annyi gazdagságot fognak fölhalmozni... Peru újjászületése... az összerombolt Santiago... a legyőzött Chile! Az 1878-as vereség megtorlása!

Raymond kábultan hallgatta, hogy idézi a számokat és sorolja a kikötő előnyeit.

- Mindez szép lenne - tette hozzá a fiatal lány, és összeráncolta szemöldökét. - Csak ne követnének el többé ostobaságokat!

- Mire gondol?

- A forrongásokra.

Kiszálltak a rakparton és várták, hogy kikössön a hajó.

- Szóval, itt is így van! - mondta Raymond. - Venezuelában és Guyaquilben láttunk már hasonló dolgokat. A városban ostromállapot volt. A tábornok Quitóba akart menni, ahol a törvényes kormányt fogva tartották.

- Igen, olyan ez, mint a járvány - folytatta a lány. - Járvány, mely e pillanatban az Andeseken fut végig. Bolívia is nyugtalanít, rossz hírek jönnek a Titicaca tó mellől.

- Akkor ez zavarni fog majd cuzcói munkáimban - szólt közbe Raymond.

- Igen, nem is akartam megmondani. Holnapra tartogattam. Cuzco környéke Garcia cimboráinak kezébe került.

- Ki az a Garcia?

- Egy régi imádóm.

- Hát, az egész világ szerelmes magába?

- Én Párizsból jöttem! Tudja, mit jelent ez itt? Az elnökség első bálján, melyen mama halála után részt vettem, valamennyien vallomást tettek. Semmibe sem vettem őket! Elviselhetetlenek voltak! Mint a gyerekek! De a legrettenetesebb gyerek ez a Garcia, aki most föllazította Arequipát s Cuzcót. Az elnökünk helyére pályázik! Veintemilla azonban nem hagyja magát.

- Küldtek csapatokat ellene?

- Igen, két csapat is van ott, akik természetesen nem harcolnak...

- Miért?

- Azt mondják, az Interaymi nagy ünnepére várnak.

- Miféle ünnep az?

- A Nap ünnepe a quichuáknál. Tudja, az elnöki és a forradalmár csapatok háromnegyed részt indiánokból állnak. Így hát barát és ellenség együtt várja az ünnepet, hogy közösen lerészegedjenek. Előre látható, hogy Garcia végleg átmegy Bolíviába, miközben a guanó árfolyama erősen le fog menni, pedig ez nekem egyáltalán nem hiányzik...

- Isten hozta, Ozout úr! Kellemes útja volt?

Szavait Francois-Caspar bácsihoz intézte, aki a hajó tatján zsebkendőként lobogtatta naplófüzetét. A gőzös kikötött, leengedték a hajóhidakat. Fölmentek a fedélzetre, és Marie-Thérese örömmel ölelte át a jó öregurat.

- Hogy megy a guanó? - kérdezte udvariasan a bácsi, a kölcsönös üdvözlések után. Az Ozout családnak sehogy sem fért a fejébe, mi vihette a lányt arra az elhatározásra, hogy édesanyja halála után azonnal visszatért Peruba, és átvette az egyik legnagyobb guanótelep vezetését.

Anyját, egy bordói hajógyáros lányát, akkor vette feleségül a csábító Christophe de la Torre márki, a perui követség attaséja, amikor a legjobban égett a talpa alatt a föld, és ugyancsak szüksége volt rá, hogy újra bearanyozza kopott címerét egy jó házassággal. Egy tengerparti fürdőhelyen ismerkedtek meg. A következő télen aztán a márkiné partra szállt Peruban, ahová hozományon kívül politikus szellemet és nem mindennapi üzleti érzéket vitt magával. Férje nagy kétségbeesésére guanóvállalkozásba kezdett, s miközben mások tönkrementek az aranykeresésben, abban az országban, ahol több volt belőle, mint a többiben együttvéve, az ő családjuk meggazdagodott. A márki látva, hogy teli marokkal meríthet ebből a kifogyhatatlan forrásból, megbocsátotta feleségének, hogy ily módon tette gazdaggá. Egyáltalán nem csodálkozott, hogy halála után lányában föltalálta anyja hasznos erényeit. Szabad kezet engedett neki mindenben, és végtelen hálát érzett iránta, amiért magára vállalta ezeket a komoly dolgokat.

- Hol van az én kedves Christophe barátom? - kérdezte Francois-Caspar bácsi, egy pillanatra sem véve le szemét hatalmas koffereiről.

- Csak holnapra várja magát! Ünnepelni fogják! A Földrajzi Társaság, Ozout úr, díszes fogadtatást rendez a tiszteletére.

Amikor az iratokat tartalmazó ládát gondosan bejegyezték az állomáson, a bácsi megadással helyet foglalt az autóban, amely nagy sebességgel vágott neki azonnal a limai útnak. Marie-Thérese még sötétedés előtt haza akart érkezni.

Miután elhagyták a vályogból épült nyomornegyedeket, és néhány kényelmes villát, egy vízililiomokkal és náddal benőtt mocsárféle mellett haladtak el, melyet banánligetek, vöröslő tamariszok, eukaliptuszültetvények öveztek. A vidéket izzóvá tette a nap és a szárazság, melyet sohasem frissít föl a legcsekélyebb eső sem.

A Lima és Callao között elterülő síkság nem különösképpen ígézetes látvány. A szárazság, mely Perunak erre a vidékére jellemző, rendkívül sivár képet adott volna a tájnak, ha időről időre föl nem tűnik egy-egy hacienda - zöldellő oázissal körülvett tanya - cukornád-, kukorica- és rizsültetvényeivel. Az országútba torkolló agyagos bekötőutakon ökrösszekerek, taligák vonultak, a mezőn juhászok terelték nyájukat a tanyak felé. Francois-Caspar bácsi az egyenetlen úton döcögő kocsiban szorgosan jegyzetelt naplójába. Hamarosan előbukkantak a Cordillerák hegyvonulatai közt megbúvó templomok és harangtoronyok, melyek Limát muzulmán városhoz teszik hasonlóvá.

A Rimac partján haladva tartottak a város felé. A patak fölött rákhalászok hajlongtak, övükről hatalmas zsák lógott a vízbe, ebben tartották zsákmányukat. Raymond megörült, nagyon szerette a rákot. Rögtön be is akarta vallani ezt az ingyenc szokását Marie-Thérésénak, azonban a lány szórakozott arckifejezését látva, elakadt a szava.

- Furcsa - szólalt meg a lány elgondolkodva -, egyetlen indiánt sem látni...

Megérkeztek Limába és elhaladtak a Hódító által alapított, híres Királyok városa mellett. Marie-Thérese szerette Lima eredetiségét, és meg akarta mutatni Raymondnak is.

Hamarosan festői részhez értek. A házak szinte elvesztek a falakhoz támaszkodó faerkélyek alatt. Ezek az erkélyek olyanok voltak, mint a díszdobozok, arabeszkek és rácszatok díszítették őket. Kis függőszobákat takartak el, melyek félhomályában néhol felvillant egy-egy női arc. A limai nő szépségéről és kacérságáról híres. Ezekben a negyedekben mantába, nagy fekete sálba burkolózva jártak, mely a fej és a váll körül tekergőzik és amelyet egyetlen más dél-amerikai nő sem tud ily kecsesen redőzni. A haikhoz hasonlóan, a manta nem enged mást látni az arcból, mint a két nagy fekete szemet. A szétnyíló kendők megengedték Raymondnak, hogy egy-egy pillanatra megcsodálhassa harmonikus arcvonásaikat és a sejtelmes árnyékban még fehérebbnek tűnő arcörüket. A fiatalember nem titkolta elragadtatását, Marie-Thérese enyhén duzzogott is emiatt.

- Valóban nagyon csinosak - mondta. - Most pedig megmutatom magának az európai nőket!

Behajtottak az új városnegyedbe, a széles utak, a sétaterek tárultak eléjük, helyenként előtűnt a környező síkság, és a közeli Andések nagyszerű panorámája. Átvágtak a Pasco Amancaes-en, ahol Marie-Thérese nem győzte fogadni az üdvözléseket. Az előkelő negyed kellős közepén voltak. A limai nők fekete fátylát itt a legújabb párizsi divat szerint készült ruhák helyettesítették, mert a manta túl diszkrét viselete este minden „disztingvált” nőnek tilos. A korzózás és fagyaltozás ideje volt ez, amikor az ember közben szerelemről, ruhákról és politikáról fecseg. Az első csillagok kezdtek már feltűnedezni az égen, amikor a Plaza Mayor-ra érkeztek. A tömeg rendkívül sűrű volt és a fogatok csak lassan haladhattak. A virágokkal ékes hajú asszonyok úgy festettek díszes ruháikban, mintha bálba készülének. A tér közepén, a szökőkút köré csoportosuló fiatalság mosolyogva integetett feléjük.

- Különös, itt sem látni egyetlen indiánt sem!... - mormolta Marie-Thérese.

- Ide is járnak?

- Persze. Mindig akadnak közöttük olyanok, akik meg akarják nézni a Plaza Mayor korzóját...

Egy kávéház előtt néhány mesztic vitatkozott élénken, Garcia és Veintemilla (a köztársaság elnöke) nevét emlegették sűrűn, hízelgőnek nem éppen mondható kommentárok kíséretében. Egy kereskedő a várható forrongások miatti aggodalmát fejezte ki.

Befordultak a székesegyház mellett egy széles utcába. A lány mivel szabadnak látta az utat, gázt adott, azonban rögtön fékeznie is kellett, mert hirtelen valaki a kocsi elé lépett, és mozdulatlanul megállt az úttest közepén.

- Huascar! - kiáltott rá dühösen a lány.

- Huascar kéri a señoritát, ne haladjon át ezen az úton.

- Az út mindenkié, Huascar, menj innen!

- Huascarnak nincs több mondanivalója. A kocsi Huascar testén fog átgázolni!

Raymond közbe akart vágni, de Marie-Thérese egy mozdulattal leintette.

- Mondd, Huascar, meg tudnád mondani, miért tűntek el az indiánok a városból?

- Huascar testvérei szabad emberek. Azt teszik, amit akarnak!

A leány vállat vont, úgy látszott, azon gondolkodik, hogy más utat válasszon. Az indulás pillanatában azonban visszafordult és elgondolkodó arccal szólította meg a még mindig mozdulatlanul álló férfit.

- Még mindig a barátom vagy, Huascar?

Az indián feleletként a halványan pislogó csillagokra emelte szemét, mintha az eget akarna tanúságot hívni, hogy Marie-Thérese-nek nincs e földön nála igazabb barátja. A lány rövid istenhozzádot kiáltott és az autó elindult.

Nagyszerű palota előtt álltak meg. A háznagy Marie-Thérese elé sietett. Egy másik férfi azonban fürgébb volt nála. Christophe de la Torre márki volt, kinek nyitott hintóajtaja éppen abban a pillanatban érkezett oda. Harsány örömujjongásban tört ki, amikor megpillantotta a másnapra várt utasokat. Fellengzős szavakkal üdvözölte Francois-Caspart, majd rámutatott háza kapujára:

- Lépjen be, uram, pihenjen meg nálam és érezze magát otthon!

A márki rendkívül elegáns volt. Úgy öltözködött, mint egy fiatalember. Termete nem lett kisebb kora előrehaladtával, sőt magassarkú csizmájában még nagyobbnak is látszott. Élénk volt, mozgékony és sziporkázó. Klubján és a földrajzon kívül legnagyobb örömét abban lelte, hogy rendkívüli játékokat talált ki hétesztendős Christophe nevű fiával. Mintha az iskolából szöktek volna, úgy viselkedtek mindketten. Ilyenkor az egész ház megtelt zajongásukkal.

III. FEJEZET

A márki palotája magán viselte a félig modern, félig történelmi épületek sajátos jegyeit. Christophe több száz éves antik faburkolatú galériákat, durva bútorokat, kifakult szőnyeget hozott ide, melyeket Peru különféle városaiban gyűjtött össze, ahol őseik éltek. Természetesen minden tárgyhoz fűződött egy-egy anekdota, amit a látogatónak meg kellett hallgatnia. Ebben a történelmi hangulatú sarokban mutatta be Francois-Caspart és unokaöccsét két öreg hölgynek, akik mintha csak egy Velazquez-kép keretéből léptek volna ki, nagy fáradtsággal emel-

kedve fel helyükről. Agnes néni és vén társalkodónője, Iréne, a letűnt korok divatja szerint öltöztek. Idejük legnagyobb részét azzal töltötték, hogy hátborzongató történeteket meséltek egymásnak. Peru minden legendája ebbe a sarokba tömörült, ahol esténként vacsora után a két Christophe is csatlakozott hozzájuk, hogy elbűvölten hallgathassa őket. Marie-Thérese nem vett részt ezeken a szeánszokon; a szalon másik végében üzleti levelezését intézte ezalatt.

Francois-Caspar azonnal barátságot kötött a két öreg hölgygel, az ebéd alatt is közük telepedett. Már-már belekaptak volna meséikbe, azonban Marie-Thérese félbeszakította őket, és apja tudomására hozta az indiánok és a kínaiak közt lejátszódott incidenst. Mikor megtudták, hogy elküldte az indiánokat, az öreg hölgyek siránkozni kezdtek. Szerintük meggondolatlan-ság volt ilyet tenni, különösen az Interaymi ünnep előestéjén. A márki osztozott véleményükben és amikor megtudta, hogy Huascar is elment, izgatottan felkiáltott. Huascar mindig a legodaadóbb hívük volt, mi történhetett, hogy ily hirtelen hagyta el házukat? Marie-Thérese röviden elmondta apjának, hogy egy ideje nem volt már megelégedve tevékenységével és ezt közölte Huascarral is.

- Az más - szólt a márki. - De azért mégsem vagyok nyugodt. Úgy érzem, van valami a levegőben, valami történik körülöttünk... Tegnap a Plaza Mayoron hallottam, hogy a meszticek különös dolgokat beszéltek néhány quichua vezérrel.

- Hogy lehet - kérdezte Raymond -, hogy Callaó óta egy indiánnal sem találkoztunk?

- Eh! Ez így szokott lenni minden nagyobb ünnepük előtt - mondta Agnes néni. - Ilyenkor titkos összejöveleteket tartanak. Eltűnnek a hegyekben, a barlangokban és katakombákban, ahogy azt az első keresztények tették. Az Andesekből felhangzó parancsszóra lassanként eltűnnek, hogy azután, mint a sáskaraj jelenjenek meg ismét.

- Nővérem túloz - szakította félbe a márki mosolyogva. - Az itteni indiánok nem különösebben veszedelmesek.

- Hisz maga is nyugtalankodik, Christophe! Az imént vallotta be!

- Azt könnyen el tudom róluk képzelni, hogy váratlanul tüntetésbe keveredjenek...

- Föllázadnak néha? - kérdezte Francois-Caspar.

- Igen, volt már néhány lázongás, de sohasem fordult komolyra a dolog.

- Sokan vannak? - tudakolta Raymond.

- A népesség kétharmad része indián - szólt közbe Marie-Thérese. - Itt azonban éppoly kevésbé tudnak föllázadni, mint ahogy dolgozni. Csupán Garcia kalandja mozgatta meg őket kissé. És mit szól mindehhez az elnök?

- Nem nyugtalankodik túlságosan. Úgy látszik, minden tízévenként megismétlődik az ilyesmi.

- Miért éppen tízévenként? - kérdezte a bácsi, naplóját keresgélve.

- Mert az indiánok minden tizedik évben a szokottnál nagyobb ünnepet rendeznek a Nap tiszteletére - felelte az öreg Iréne.

- Hol zajlik ez az ünnep? - kérdezte Raymond.

- Ó, azt nem lehet tudni pontosan - magyarázta Agnes, halkán, mintha nagy titkot bízna hallgatóira. - Úgy érzem, ez a mostani ünnep számos áldozatot fog követelni, és az áldozatok hamvait azután a patakokba vetik...

- Nagyszerű! - kiáltott föl Francois-Caspar. - De szeretnék jelen lenni ezen az ünnepélyen!

- Ne mondjon ilyet, uram... - nyögte a néni, tányérja fölé hajolva. - Ezen az ünnepen emberáldozatok is vannak!

- Emberáldozatok?!

- Csak nem hisz a nénikémnek? - kérdezte nevetve Marie-Thérese.

- Miért ne hinnék? Az inkák ünnepségein ezek az áldozatok mindig is szokásosak voltak, és jegyzeteim, valamint Prescott munkái és mindaz, amit eddig Peruról írtak, bizonyítja, hogy a quichua indiánok megtartották ősi nyelvüket, és nem hagyták el sem hajdani erkölcsüket, sem szokásaikat.

- De a spanyol hódítás óta katolikusok lettek! - jegyezte meg Raymond.

- Ó, ez nemigen akadályozza őket! - szólt közbe a márk. - Csupán azt jelenti, hogy két vallásuk van egy helyett és a szertartásokat meglepő lelkiismeretlenséggel keverik össze!

- De végül is, most mit akarnak? Újra visszaállítani az inkák uralmát?

- Tudják is ők! - sóhajtott Marie-Thérese. - A spanyol hódítás előtt, az inkák ideje alatt mindenki, férfi, nő, gyermek, képességének és erejének megfelelő munkára volt kényszerítve. Mióta a Nap fiainak vasfegyelme nem szorítja őket kordába, az indián csak arra használja szabadságát, hogy nem csinál semmit. Ebből ered mostani nyomoruk és társadalmi alárendeltségük, ami viszont hajdani nagyságukat juttatja eszükbe. Titokban Manto-Capac uralmának visszaállításáról álmodoznak! Legalábbis ezt hámoztam ki Huascar magyarázataiból. Mondtam neki, hogy ha ez az idő be is köszöntene, testvérei nem lennének boldogabbak, mert elszoktak már a munkától. Ami engem illet, örülök, hogy végre megszabadultam Huascar bandájától!

- Csakugyan vannak még ma is emberáldozatok? - csökönyösködött Raymond.

- Ugyan, dehogy! Csak nem ad hitelt minden légből kapott történetnek? - szólt közbe Marie-Thérese.

A két öreg hölgy közrefogta Francois-Caspart.

- Marie-Thérese ezt nem tudhatja. Ő Párizsban nevelkedett... Hallgasson ide, kedves Ozout úr. Nincs ezen mit nevetni, Marie-Thérese! Mi teljes biztonsággal tudjuk, hogy minden tizedik évben a quichua indiánok feleséget ajánlanak fel a Napnak!

- Hogyan, feleséget a Napnak?!

- Igen, kedves Ozout úr... Az inkák idejéből származó templomukban, melybe idegen még sohasem tette be a lábát, egy fiatal nőt áldoznak neki titokban. Ez rettenetes, de igaz!

- Egy fiatal nőt? Megölik?

- Igen, megölik! Megölik, hogy a Napé lehessen...

- Hogyan? Elégetik?

- Nem, nem! Még ennél is rettenetesebb ez, Ozout úr... Máglyát csak a kevésbé fontos ünnepeken gyújtanak. Az Interaymi szertartásán egy szüzet, a legszebbet és legnemesebbet azok közül, akit csak találhatnak, ajánlanak föl a Napnak és falazzák be elevenen annak templomába! Igen, kedves Ozout úr! Ez az igazság!

Francois-Caspar meghökkenése láttán Marie-Thérese nem tudta visszafojtani nevetését. A tudós a duzzogó gyermek pillantásával nézett rá, mint akit megzavartak szórakozásában. Kötelességének érezte megvédeni az öregasszonyokat. Mindaz, amit mondtak, tökéletesen

összevágott azzal, amit a Nap szüzeiről tudott. Megragadta az alkalmas pillanatot, hogy megossza tudományát a többiekkel.

Az emberáldozat szokásos volt az inkáknál. Az áldozatokat kezdetben a nappal istenének, később magának a Királynak ajánlották föl, és ezek gyakran önkéntesek voltak, s nemcsak a királyi temetéseken fordultak elő.

- Prescott - folytatta a tudós bácsi -, aki Wienerrel együtt a legkitűnőbb munkákat írta az inkák birodalmáról és a spanyolok Perujáról, azt írja valahol, hogy több mint ezer szolgát, feleséget és rabszolganőt feláldoztak így a fejedelem sírján. A törvényes feleségek elöl jártak a jó példával, amikor önkezükkel vetettek véget életüknek!

- A örültek! - kiáltott fel Agnes néni összekulcsolva kezeit.

Iréne keresztet vetett és halk imát mormolt.

A márki vette át a szót:

- Mindez igaz, kedves vendégem - mondta. - Ha akarja, holnap kiviszem Ancon környékére, ahol a legutóbbi ásatásokat végeztem és megállapíthatja, hogy a régi inkákat valóban legértékesebb tárgyaikkal és asszonyaikkal temették el, akiknek követniük kellett őt a Nap bűvös hajlékába!

- Kik voltak a Nap szüzei? - kérdezte Raymond.

- A Nap szüzei - válaszolt azonnal gyermekes örömmel Francois-Caspar - azok az istenség szolgálatára szentelt fiatal lányok voltak, akiket kiskorukban vettek el családjuktól és zárdában neveltek, öreg papnők felügyelete alatt. E tiszteletreméltó vezetők készítették fel a szüzeket vallásos kötelességük teljesítésére.

- Igen - mondta Iréne bólogatva.

- Legfőbb kötelességük az volt, hogy vigyázzanak a szent tűzre, amit az Interaymi ünnepén gyújtottak.

- Valóban - helyeselt az akadémikus. - Tökéletes elszigeteltségben éltek. Abban a pillanatban, amint a kolostorba érkeztek, minden összeköttetést meg kellett szakítaniuk a külvilággal, még családjukkal és barátaikkal is. Csak a király vagy a királyné léphetett be hozzájuk. Gondosan vigyáztak erkölcsükre és évente egyszer felügyelőket küldtek a kolostorba, hogy tanulmányozzák az intézményt és jelentést tegyenek mindenről.

- És jaj volt a szerencsétlennek, aki megszegte a szabályokat! - kiáltott föl Agnes néni. - Az inkák szigorú törvényei szerint porig égették a várost, vagy a falut, melyből származott!

- Pontosan így van - helyeselt Francois-Caspar.

- Szép kis ország! - jegyezte meg Raymond.

- Mindez igen jól hangzik - szólt közbe a lány -, de semmiképpen sem bizonyítja, hogy még ma is lennének emberáldozatok.

- Szerencsétlen gyermek, csak te kételkedsz ebben! - kiáltották az öreg hölgyek.

- Látta már valaki az áldozatokat?

Agnes néni bólintott:

- Fiatalkoromban volt egy quichua cselédem, a Titicaca tó partjáról. Ő mesélte nekem, hogy harminc év alatt három alkalommal is a saját szemével látta, ahogy elevenen falaztak be három fiatal lányt. Mindhárom a városunkból való volt...

- Milyen városból? - kérdezte Raymond.

- Limából!

- Akkor ez biztos kiderült volna, nem? - szólta Raymond, akit mulattatott a két öreg hölgy rémülete. Marie-Thérese észrevétlenül biztatta, hogy vitatkozzon Agnes nénivel.

- Ki is derült, fiatalúr! - csökönyösködött az öreg hölgy. - Nagyon is jól tudjuk annak a két fiatal lánynak a nevét, akiket elevenen falaztak be a Nap templomába, az egyiket tíz, a másikat húsz évvel ezelőtt!

- Igen, igen! Persze, hogy tudjuk- ismételte nevetve Christophe.

- Nincs ok a nevetésre, kedves bátyám - dörmögte Agnes néni.

A duena halkán hozzátette:

- Nincs ezen semmi nevetni való.

Christophe ettől még jobban felvidult:

- Sirassuk meg hát szegény gyermekeket, akiket fiatalságuk virágában ragadtak el szerető szüleiktől!

- Nos, meg tudná mondani, kedves bátyám, hogyan tűnt el Amelia de Vargas és Christine d'Orellana?

- Igen, uram, erre feleljen, ha tud! - helyeselt Iréne.

- Na végre, erre vártam! - szólta a márki.

- Egy kis komolyságot kérek, bátyám! Maga ismerte Amelia de Vargast, nemde?

- Hogyne, a Plaza Mayor legszebb mosolya... Húsz éve már annak! Hogy múlik az idő! Bizony, már húsz éve eltűnt, az egyik rokonával együtt!

- Épp tegnapelőtt hallottam, hogy egy torreádor volt a dologban! - szólta közbe Marie-Thérese.
- Ez a történet úgy látszik, minden tizedik évben megismétlődik az Interaymi közeledtére.

- Ez a dolog a maga idején az egész várost megmozgatta. Az egyik téren támadt csetepaté után Amelie szülei hiába keresték lányukat! Eltűnt, és sohasem akadtak többé nyomára. Látták, amikor indiánok elragadták magukkal, mi pedig határozottan tudjuk, hogy elevenen befalazták...

- Íme, a tömeg képzelgésének hatalma! Az igazsághoz hozzátartozik, hogy az egyik rokonával együtt tűnt el. Szerintem megunták Limát, és máshová költöztek.

- Könnyebb a lelke, ha fehérnek mondja a feketét, bátyám! Azonban itt van még Christine d'Orellana...

- Valóban, az ő esete már sokkal szomorúbb - felelt a márki. - Cuzcó környékén sétálgatott apjával és behatolt azokba a földalatti labirintusokba, melyek elágazásait senki sem ismeri. Persze, hogy eltévedt bennük. Az eset után a kormány be is falaztatta a folyosókat!

- Igen, az eset után - szólta a néni - az apán kitört a téboly. Azóta is ott bolyong és lányát szolongatja. Tíz év óta! Neki próbálja azt mondani, hogy nem az indiánok rabolták el gyermekét az Interaymi szertartásához!

- Hiszen ő maga sem tagadja, hogy bolond!

- Igen, de a borzasztó felismerés miatt lett az. Néhány nappal ugyanis a cuzcói labirintusokban való eltűnése előtt, Christine különös ajándékot kapott: egy súlyos, régi arany karkötőt, melynek közepén a napkorong díszelgett!

- Drága Agnesem, maga tudja a legjobban, hogy ebben az országban mindenbe belekeverik a napot!

- Igen, de ez a karkötő az igazi volt! Ugyanaz, melyet Amelienak is küldtek...

- De, kedves húgom, miket ki nem talál maga! Hogy akarja, hogy ilyen pletykák mellett valaki igaz történelmet írjon! Kérem, kedves vendégem, nehogy eszébe jusson jegyzetelni!

- Ezek a dolgok nem az én fejemben születtek meg... - ellenkezett Agnes néni. - Ez az igazi arany napkarperec volt az áldozati karperec... Az, amelyet minden tizedik évben, az utolsó inka király, Atahualpa óta - akit Pizarro elevenen égettetett meg - az inka papok küldtek annak, akit a Nap feleségéül választottak ki, majd elevenen befalaztak! Eleget mesélt a szegény d'Orellana erről az arany napkarperecről! Az egész város beszélt róla!

Ebben a pillanatban egy szolga lépett be, és Marie-Thérese felé tartott. Vékony füzetet meg egy kis dobozt tartott a kezében.

- Ajánlott küldemény! - mondta. - A postás már korábban is itt járt, de kértem, hogy este jöjjön vissza. Itt kell aláírni...

Marie-Thérese átvette.

- Cajamarcából jön... - mondta. - Senkit sem ismerek Cajamarcában! Mi lehet ez? Ugye, megengedik...

Feltörte a pecsétet és kinyitotta a kis fadobozt.

- Egy karperec! - kiáltott fel kissé zavart nevetéssel. - Pompásan összevág az előbbi témával! De hiszen ez az arany Napkarperec!... Szavamra ez a Nap feleségének a karperece! Nos, kitűnő tréfa volt, bárki is csinálta - szólt nevetve Marie-Thérese.

- De még milyen kitűnő! - kiáltott föl a márki izgatottan. - Biztos a derék Alfonz de Cuelar nemes bosszúja, akit kikosaraztál. Meg is mondta, az ő szomorú és szeretetreméltó mosolyával: „Bosszút állok a Nap Szüzén!...”

- Tudhatod, hogy a klubban mindenki a Nap szüzének hív, mert nem akarok férjhez menni! De miért foglalkoztat ez titeket ennyire?

Az öreg hölgyekhez fordult:

- Mi az, csak nem betegszenek meg egy egyszerű csomag miatt?

Marie-Thérese Francois-Casparral és Raymondokkal együtt gyönyörködött a karkötőben.

- Apám, mondja meg don Alfonsnak; elfogadom az ajándékát, és barátságunk jeléül hordani fogom. Mit szól hozzá, Ozout úr?

- Én? - A magam részéről esküdni mernék rá, hogy ez az ékszer legalább... négy-ötszázéves lehet!

- Ásatások alkalmával még felszínre kerül néhány, a királyi sírok táján, ezekből az ékszerekből, de csak igen ritkán. Nem csodálom, hogy Alfonsnak egész Cajamarcáig kellett bandukolni, amíg talált egyet! - felelt a márki.

- Hol van ez a Cajamarca? - kérdezte Raymond.
- Te tudatlan! - szólt a nagybácsi. - Cajamarca nem más, mint az inkák hajdani Caxamarxája, mely Pizarro idejében a császárság második városa volt...
- Ez az a város, ahol az utolsó királyukat elevenen égették meg! - szólt elhaló hangon Agnes néni. - Az öreg hölgy hirtelen olyan rosszul lett, hogy a lakosztályába kellett vinni. Iréne követte. Sápadtabb volt a viasznál, és hüvelykujjával keresztet vetett homlokára.

IV. FEJEZET

Francois-Caspar bácsit, Limába érkeztek második napján ünnepélyes fogadtatásban részesítette a Földrajzi Társaság. Nagy sikere volt, a francia lángészt ezúttal az ő személyében dicsőítették. A legboldogabb és legbüszkébb azonban a márki volt, aki osztozott az akadémikus dicsőségében. Az emlékezetes ülés végén - melyen természetesen Raymond és Marie-Thérese is megjelent (aki a két öreg siránkozásai ellenére is felvette karkötőjét) - a kijáratnál a márki egy jóképű fiatalemberrel, Alfonse de Cuelarral találkozott.

- Kedves barátom - csapott le rá tüstént a márki azt hittem, még Cajamarcában van!

Alfons szeme tágra nyílt. Nem értette a dolgot.

- Hallgasson ide, Cuelar... Ne adja a meglepettet! Én nem haragszom magára. Nemesen állt bosszút a lányomon...

- Én?!

- Maga, persze, hogy maga! Hát a karperec!

- Miféle karperec?

Ebben a pillanatban lépett melléjük Marie-Thérese Raymondval. A lány, látva, hogy apja nevetve társalog Alfonszal, biztos volt benne, hogy megoldódott a karperec rejtélye.

- Köszönöm, barátom! - mondta és odanyújtotta a kezét, melyen a nehéz ékszer díszlett. - Amint látja, viselem, barátságunk jeléül.

- Hogy engedhettem volna meg magamnak ilyet! - ellenkezett a fiatalember, zavartan tekintgetve a márkiról Marie-Thérese-re és Raymondra.

- Komolyan beszél? Nem maga küldte?

- Nem én, esküszöm! Milyen ékszer ez egyáltalán?

- Nem ismeri fel? - Ez - úgy látszik - az az arany Napkarperec, melyet az indiánok az Interay-mi ünnepe előtt szoktak küldeni a Nap feleségének! - szólt pajzán mosollyal Marie-Thérese, aki még mindig azt hitte, hogy volt udvarlója küldte az ajándékot. - Mivel maga tüntetett ki azzal a névvel, mellyel most egész Limában köszöntenek, azt gondoltuk, hogy maga akart a történetek ellenére is nagylelkű lenni a Nap Szüzéhez!...

- Őszintén sajnálom, hogy nem nekem jutott eszembe! - sóhajtott föl Alfons. - Igazán csinos, szellemes és történelmi ez az ajándék, és mivel a señorita viseli, soha nem bocsátom meg magamnak, hogy nem az én agyamban fogamzott ez a kitűnő gondolat! Az érdem kétségkívül szerencsétlen barátaim egyikéé. Itt jön éppen Peter Ribera. Olyan sunyi képet vág, mintha ő követte volna el ezt a csíny!

Odahívta a fiatalembert, aki azonban éppúgy, mint Cuelar, semmit sem tudott a dologról. Ő is el volt ragadtatva az ékszer rendkívülségétől, és ő is sajnálta, hogy nem tőle eredt az ötlet.

A márki bosszankodott, sajnálta már, hogy szóba hozta az ékszert a fiatalemberek előtt. Nem akart nevetségessé válni, így nem kérhette tőlük, hogy elhallgassák mások előtt ezt a kalandot, amiben egyébként nem volt semmi rossz. De tudta, hogy már két-három óra múlva a sétatéren, a fagyalt és a tea mellett a Plaza Mayoron egyébről sem folyik majd a szó, mint a Nap Szüzének rejtelmes karperecéről. Marie-Thérese nagyon is megértette, mi megy végbe apja lelkében.

- Ez a karperec-ügy nevetségessé tesz minket! Várjunk, amíg az, aki ezt az ajándékot küldte, felfedi magát. Ne beszéljünk addig erről!

Gyors mozdulattal retiküljébe csúsztotta az ékszert.

- Van egy ötletem - szólalt meg Raymond. - Hátha Huascar küldte!

- Huascar? Miért éppen ő? - kérdezte a márki.

- Odaadó hívük, és biztosan örömet akart szerezni a lányának ezzel a régi indián ékszerrel.

- Ne beszéljünk többé róla! Nem érdekes! - szólt Marie-Thérese enyhén elpirulva. - Akár ő volt, akár más, nem foglalkozom vele! Ne legyünk olyan türelmetlenek! Holnap, vagy holnapután talán betoppan apa valamelyik barátja, aki a Sierrában tartózkodott, és a kezemet megcsókolva azt mondja: „Ön nem is viseli az én kis ajándékomat?...”

- Igen, megeshet - mondta Raymond.

A márki, bár zavart volt egy kicsit, rögtön észrevette Raymond hangjában a szokatlan könnyedséget. Nem tartotta természetesnek.

- Fogadok, hogy maga küldte! - kiáltott fel vígan.

- Hogy én? Micsoda gondolat!

- Guayaquilben vette az ékszert és elküldte egy cajamarcai francia irodának, és ők föladták a lányom címére! Igen! Igen! Maga a ludas a dologban! Biztosan olvasta az arany napkarperec-ről szóló legendát nagybátyjának valamelyik művében!

- De papa! Ozout úr komoly ember... Mérnök, aki azért jött Peruba, hogy egy új szivattyú segítségével megkísérelje kiszárítani a cuzcói aranybányákat...

- Igen, igen, már beszéltél erről. Ez azonban még nem zárja ki, hogy ne küldhessen karperecet...

- Milyen címen, apám?

- A vőlegény címen, kislányom!

Marie-Thérese fülig pirult, Raymond köhécselt és zavartan mosolygott. A márki jóindulatú cinkossággal figyelte őket.

- Nos, meritek azt mondani, hogy nem igaz? Azt hiszed, nem vettem észre már régen? Ilyen ostobának tartasz? Jól tudtam, hogy a szíved egy darabkáját Párizsban hagytad és azért hoztam eléd annyi csinos kérőt, hogy megbizonyosodjak erről. Igen, Ozout úr, a lányom kiállta a próbát, ugyancsak szereti magát! Maga igen szerencsés fickó!

- Uram - dadogta Raymond könnyekig meghatódva. - Uram, biztosíthatom, hogy soha... nem mertem volna erre gondolni...

- Egy szót se többet! Tegye csak vissza a karperecet eljegyzésük jeléül Marie-Thérese csuklójára!

A lány boldogan ugrott az apja nyakába. Kinyitotta táskáját, miközben gyorsan odasúgta a fiatalembernek:

- Mondja, hogy maga küldte! Semmi baja sem lesz belőle...

Raymond reszkető kézzel húzta a karperecet menyasszonya kezére.

- Nos hát... - eldicsekedhet vele, hogy sikerült megtréfálnia bennünket - fejezte be szavát a márki.

Azután elindult, hogy megkeresse Francois-Caspart. Raymond és Marie-Thérese pár percig egyedül maradtak. Gyöngéden nézték egymást.

- De mit szól majd a papája - kérdezte Raymond -, ha a karperec igazi küldője egyszerre csak betoppan?

- Nos, meg fogja bocsátani! Csak azért kértem magát a föllentésre, hogy őt megnyugtassam. Egymásközt szólva, a nénikém és Irène néni történetkéi engem sem hagytak teljesen közömbösen. A papa olyan, mint egy gyerek. Ugye nagyon szeretjük majd őt?

A hivatalos kocsikat, a nyitott fogatokat elárasztották már a Társaság tagjai, akik meg akarták mutatni a díszvendégnek a város környékén végzett legutóbbi inka-ásatásokat, mielőtt vonatra ülnének, hogy fölkeressék az anconi ásatások színhelyét. A márki az akadémikus mellett ült, mindkettőjük arcáról sugárzott az elégedettség. Marie-Thérese búcsút intett, és odakiáltotta nekik, hogy hamarosan csatlakoznak ők is.

A két fiatal, akit nem érdekelt annyira a múlt, mint ahogy a Földrajzi Társaság tagjait, inkább a városban kóborolt. Csak a Pasco Amancaesen tett hosszú séta után jutott eszükbe, hogy a többiek után menjenek az ásatásokhoz.

Autójuk hatalmas síkságra ért, ahol egymást követték az egymástól derékmagasságig érő földfalakkal elválasztott tanyák és gazdaságok.

Aztán elmaradtak az élet nyomai; gyászos, végláthatatlan térség tárult szemük elé, ahol a homokból megfehéredett csontok álltak ki, elhullott állatok és félbehagyott ásatások maradványai.

Anton környékére érkeztek. Az inkák idejéből származó indián temetők között érték utol a társaságot. Az egész terület sötét üregekkel volt teli. Korábban mindegyikben egy múmia aludta öröknek hitt álmát, melyből azonban kiragadták a kíváncsi régészek. Kiszálltak az autóból, de nem csatlakoztak a csoporthoz. Nyomott hangulatban sétálgattak a gyászos omladékok között. Az autót egy szolgára bízták, aki az anconi garázsba vezette.

- Miért nem hagyják békében a holtakat, mikor az élet olyan szép? - kérdezte a lány és megszorította Raymond kezét.

A fiatalember egy kis füves halomra ültette a lányt, ahol védve volt a kíváncsi tekintetek elől, és térdre borulva megesküdött, az itt fekvő halottakra, hogy egész életében szeretni fogja. Megcsókolták egymást.

A Társaság tagjai már feléjük közeledtek.

- Ebben a nekropolisban az ember felidézheti - hallották az elnök hangját - az inkák árnyékát, és egy pillanatra azt hiheti, hogy ott van közöttük... Nos, itt van ez a sír, amit már említettem. A fenekén, a homok alatt találtunk egy csomagot. Egy kutya volt benne, melyet gazdája sírján

áldoztak fel, akit annak feleségével és legközelebbi szolgálival neki is követnie kellett. A nyakán még ott volt a kötél, amivel megfojtották, a lábai össze voltak kötözve. Azután megtaláltuk a feleség hulláját is. Neki is hurok volt a nyakán, éppúgy fojtották meg, mint a kutyát. Talán nem volt bátorsága végezni magával. Végre aztán örömmel hallottuk, amint az egyik munkás felkiáltott: „Aquí este el muerto!” (Itt a halott!) Az indiánt ugyanis a gazda holttestén kívül másé nem érdekli. És csakugyan, maga az inka főnök - valóságos szövettekercs - került ki a gödörből. Legöngyöltük róla a szalagokat és a szöveteket, amikbe beleburkolták. A szövetek és a múmia is bámulatosan jó állapotban voltak. A bőr még szinte teljesen ép volt, megvolt a haja és minden foga. Az egyiptomiak sem csinálták különben...

Hirtelen nagy zaj és kiabálás szakította félbe az elnök beszédét; a munkások szenzációs leletre bukkantak: az egyik sírban különös fejformájú múmiát találtak!

Mindenki azonnal a sírgödörhöz sietett, ahol a múmiák exhumálásának valóban rendkívüli látványa tárult eléjük.

A felsőbb rétegekben előbb kukorica- és cocaleveleket tartalmazó kis zsákokat és kukoricapálinkával töltött agyagkancsókat találtak. Aranyvázák, ezüstamforák, kupák, faragott szobrocskák és ékszerek kerültek napvilágra: hatalmas kincs, melyet egy csákányvágás szabadított ki évezredes börtönéből. Három főnök múmiáját ásták ki utoljára a földből, vagy inkább a homokból. Aztán valaki kitakarta az egyik arcát; rettenetes látvány tárult a szemük elé...

Hogy ezt megérthessük, tudnunk kell, hogy az inkák olyan alakot adtak az élő koponyának, amilyet akartak. Az újszülött gyermekek fejét kötelekkel egymáshoz szorított deszkák között formátlanították. A fejet vagy kúp alakúra formálták, vagy belapították, vagy négyszögletesre torzították.

A deformációk oka az, hogy az inkák ismerni vélték a frenológia tudományát, és ennek alapján próbálták meg a szellemi képességet fejleszteni, illetve befolyásolni. Ez a deformálás csak a királyok gyermekeinél volt megengedett, akikre a legmagasabb hivatások vártak. A nép arra volt ítélve, hogy eredeti koponyájával és agyával éljen.

A három főnök feje döbbenetes látványt nyújtott.

Egyiküké kúp alakú volt, roppant cukorsüveghez hasonlított, az esti szellő meg-meglibbentette épen maradt haját. Olyan volt, mintha ez az apokalipszisi állathoz hasonló holttest hirtelen életre kelt volna. A második feje egészen be volt lapítva, olyan volt, mint egy sapka; a harmadik négyszögletes dobozhoz hasonlított.

Marie-Thérese meghátrált e hármass borzalom elől és magával húzta a döbbenetben álló Raymondot is. Leszállt már az éjszaka, mire hazaértek.

Gyorsan megvacsoráztak, mert mindenki fáradt volt, és Francois-Casparnak - aki a márkival együtt már korábban hazaérkezett - másnap korán kellett fölkelnie. Amikor szobáik előtt elbúcsúztak egymástól, Raymond sokáig szorongatta a lány kezét.

- Jó éjszakát, Nap Szüze! - mondta a fiatalember és megcsókolta a menyasszonya csuklóján ragyogó aranynapot. - Kérem, ne aludjon ezzel a karpereccel. Nem tudhatjuk, honnan van, és...

- Pedig ez most már nagyon kedves nekem, mivel a maga ajka érintette... Megőrzöm, ez lesz boldogságunk záloga.

Alig lépte át szobája küszöbét, mikor rettenetes sikoltás tört ki belőle, és félelemtől eltorzult arccal ugrott a folyosóra.

- Itt vannak! Itt vannak! - kiáltotta rémulten.
- Micsoda? Kik vannak itt? - kérdezte Raymond ijedten.
- A három élő koponya! - kiáltotta vacogó fogakkal a lány.
- Megbolondult, Marie-Thérese?

- Mondom, hogy mind a három itt van! Három eleven koponya, az erkélyem üvegfalához támaszkodva. Mereven bámultak rám, de a szemük élő volt, láttam a pupillájukat! Nem! Raymond! Ne menjen be! Hívja az apámat!

A fiatalember belépett a szobába. A lámpát Marie-Thérese tartotta. Kiment az erkélyre, és kinyitotta az ablakokat. Az egyik a tengerre nyílt, a másiktól arra a holdfényes síkságra lehetett látni, ahol nappal szentségtörő csákányok dűlték föl a halottak évezredes hajlékát. Raymond nem látott semmit. Néma csend volt mindenütt. Visszafordult a lányhoz, aki még mindig reszketett.

- Nyugodjon meg, Marie-Thérese...

- De ha mondom, Raymond, hogy láttam őket!

- Mit látott?

- Ott, az erkélyen, az üvegfal mögött... a három inka főnök fejét, három iszonyatos, eleven koponyát, amint engem figyelnek!

- De drága Marie-Thérese, térjen magához! Jól tudja, hogy a gödör szélére tették őket! Talán még most is ott vannak. Hogy képzeled: idejönnek sétálgatni a maga erkélyére? Csak nem hisz a kísértetekben?

- Dehogya! De hányszor mondjam még, hogy azok, akiket én láttam nem halottak voltak, hanem élők!

Raymond, hogy megnyugtassa, megpróbált nevetni.

- Ne nevéssen! Ne nevéssen! Megismertem őket! Mind a három itt volt: a laposfejű, a kockafejű és a csúcsos koponyájú! De miért jöttek ide?

A márki is előjött a lármára. Mulatságosnak találta lánya gyerekes félelmét. Francois-Caspar bácsi is megjelent, bojtos hálósipkájában, mellyel Marie-Thérese-t kivéve mindenkit megnevettetett. A háznagynak körül kellett járni a palotát, hogy lánya megnyugodjon. Hamarosan visszatért, anélkül, hogy bármi gyanúsát észlelt volna.

- Ez a sok hulla zavarta meg a fejedet, szegény gyermekem. Komolyabbnak gondoltalak - mondta Christophe.

A lány a világért sem akart a saját szobájában lefeküdni, így másikat választott magának. Raymond ezalatt nyugtatni próbálta. Ő is biztosra vette, hogy csak a délutáni gyászos látvány zavarhatta meg. A holtak koponyái nem sétálgatnak elevenen.

Mikor Marie-Thérese kissé megnyugodott, nagyon szégyenkezett a történetek miatt.

A szalonban ültek le Raymonddal.

Az erkély a víz fölé nyúlt, a hullámverés halkan tört meg a sziklákon, melyre a villa épült. Az óceán mérhetetlen csöndje lassanként teljesen megnyugtatta. Hirtelen mozdulattal lehúzta karjáról az ékszert.

- Talán ez nyugtalanít - mondta. - Az biztos, hogy amíg nem volt rajtam, sohasem voltam olyan ostoba, hogy kísérteteket lássak...

Egy pillanatnyi habozás után a tengerbe hajította a karperecet.

Raymond nem is próbálta megakadályozni.

Mindenki lefeküdt. Az éjszaka minden incidens nélkül telt el. Hajnalban borzalmas sikoltás riasztotta fel az alvókat.

A hang Marie-Thérese lakosztályából jött. Az elsőként odaérő Raymond döbbenet láttá, hogy a lány levegő után kapkodva, egész testében remegve, révedező tekintettel ül ágya szélén, és mereven bámulja csuklóját, melyen tompa fénnel ott csillogott az arany Napkarperec...

II. RÉSZ AZ ÉLŐ MÚLT

I. FEJEZET

Az esemény éppúgy megdöbbenetette Raymondot, mint Marie-Théreset. Semmit sem tudott mondani a lány megnyugtatóására. Saját szemével látta, hogy a lány a tengerbe dobta a karkötőt, és most ez a pokoli ékszer megint ott ragyog a menyasszonya karján!

Eszébe jutott a sok mese, amivel a két öregasszony beszélte tele a fejét. Hasztalan igyekezett elhessegetni a kegyetlen legendát, az teljes iszonyatosságában újra meg újra visszatért.

Közben a márki és Francois-Caspar is megjelent. Néma, rémült embereket találtak. Mindent elmeséltek részletesen, őszintén bevallva a karkötő eredetére vonatkozó föltevésüket is.

Marie-Thérese-en kitört a láz.

A márkit nem is annyira a valószínűtlen történet rémítette meg, mint inkább lányának állapota; sose látta még őt ennyire magán kívül.

Francois-Caspar lelke mélyén el volt ragadtatva ettől a fordulattól, mely tengerentúli utazásának máris legérdekesebb élménye volt, és ki tudja, mi jöhet még...! Egyre csak azt ismételte: „Ez nem lehet igaz! Ez nem lehet igaz!”

Pedig a dolog annyira egyszerű volt, hogy mindnyájan elcsodálkoztak.

A kis Concha visszatért a piacról, és sietett, hogy segíthessen úrnőjének az öltözködésben. A házat tárva-nyitva találta, és alig fért be Marie-Thérese szobájába, az ott tolongó sokaságtól, mely a különös karperec köré csoportosult.

A riadalom okát hallva gyermeki egyszerűséggel mesélte, hogy amikor hajnalban kiment a piacra, szokása szerint a parton haladt; valamit látott a homokban csillogni. Fölvette a nehéz arany karperecet, mely félig belesüppedt már a homokba. Megismerte az ékszert, amit előző este úrnője karján látott, és biztosra vette, hogy véletlenül eshetett le az erkélyről. A kis Concha szerette úrnőjét, örömmel futott hát Marie-Thérese szobájába, aki még mélyen aludt. Nem ébresztette fel, hanem nagy gonddal, óvatosan visszahúzta csuklójára a karkötőt. Ennyiből állt az egész történet. Megkönnyebbült nevetés fogadta a kis Concha előadásának végét, aki zavarában elpirulva kiszaladt a szobából.

- Milyen bolondok voltunk! - kiáltott föl a márki.

- Ez a karperec csak bajt hoz ránk - szólt Raymond. - Meg kell szabadulnunk tőle!

- Még mit nem! Már csak az kellene, hogy még egyszer visszajöjjön! Bele is bolondulnék! - mondta a lány, aki most már a többiekkel együtt nevetett, bár kicsit idegesen.

- Tudják, mit csinálunk? Sétára, levegőváltásra van szükségünk. Menjünk el kirándulni a hegyekbe, másszuk meg a Sierrát! Még ma visszamegyünk Limába! Agnes néninek és az öreg Irénének nem szólunk, csak még jobban megijesztenének bennünket. Raymondval előre-megyünk Callaóba - és ott várjuk be a többieket. Elintézem az üzleti ügyeimet, este pedig hajóra szállunk!

- Irány a Sierra! - kiáltott föl Christophe.

- Pacasmayo? De hiszen onnan jöttünk! - nyögte a bácsi. - Legalább négy órát vesztegeltünk a kikötőben, szemben azzal a sivár parttal, amin semmi vonzó sincsen.

- Semmi vonzó, kedves Ozout úr? - szólt Marie-Thérese. - Azt mondja: semmi vonzó! Tudja, hova megy az ember Pacasmayóból? Nem tudja? Nos, megmondom: Cajamarcába!

Francois-Caspar szívére tette kezét.

- Cajamarca! Az inkák hajdani Caxamarxája! Életem álma!

- Nos, most megvalósítjuk, kedves mester és így egy csapásra megtudjuk a titokzatos ékszer feladójának nevét is, mivel az Cajamarcából érkezett.

- Igazad van, lányom - helyeselt a márki. - Meg kell végre tudnunk, mi ez az ostobaság!

- Ha valamelyik reménytelen imádómnak lenne a tréfája - szólt Marie-Thérese a karpereccel játszadozva -, higgyék el, meg fogja adni az árát! Lesz majd min nevetni Limában!

***

Peruban nemigen vannak járható utak, ezért, ha az ember az ország belsejébe akar jutni, akkor előbb hajón kell felkeresnie a parton lévő vasútvonalak egyikét, mely az utast a Sierra szívébe vezeti.

A kirándulók már másnap reggel elhagyták Pacasmayót, ahol semmi olyat nem találtak, ami figyelmüket lekötötte volna.

Raymondnak feltűnt, hogy egy vöröses bőrű fiatalember - bárhova mentek is - mindig a közelükben bukkant fel. Ha nem a legutolsó divat szerint öltözött volna, könnyen annak a Trujillo indiánfaj képviselőjének gondolhatta volna az ember, melynek minden bizonnyal a legpompásabb példánya Huascar volt.

A férfi velük együtt szállt hajóra Callaóban, ugyanazon a tutajon kelt át Pacasmayóba, ahol ugyanabban a fogadóban szállt meg, mint ők, és ugyanazzal a vonattal utazott Cajamarcába is.

Az Andesek első hegláncán való átkelés olyan lenyűgöző volt, hogy észre sem vették, amikor az ismeretlen megjelent a márki és társai szakaszában.

Elbűvölten csodálták a vidéket, a bőkezű természet sajátos képződményeit. A vonat épp a legvadabb szorosokon vágott keresztül, amikor az idegen hirtelen megszólalt a hátuk mögött.

- Látják ezt a helyet, uraim? Innen küldte Pizarro első követeit az inkák utolsó királyához!

Valamennyien feléje fordították fejüket, de a férfi elnézett fölöttük. Keresztbe font karokkal állt, szemét le nem vette a sziklákról, melyek lábánál a föld legnagyobb kalandora várakozott egykor, mielőtt meghódított volna egy birodalmat.

- Az én ősöm is köztük volt! - kiáltott föl büszkén a márki.

Az ismeretlen nem nézett rá, de oly furcsán mondta, hogy: „Tudjuk! Tudjuk!” - hogy Christophe és a többiek kételkedni kezdtek épelméjűségében. Fenséges mozdulatlansága azonban nyugtalanította őket.

Az idegen hosszas hallgatás után szólalt csak meg:

- Igen, nem feledtük el, hogy egy de la Torre is volt Pizarro mellett! Ismerjük történelmünket, márki úr! Amikor Pizarro otthagyta a panamai spanyol gyarmatot, hogy az Egyenlítőn túl mesés birodalmat találjon, gazdagabbat annál, amivel Cortez ajándékozta meg V. Károlyt, amikor Pizarro, ezer veszély után, segélyforrásaiból kifogyva, látta, hogy mindenki elhagyja, kirántotta kardját és keletről nyugatra vonalat rajzolt a homokba, majd dél felé fordult, s azt

mondta: „Barátaim és bajtársaim, az egyik oldalon fáradság, éhség, eső, elhagyatottság és halál vár ránk, a másikon jólét, vagy középszerűség. Azonban délen ott van Peru és gazdagsága, mely dicsőséget és halhatatlanságot szerez nevünknek! Válasszon hát mindenki, melyiket akarja! Én délnek megyek!”

E szavak után átlépett a vonalon. A vitéz tengerész, Ruiz követte, azután Peter de la Candia, a „született lovas”, ahogy őt a görög szigetek egyikén elnevezték. Tizenegy másik is követte, mutatva, hogy osztozni akar a vezérük szerencsájában vagy balsorsában. E tizenegy közt valóban ott volt egy de la Torre is... Igen, señor, tudjuk, ezt is. Nos, márki úr, engedje meg, hogy üdvözljem önt és bemutatkozzak: Huagna Capac Runtu vagyok, az ön alázatos szolgája, a limai francia-belga bank hivatalnok. Együtt utazhatunk, márki úr, mivel mindketten nemesi származásúak vagyunk. Sőt, ami engem illet, ereimben királyi vér csörgedez: Huagna Capac inka királynak - aki mindössze tizenhét esztendő volt, amikor trónra lépett - Pillan Huaco volt a törvényes felesége, akitől nem született gyermeke. Második nászában két másik törvényes asszonyt vett nőül: Rava-Bellót és unokahúgát, Mama-Runtut. Én Huagna Capac és Mama Runtu leszármazottja vagyok.

- Igazgatósága tehát szabadságot adott magának? - kérdezte bizonyos szemtelenséggel a márki.

Komor láng lobbant föl Huagna Capac Runtu szemében.

- Igen - mondta tompa hangon -, az igazgatóság szabadságot adott az Interaymi ünnepére...

Raymond megborzongott ezekre a szavakra, melyek oly gyakran ismétlődtek az arany Napkarperessel kapcsolatban. Ránézett a lányra, akit inkább az apja és a különös idegen közt folyó társalgás nyugtalanított. Világosan emlékezett most már, hogy látta ezt az alakot a francia-belga bank irodáiban, és többször volt vele dolga Callaóban, saját telepén is, számláinak kiegyenlítése miatt. Jelentéktelen bankhivatalnoknak látta akkor. Most fedezte csak fel benne a Trujillo-faj vonásait és azt a magatartást, mely Huascar testvérévé tette. Tapasztalatból tudta, hogy milyen kiszámíthatatlan ez a bennszülött faj és félt, hogy a márki akaratlanul vihart kavart. Barátságosan közbeszólt:

- Igen, az Interaymi az önök, a nemes indiánok ünnepe! Igaz, hogy az idén különleges pompával tartják meg Cajamarcában? - kérdezte.

- Ez évben - válaszolt - valóban különlegesen ünneplik meg az egész Andesekben!

- És idegeneket nem engednek oda? Úgy szeretném végignézni, annyit hallottam már erről az ünnepéről! Annyi mindent beszélnek róla...

- Csupa együgyűséget, señorita! Badarságokat, higgye el - felelt a férfi. Lágy, vontatott hangon folytatta:

- Tudom, áldozatokról beszélnek! Dajkamesék... Emberáldozatok az Interaymi ünnepén! Nézzen meg engem, hát úgy festek én, mintha mészárlásra mennék? Nem! Csak néhány szertartás, mely fölidézi elmúlt fénykorukat, néhány fohász a Nap Istenéhez és kegyes megemlékezés a szerencsétlen Atahualpáról, a mi vértanúinkról, azután nyugodtan visszatérek, hogy továbbra is bemutathassam a hó végén esedékes váltókat, önnek, señorita...

Raymondot megnyugtatták a férfi szavai. Marie-Thérese mosolya és Francois-Caspar orrfintorítása (akit mulattatott az Inkák leszármazottjának banktisztviselővé változása) eloszlatták az Interaymi nevének hallatára érzett nyomasztó gondolatait.

Raymond az egyre komorabbá váló vidéket nézte. A vonat szakadék szélén, magas sziklafal mellett haladt. Fenn a magasban óriási, kiterjesztett szárnyú keselyűk köröztek.

- Pizarro is hasonló utakon jöhetett az inkák meghódítására! - kiáltott föl Raymond. - Hogy lehet, hogy nem ölték meg őket!

- Kedves uram - kiáltott fel indulatosan a különös bankhivatalnok -, azért nem, mert azt hazudták, hogy barátként jönnek!

A vonat ebben a pillanatban egy hídon dübörgött át, melyről páratlan kilátás tárult a szemük elé. Szemben az Andesek csodálatos hegylánca emelkedett - sziklákra halmozott sziklák -, lejjebb, a szakadékokban örökzöld erdők sötétlettek. Köztük itt-ott kertszerűen művelt teraszok látszottak, és a göröngyös hegyoldalhoz durva, szalmafedelű kunyhók támaszkodtak. A magasban a napfényben csillogó hegyek orma ragyogott.

A vadregényes tájak és félelmetes szakadékok, melyeken áthaladtak, megborzongatták Marie-Thérese-t, aki Raymond karjára támaszkodva a hódítók vakmerőségére gondolt.

- Még ez sem tudta Pizarro katonáit megállítani - mormolta alig hallhatóan.

Az idegen azonban meghallotta és élesen felesattant:

- Ugye, hogy összetörhettük volna őket!?

A márki azonnal közbeszólt:

- Akkor miért nem tették meg, señor?

- Azért, mert mi nem vagyunk árulók!

Raymondnak csak annyi ideje maradt, hogy galléron ragadja és lefogja a dühöngő márkít, aki rá akarta vetni magát az indiánra.

Marie-Thérese-nek lassan azért sikerült lecsillapítani őt. Atyja gőgösségére apellálva, halkan suttogva fölébe, megértette vele, mennyire lealacsonyítja magát, ha ő, de la Torre márki, vitába száll a francia-belga bank egy kis írnokával.

- Igazad van - jelentette ki Christophe, és olyan pillantást vetett a mozdulatlan indiánra, hogy az belesápadt.

Talán még jobban elfajultak volna a dolgok, ha a vonat meg nem áll. Az akkoriban még építés alatt álló vonal eddig volt csak kész. Még mintegy negyven kilométer választotta el őket Cajamarcától, amit öszvérháton kellett megtenniök, a hegyek és szorosok szívében.

Az utasok gyönyörködve szemlélték festői táborhelyüket, ahol majd az éjszakát töltik. A hegyoldalhoz deszkabódékat ácsoltak, amikben a pályamunkások aludtak. Azokat az utasokat, akik csak másnap reggel akartak indulni Cajamarca felé, kényelmes sátorokban helyezték el.

Mintegy harminc öszvér legelte a sovány fűvet. Az elmaradhatatlan keselyűk hatalmas köröket írva lebegtek a vérbeborult égen.

A vacsorát egy szakadék szélénél szolgálták fel, ahonnan hegyi patak zuhogása hallatszott. A banktisztviselő eltűnt, az est beálltával azonban Marie-Thérese már ismét ott találta őt a sátra körül. Alázatosan üdvözölte a lányt, és bocsánatot kért a vonaton történetéért.

Nem gondolta - mondta -, hogy a régi történet felidézésével kellemetlenséget okoz a márki úrnak, akit végtelenül nagyrabecsül. Tudja, hogy a márki jóban van a francia-belga bank igazgatójával és reméli, hogy az ügy nem jár majd következményekkel.

Marie-Thérese mosolygott, nehezen tudta visszafojtani nevetését. Az inkák szilaj leszármazottja állását félti!

Mint minden éjjel, mióta a három borzasztó koponya megjelent erkélyén, Marie-Thérese ezúttal is nehezen tudott elaludni.

Ide-oda hánykolódott tábori ágyán, anélkül, hogy fáradt szemére szállt volna az álom.

Hirtelen fülelve egyenesedett fel fekhelyén. Úgy rémlett, mintha kívülről, a sátra közvetlen közelében ismerős hangokat hallott volna.

Nesztelenül siklott rögtönzött szobájának vászonajtájáig, és azt kicsit félrehajtva kinézett. Két árnyék távolodott a holdfényben.

Az egyikben rögtön felismerte a francia-belga bank írnokát, de a másikban nem volt biztos. Egyszerre csak megálltak, a sátor felé fordultak. Alig tudta visszafojtani kiáltását: Huascar!

A két árnyék újra elindult. Az éj csöndjét ekkor egy ló nyerítése verte föl, és a lány megpillantotta a cölöphöz kötött, türelmetlenül kapáló állatot.

Huascar már a nyeregben volt, és miközben a bankírnok eloldotta a lovat, tovább folytatták a társalgásukat, gyakran a lány sátra felé fordulva. A lovas végül elindult és eltűnt a sötét fák között, az írnokkal együtt. Minden elcsendesült ismét, a kis fennsíkon.

Marie-Thérese egész éjjel nem hunyta le a szemét. Huascar váratlan megjelenése megzavarta és elhatározta, hogy a legelső alkalommal kérdőre vonja Huagna Capac Runtut.

Másnap kora reggel az utasok öszvérekre szálltak. Marie-Thérese, a márki, Raymond és Ozout úr kis csapata legelől haladt. Francois-Caspar eleinte vidáman ült nyergében. Később azonban már le akart szállni, mikor túlságosan veszélyesnek találta az utat; úgy érezte, hogy öszvérhátról sokkal mélyebbek a szakadékok.

Nem tudva már tovább tartani magát a nyeregben, megállt és mivel az ösvény olyan keskeny volt, hogy ketten nem haladhattak egyszerre egymás mellett, megállásra kényszerítette ezzel háta mögött az egész karavánt is.

Mikor le akart szállni, olyan ügyetlen mozdulatokat tett, hogy megijedtek, hogy a szakadékba zuhan. A helyzet tragikomikus volt.

A bankírnok leszállt öszvévéről, és az állatok közt Francois-Caspar kancájához csúszott. Megragadta az izgatott állat kantárját és nagy ügyességgel átvezette a veszedelmes szakaszon, noha a nagybácsi kézzel-lábbal kapálódzott ellene.

Raymondnak, a márkinak és Marie-Théresenek meg kellett köszönnie a segítséget. Marie-Thérese öszvére az indiáné mellé került.

- Jó reggelt, señor Huagna Capac Runtu! - szólt hozzá kedves mosollyal.

- Ugyan, señorita, hagyjuk a dicső neveket, melyek meghaltak őseimmel együtt. Manapság csak ahhoz van jogom, melyen a bankban neveznek. Ott pedig Ovideónak hív mindenki.

- Emlékszem már, igen, igen, a hónap végén szoktam önnel találkozni. Ön a francia-belga bank Ovideója. Nos, señor Ovideo, meg tudná nekem mondani, mit csinált tegnap este a sátram mellett, korábbi alkalmazottammal, Huascarral?

Ovideo Huagna Capac Runtu lova könnyű mozdulatot tett, de nem botlott el, gazdája erős kézzel tartotta vissza.

- Ön látta Huascart? Késő éjjel érkezett táborhelyünkre, álmomból keltett fel. Régi jó barátom. Tudta, hogy Cajamarcába megyek és mivel ő maga is odatart, nem akart úgy továbbmenni, hogy meg ne szorítsa kezemet. Amikor megtudta tőlem, hogy ön is itt van, megkért, vigyázzak önre, aztán rögtön el is távozott.

- Miért kellene rám vigyázni? - kérdezte Marie-Thérese. - Veszély fenyeget talán?

- Nem, szó sincs róla! Csak az a veszély fenyegeti, ami mindnyájunkat. Ezek a szorosok nagyon veszedelmesek. Az öszvér félreléphet. Láttuk is az imént. Vagy a rosszul fölcsatolt nyereg kifordulhat és ez halálos lehet... Ezt akarta nekem megmondani Huascar, és ezért választottam ki ma reggel én magam az ön öszvérét, és nyergeltem fel a saját kezemmel.

- Köszönöm, uram - válaszolt a lány szárazon. Bosszantotta a dolog.

Francois-Caspar csatlakozott hozzájuk. A bácsi újra visszanyerte hidegvérét, mert az ösvény kiszélesedett. Könnyedén társalgott a vadregényes útról, mintha mi sem történt volna.

- Sehogy sem értem - mondta -, hogy tudott Pizarro itt átkelni a csapatával.

Marie-Thérese olyan pillantást vetett az akadémikusra, amittől más bizonyára a szakadékba zuhant volna. De a bácsi rendületlenül folytatta kedvenc témáját.

- Valóban, szinte hihetetlen - felelte az írnok. - Engem is foglalkoztatott valamikor ez a kérdés.

Az ösvény helyenként olyan meredek volt, hogy kénytelenek voltak leszállni öszvéreikről, és kantárjuknál fogva, szinte a földön csúszva vezetni tovább őket. Egy elhibázott mozdulat több száz méteres mélységbe ránthatta volna őket.

- A Sierra szorosai, melyeken a félmeztelen indián át tudott hatolni, borzalmasak voltak a nehéz terhet cipelő, fegyveres ember számára. Ezek az ösvények egyben védelmi pontok voltak és a spanyolok, mikor behatoltak ezekbe és a sziklával körülezett szorosokba, nyugtalan tekintettel kereshették az ellenséget.

- De mit csinált az ellenség ezalatt? - kérdezte Raymond, melléjük érve.

- Az ellenség, ahogyan ön mondja, señor, semmit sem csinált... Az „ellenség” a hegy mögött várja a spanyolok látogatását. Követeket küldtek egymáshoz, amiből az következett, hogy barátságos találkozásról van csak szó.

- Bocsánat - szólalt meg hátulról a márki. - Megenged egy szerény észrevételt? Egy kérdést? Valóban azt hiszi, hogy ha a maguk Atahualpa királya egy pillanatig is el tudta volna képzelni, hogy ötvenezer embere nem tudja őt megvédeni százötven spanyol ellen, bevárta volna-e sátra előtt ülve Pizarrot és társait? Azért nem tett semmit sem ellenük, mert egyszerűen alábecsülte őket! De tévedett, nem igaz, Runtu úr?

Az indián alázatosan meghajolt nyergében.

- Igen, márki úr, valóban tévedett...

Azután kiegyenesedett, és kezével egy távoli pontra mutatott a sziklák fölé.

- Csak meg kellett volna jelenjen, itt ezekben a szorosokban, mint az a lovas ott és semmi nem maradt volna a spanyolok örült vállalkozásából. Akkor még mindig a mi Napunk Istene uralkodna az inkák birodalma fölött!

Beszéde közben a francia-belga bank írnoka mintha megnőtt volna nyergében. Kitárt karjaival szinte átölelte az Andesek kolosszális tömegét, mely mintha talapzata lett volna annak az indiánnak ott fenn a magasban, aki éppoly mozdulatlanul ült lován, mint egy márványszobor.

- Huascar! - kiáltott föl Marie-Thérese.

Valamennyien fölismerték Huascart. Egész addig, míg ki nem jutottak az Andesek vonulataiból, hol előttük, hol mögöttük tűnt fel valahol a fejük fölötti sziklákon, és mozdulatlanul figyelte vonulásukat.

II. FEJEZET

Az utasok még egy éjszakát töltöttek sátorban és másnap megérkeztek a Cajamarca-völgybe, mely a természettől minden szépséggel elhalmozva, hatalmas ellentétként tárult szemük elé, a környező Andések komor tömege alatt.

Estefelé érkeztek a városba.

Cajamarcában rendes körülmények közt tizenháromezer lakos él, ez este azonban legalább a duplája hömpölygött az utakon és tereken. Karavánjuk útközben vonuló indiánok hosszú soraival találkozott, akik a part vagy a hegyek felől jövő utakról tartottak a szent város felé.

Cajamarca az inkák metropolisa volt, az ember egyetlen lépést sem tehet itt anélkül, hogy ne akadna a letűnt birodalom hajdani fénykorának emlékeire.

A város lakói nem láttak még ekkora néparadatot, az Interaymi ünnepe eddig még soha sem mozgatótt meg ekkora tömegeket.

Senki sem tudta, mit jelentett ez a hatalmas nyüzsgés. A hatóságok nyugtalanok voltak, de semmi okuk sem volt a közbelépésre.

A nyolc templom kapuját azért - a meglepetések elkerülése miatt - katonaság őrizte, ugyanis ez épületeket adott esetben könnyen erőddé lehetett volna alakítani. A hadsereg többi része a főtéren csoportosult, nem messze annak a palotának romjaitól, ahol a híres kő állt, melyen Atahualpát, az inkák utolsó királyát megégették.

Ez volt a központja a néma tüntetésnek, ez volt a hegyeken át jövő indiánok hosszú utazásának célja.

A márki egészen kábult volt és nyugtalanul gondolt vissza arra, hogy az 1818. évi nagy lázadást is hasonló tüntetések előzték meg. Az Interaymi ünnepségeinek sorozata, mely holnap kezdődik és több hétig tart, lenne az adott jel arra az általános népfelkelésre, melyről a perui kormányok már rég azt hitték, hogy nincs okuk tartani tőle?

Épp hogy feltette magának ezt a kérdést, egy épület elé érkeztek, mely a táblája szerint a postahivatal volt.

Raymond és Marie-Thérese összemosolyogtak. Végre, kiderül, ki küldte az arany napkarperecet!

Öszvéreiket megállítva, tettetett közönnyel várták a márki visszatérését.

A márki nemsokára visszatért a postahivatalról.

- Nos, megtudtam a feladó nevét és címét - mondta zavart arckifejezéssel.

- Ki volt az? - kérdezte izgatottan Marie-Thérese.

- Atahualpa! - felelt a márki visszaülve öszvéreire.

- A tréfa tehát folytatódik! - szólt a lány kissé elváltozott hangon.

- Beszéltem azzal a tisztviselővel, aki a csomagot felvette. Nem volt nehéz visszaemlékeznie a feladó külsejére, mert az Atahualpa néven ő is elcsodálkozott. A dobozt egy quichua indián küldte, aki a hivatalnok kérdezősködésére azt felelte, hogy Atahualpa az igazi neve, ami egyébként könnyen meglehet...

- Ha megtudjuk a címét, látogassuk meg! - mondta Raymond.

- Épp most akartam ajánlani - felelt Christophe, és a csapat elindult utána. Francois-Caspar bácsi zárta be a menetet, és füzetét nyeregkapájára helyezve, egyre csak jegyzetelt.

Átvágtak egy patakon, mely a Maronon egy mellékfolyójába ömlik, majd elhaladtak a legelső templom, a San Francisco romjai mellett. A márki - miután többször megkérdezte az utat - egy indiánoktól hemzsegő tér felé vezette társait.

E tér egyik oldalán régi falak emelkedtek, melyek még most is megőrizték palota alakjukat. Ez volt az utolsó hajléka az inkák utolsó királyának. Itt élt dicsőségben és itt szenvedett vértanúhalált.

Itt lakott egykor Atahualpa, erre a címre küldte a postatisztviselő Christophe de la Torre márkit!

III. FEJEZET

A tömeg a palota felé sodorta a karavánt, mely egyszerre csak azon kapta magát, hogy átlépett a széles kapukon anélkül, hogy számot tudott volna magának adni arról, hogyan is került oda.

Indiánokkal zsúfolt, tágas csarnokba jutottak. A legtöbben álltak, büszke fejtartásuk főnökre vallott, mások a középpontban álló nagy kőtömb - az áldozat köve - mellett térdepeltek.

A kő mögött egy emelvényen rikító vörös ponchóba öltözött indián beszélt, a többiek néma csendben hallgatták. Ilyen színű ponchót az itteni spanyolok közül senki sem látott még.

A vörös ponchós férfi quichua-indián nyelven beszélt a tömeghez.

A márkiék megérkezésekor hirtelen erős hang szakította félbe a szónok zsoldárszerű előadását:

- Beszélj spanyolul, hogy mindenki megértse!

Hátrafordultak, a francia-belga bank írnoka állt mögöttük. Üdvözölte őket és értésükre adta, hogy az ő érdekükben történt közbeszólása.

Közbekiáltását, mely akár szentségtörés is lehetett volna, különös módon semmilyen moraj sem követte, és a vörös ponchós férfi spanyolra fordította a szót!

- Abban az időben - mondta - az Inka mindenható volt, hadserege félelmetes. A várost három, kőből épített fal vette körül. Rendkívül erős város volt; itt volt a fellegvár is, meg a kolostor, melyben a Nap Szüzei laktak. A vendégszerető Inka, aki nem félt senkitől és nem ismerte az árulást, beengedte a fehér embereket ebbe a városba, mely börtönükké válhatott volna. Barátokként fogadták őket, úgy, mint egy másik hatalmas uralkodó nemes követeit, aki a tengeren túl uralkodott.

Az idegenek vezére három részre osztotta hadseregét és csatasorban vonult a város felé, mert kételkedett az Inka nagylelkűségében. Ekkor így szólt az Inka: „Mivel félnek a mi vendégszeretetunktől, vonuljunk ki mindannyian ebből a városból, ahol menedékre fognak találni és a szívükbe béke száll.”

Így aztán, amikor a Hódító városba érkezett katonáival, senki sem jött elő fogadtatásukra. Mialatt lóháton átvonult az utcákon, egyetlen élőlényrel sem találkozott, és nem hallott más zajt, mint harcosainak fegyvercsörgését.

Késő délután volt. Az Idegen követeket küldött az Inka táborába. Az Idegen testvére, Ferdinánd húsz lovassal kivonult a táborba és meghallgatást kért az Inkától. Ő trónján ülve fogadta, homlokán királyi fejdíszével.

Tisztjei és asszonyai vették őt körül. Az idegenek mézesházos szavakkal kedveskedtek neki, mire ő így szólt: „Mondjátok meg vezéreknek, hogy bőjtöt tartunk, mely holnap véget ér. Akkor majd felkeresem őt, fővezérem társaságában. Addig is, megengedem neki, hogy embereivel együtt helyezze kényelembe magát a palotában. Hazaérkeztemkor rendelkezem majd a többi teendőkről.”

E jóságos szavak után, az egyik spanyol bemutatta lovaglótudományát az Inkának, aki még sosem látott lovat. Az Inka nyugodt maradt, azonban néhány jelenlétét megrémített a mutatvány. Az Inka ezért - mint az igazság követelte - halállal sújtotta őket.

A követek azután megitták a chichát a Nap Szüzei által kínált kelyhekből, és visszatértek Cajamarcába. Szomorúan jelentették vezérüknek, mit láttak: a tábor nagyszerűségét, a csapatok számát és erejét, rendezettségüket és fegyelmüket.

Félelem szállta meg az Idegen katonáinak szívét, főként mikor beállt az éj és látták, mint gyúlnak ki a dombok alján az Inka táborának tüzei, s ragyognak oly sűrűn egymás mellett, mint az ég csillagai!

Az Idegen azonban, akit semmi sem ijesztett meg, szidalmazó szavakkal újra felkeltette bátorságukat.

Másnap délben útra kelt az Inka kísérete. A tömeg fölé emelve megpillantották a királyt, kinek gyaloghintóját a nemzet első férfiai vittek a vállukon.

Mögötte, amerre csak a szem ellátott, a hadserege vonult a tágas mezőkön. Az egész városban mélységes csend honolt, amit csupán a spanyol őr kiáltása szakított meg időről időre, aki az erőd tetejéről jelezte az Inka csapatainak mozdulatait.

Először néhány száz szolga lépett a városba, diadalénekeket zengve, aztán harcosok és testőrök, majd arannyal, rézzel, ezüsttel díszített ruhában pompázó nemesek következtek.

A mi Atahualpánk, a Nap Fia, aranyból készült trónusán magasodott a többiek felett. A kíséret a tér közepéig ért anélkül, hogy egyetlen fehér arcot is láttak volna.

Amikor Atahualpa, a Nap Fia a térre érkezett hatezer alattvalójával, megkérdezte: „Hol vannak az idegenek?” Ekkor egy szerzetes, akit eddig senki sem vett észre, keresztrel kezében az Inka felé tartott. Egy indián tolmács kísérte, aki a fejedelem elé tárta az Idegen hitének tanításait és felszólította, hagyja el Istenét a Keresztények Istenéért.

Atahualpa így felelt: „A ti Isteneteket megölték azok az emberek, akiket ő teremtett! De az enyém - szólt rámutatva a maga istenségére, mely épp abban a pillanatban nyugodott le dicsőségesen a hegyek mögött - az én Istenem örök idők óta él az egekben, s onnan tekint le gyermekeire!”

A szónok szavaira az indiánok, akik Christophe és társai körül szorongtak, mind a Nap felé fordultak, mely lenyugodni készült az Andesek mögött és sajátságos, nemzedékek óta átvett búcsúkiáltást küldtek a sugárzó égitesthez, melybe öröm és reménység vegyült. A Napistennek még ma is megvannak a maga hívei, csakúgy, mint Atahualpa tragikus estéjén! Nem legenda csupán, hogy valahol a hegyek mélyén, van egy ismeretlenül maradt város, amiről csak a kiválasztottak tudnak, ahol a papok szüntelenül a szent láng élesztésén dolgoznak!

A vörös pap tovább idézte a különös tragédia részleteit kántáló hangján:

- Pizarro és társai harcrakészen rejtőztek el a téren álló palota termeiben. A szerzetes, aki addig az igaz egy Istenről beszélt Atahualpának, csatlakozott hozzájuk. „Nem látjátok - mondta Pizarrónak -, hogy miközben kibeszéljük itt a tudónket ennek a gőgös kutyának, a mező megtelik indiánokkal? Vágtassatok közéjük! Megáldalak benneteket!”

A hallgatóság azután megtudta, hogyan törtek ki a térre Pizarro katonái, harci kiáltásukat hallatva: „Szent Jakab nevében rontsunk rájuk!” A gyanútlan indiánokat páni félelem fogta el. Nem tudták, merre meneküljenek a fenyegető halál elől.

Nemeseket és közembereket egyaránt eltapostak a lovasok, akik kíméletlenül lövöldözve és vagdalkozva jobbra-balra; szikrázó kardjaik a löporfüstben rémületet szültek a szegény indiánok szívében, akik először láttak lovat és ilyen fegyvereket.

Meg sem kísérelték az ellenállást, hiszen fegyvereik sem voltak. Minden kijárat el volt zárva, mert a tér bejáratait eltorlaszolták az egymást letaposva menekülni próbálók. A támadók borzalmas nyomása alatt egy kis csapat indián kidöntötte a tér kerítésének egy részét alkotó kőfalat. A leomlott fal széles nyílást hagyott maga után, melyen keresztül a tömeg a mező felé menekült. De a sarkukban ott volt a lovasság, mely átugratva az omladékokon a menekülőkre rontott, és örülten kaszabolta őket mindenfelől.

A király tehetetlenül nézte, hogyan mészárolják le népét. A spanyolok utat vágtak maguknak az uralkodóhoz, és meg akarták ölni. Pizarro azonban harsány hangon rájuk kiáltott:

„Senki se merje az Inkát megérinteni, ha kedves az élete!” Amint védőn feléje nyújtotta karját, egyik katonája sebet ejtett a kezén.

A harc mind elkeseredettebbé vált a királyi hordszék körül, mely már egyre jobban ingott és végül fölborult. Pizarro és társai megragadták a Királyt. Egy Estete nevű katona lerántotta homlokáról a királyi fejdísz, és Atahualpát erős kísérettel a szomszédos terembe vezették, ide, ahol most vagyunk.

Ettől kezdve minden ellenállás megszűnt. Az Inka sorsáról szóló hír futótűzként terjedt el a városban és az egész országban. Az az ígézet, ami összetarthatta volna a peruiakat, hirtelen megszakadt. Mindenki csak a saját biztonságára gondolt. A közeli mezőkön táborozó katonák ijedtek meg legjobban a végzetes hír hallatára és szétszéledtek.

Másnap megkezdődött a fosztogatás. A spanyolok legmerészebb álmaikban sem gondolták volna, hogy annyi kincset fognak összerabolni... Atahualpa hamarosan rájött, hogy a vallásos buzgalom ürügye alatt, a győztesek szíve mélyén minden vallásnál és nagyravágyásnál hatalmasabb szenvedély fészkel: az arany szeretete!

Egy napon azt mondta Pizarrónak, hogy szabadságáért, cserébe, arannyal boríttatná be annak a teremnek a padlóját, mely börtöne volt.

Hitetlenkedő mosolyukat látva az Inka hozzátette, hogy nemcsak a padlót fedetné be, hanem az egész szobát is megtöltetné, abban a magasságban arannyal, amit lábujjhegyre állva feje fölé nyújtott kézzel a falon megjelölt.

Nem hittek neki, szavait a sorsától féltő fejedelem balga kérdésének vélték.

Pizarro azonban megzavarodott. Miközben előrenyomult az országban, sok mindent látott és hallott, ami megfelelt azoknak a kápráztató jelentéseknek, amiket Peru gazdaságáról hoztak. Maga Atahualpa festette a legragyogóbb képet az Inkák legelső fővárosának bőségéről, ahol a templomok teteje arannyal van burkolva, és a padló is ebből a drága fémből készült kockákkal

van kikövezve. Józan esze azt tanácsolta, hogy el kell fogadni az Inka ajánlatát, mert így összegyűjthetik az összes fellelhető aranyat, és megakadályozzák a bennszülötteket, hogy ellopják vagy elrejtsek.

Beleegyeztek hát Atahualpa ajánlatába és vörös vonalat húzva a falon az Inka által megjelölt magasságban, pontosan feljegyezték az alku pontjait.

A szoba körülbelül tizenhét láb széles és huszonkét láb hosszú volt és a vonal kilenclábnyi magasságban volt a talajtól a falra rajzolva.

Mikor a vörös pap elbeszélésében ide ért, a falhoz lépett és ujjával egy, még elég tisztán látható vonalra mutatott.

Atahualpa két hónapot kért ígérete beváltására. Fogolytársaiból kiválasztott megbízottai csakhamar útra keltek a Birodalom minden tartománya felé.

Az Inkát fogságában természetesen erős felügyelet alatt tartották, mert fogvatartása nemcsak Pizarro nyugalmát biztosította, de egyben mesés gazdagság kilátását is jelentette számára.

Atahualpa gyakran fogadta legfőbb udvari emberei látogatását, akik mindig a legnagyobb tisztelettel járultak színe elé, és elhalmozták ajándékaikkal.

A szoba kezdett megtelni értékes tárgyakkal. E tárgyak legnagyobb része aranyból készült edényekből és üstökből állt, némelyikük húsz-harminc kilót is nyomott.

A hódítók sóvár szeme majd fölfalta a ragyogó kincshalmazt, melyet az indiánok raktak boldogtalan uralkodójuk lába elé. De milyen hatalmas teret kellett még betölteniük! Mivel katonái már türelmetlenkedni kezdtek, Pizarro elküldte testvérét, Ferdinándot Cuczóba lovagjaival és az Inka parancsával, miszerint a peruiaknak azonnal le kellett szedni aranyborítását.

Pizarro küldöttei maguk végezték a rombolást. Hétszáz aranylemezt bontottak le a Nap templomáról. A lemezek egyenként harminc centi vastagok voltak. Az épületet színarany párkányzat vette körül, de ez olyan erősen volt a kőbe rögzítve, hogy dacolt a martalócok minden erőfeszítésével.

A kizsarolt váltságdíj lassan-lassan kezdett összegyűlni, és bár az összehordott kincs még mindig erősen alatta állt a megszabott vonalnak, a fejedelem már egyre többet gondolhatott közelgő szabadulásának pillanatára.

Mielőtt azonban idáig jutottak volna, az egész kincset egyenlő súlyú és finomságú aranyrudakká kellett változtatni, ugyanis a zsákmány a legkülönbözőbb tárgyakból állt, melyek aranytartalma más-más tisztasági fokú volt. Az olvasztást az ország aranyműveseire bízták, akik éjjel-nappal dolgoztak, de mennyisége oly hatalmas volt, hogy a munka egy teljes hónapig tartott. Mikor az egészet egyenlő tisztaságú rudakká öntötték, a királyi felügyelők ellenőrzése mellett gondosan megmérték a szinte felbecsülhetetlen értékű kincset.

A váltságdíj megszerzése után a fogoly király egyre terhesebbé vált Pizarro számára, ezért aljas tervet eszeltek ki ellene. Megvádolták, hogy titokban föllazította alattvalóit a cajamarcai spanyolok ellen.

A kalandorok az Inka azonnali halálát követelték. Pizarro úgy tett, mintha védeni akarná, de végül is engednie kellett. Az Inkát a törvény elé idézték, és máglyahalálra ítélték.

Az aljas ítélet egy pillanatra elvette Atahualpa bátorságát és könnyekkel szemében így kiáltott:

„Mit tettem én, vagy gyermekeim, hogy ilyen sorsot érdemeljek? Még hozzá a ti kezetekből - szólt Pizarro felé fordulva -, a tietekből, akik csak barátsággal és jóakarattal találkoztatok népemnél, akikkel megosztottam kincseimet, és akik csak jótéteményekben részesültek tőlem?”

Az ítéletet a cajamarcai nagy téren hirdették ki. Két órával napnyugta után a katonák összegyűltek a téren, a fáklyák fényénél, hogy végignézzék a kivégzést. 1953. augusztus 29-én történt ez...

- Atahualpa ebből a teremből távozott, bilincsekbe verve. Ezen az ajtón haladt át a vértanú!

A szónok, mikor elbeszélésének ahhoz a pontjához érkezett, amikor a boldogtalan fejedelem a máglyára lépett, hirtelen arra fordult, ahol mozdulatlanul, a tömegbe szorítva mozdulatlanul állt a társaival a márki. Szemmel láthatóan hozzájuk, az idegenekhez beszélt.

- Mondom nektek, átkozottak azoknak az ivadékaik is, akik ezt tették! Pusztuljanak el, mint a kutya! Sose ismerjék meg a Nap bűvös hajlékát!

IV. FEJEZET

Raymond felkiáltott: - Ki kell jussunk innen!

- Előre! - kiáltotta Christophe, és belevágta sarkantyúját öszvére oldalába, mely azonban megbotlott a tolongásban, és az üvöltő tömeg közé bukkott.

Kések villantak a félhomályban, de egyszer csak egy magas férfi tört utat hozzájuk erős ökölcsapásokkal lökve félre azokat, akik nem húzódtak időben félre előtte. Huascar volt.

Megragadta Marie-Thérese öszvérenek a kantárát, és messze csengő hangjával túlharsogta a zajt: - Halál fia - kiáltotta -, aki kezét mer emelni a Nap Szüzére!

Az előbb még fenyegetően felemelkedő karok lehanyatlottak, a tömeg lassan elcsendesült. Huascar hangja újra felharsant:

- Engedjétek elvonulni az idegeneket!

Minden baj nélkül kivezette a térre a kis csapatot, ahol a rendőrök tüstént gondjaikba vették és a fogadóba kísérték őket.

Christophe köszönetet akart mondani Huascarnak, de az eltűnt.

Marie-Thérese és Raymond sápadtak voltak, meg sem szólaltak. Francois-Caspar is döbbenetben állt az események hatása alatt, még a jegyzetelést is abbahagyta.

A fogadóban csak egy szobát találtak, melybe azonnal bezárkóztak. Raymond szólalt meg először:

- Ha ez igaz...

- Igen - felelte Marie-Thérese -, ha ez igaz!...

- Micsoda?! Mi az igaz? Mit akartok ezzel mondani? - kérdezte félőrülden a márki, aki nagyon is jól tudta, mire gondolnak.

- A Nap Szüze, a Nap felesége...

Egy pillanatig magukba roskadva hallgattak, a szörnyű gondolat ólomsúllyal nehezedett rájuk. Nyugtalanul tekintgettek egymásra. Raymond tompa hangon ismét megszólalt:

- Hallotta Huascart: „Halál fia, aki kezét mer emelni a Nap Szüzére! Engedjétek utat a Nap Szüzének...”

- Lehet, hogy ez csak valamiféle itteni szólásmondás - szólt közbe a nagybácsi. - Csak így lehet!

- Mi az? Micsoda? - kiáltott fel a márki, mintha álomból ébredne. Egészen elvesztette a fejét, már nagyon bánta a cajamarcai kirándulást.

Francois-Caspar zavartan folytatta.

- Csak ez lehet, mert nem lehet más... Az a másik dolog... Nos, ha csakugyan... Marie-Thérese kisasszonyt szemelték volna ki a Nap Feleségéül, biztos nem engedték volna elmenni, hanem foglyul ejtették volna...

- Mit össze nem hord itt nekünk, kedves vendégem! Elment az esze? - kiáltott föl indulatosan a márki. - Azt hiszi talán, hogy bennünket csak úgy, egyszerűen foglyul lehet ejteni? Elfelejtette, hogy mi vagyunk itt az urak? Itt a rendőrség, meg a katonaság! Ezek a nyomorultak mind a mi rabszolgáink! Szavamra, olyan ez az egész, mintha csak álmodnánk!

- Véleményem szerint a legokosabb az lenne, ha minél gyorsabban eltűnnénk innen - mondta Raymond, miközben az egyik ablakhoz lépett, és kinézett a térre.

Az éj leszállt, minden kihalt volt. Hirtelen kopogtattak az ajtón. Egy szolga levelet hozott Marie-Thérese-nek. A lány hangosan olvasta:

„Utazzanak el, térjenek vissza Limába még ma éjszaka.”

Aláírás nem volt.

- Ezt csak Huascar küldhette - mondta a lány.

- Meg kell fogadnunk a tanácsot! - szólt Raymond.

Újból kopogtak az ajtón, és a rendőrfőnök lépett be.

Tudni akarta a történeteket, és hogy a márki panaszt akar-e tenni, az indiánok ellen. Beosztottai jelentették neki, hogy a bennszülöttek rendkívül fel voltak izgatva az idegenek ellen, akik az Interaymi előestéjén, az ima idején merészkedtek az egykori palotába.

Hozzátette, hogy a limai francia-belga bank egy hivatalnok, aki azt állította, hogy ismeri a márkit és családját, felkereste irodájában és azt tanácsolta neki, adja tudtára a márkinak, hogy az elkövetett kegyeletsértés után ne mutakozzanak többé a városban.

A rendőrfőnök féltette biztonságukat és legalább száz mérföldnyire szerette volna a társaságot látni. Mikor elmondták, hogy éppen erre készülnek, rögtön felajánlotta szolgálatait. Öszvéreket szerzett a kis csoportnak, vezetőt és négy katonát adott melléjük, akik az első vasúti állomásig kísérték őket.

Limába visszaérve minden biztonságuk visszatért, s két nap múlva már nevettek a történeteken.

A lány teljesen belemerült munkájába, nem volt ideje a karperecre gondolni. Callaóban fel sem kelt pénztárkönyvei mellől, amíg Raymond meg nem kopogtatta az ablakát, jelezve, hogy ideje visszatérni Limába.

Egy este - körülbelül nyolc nappal a cajamarcai események után - a szokásos kopogás hamarabb hangzott, mint máskor.

A lány felkelt az asztaltól, hogy vőlegénye elé menjen. Kinyitotta az ablakot. Az ablak még ki sem tárult, amikor Marie-Thérese fojtott kiáltással tántorodott vissza. Nem Raymond állt előtte. Bátorságát visszanyerve kihajolt az utcára. Úgy rémlett neki, mintha valami bizzar és rosszul egyensúlyozott dolog mozdulna meg a sűrűsödő homályban. Valami, ami egy csúcsos

koponyához hasonlított... Egész testében reszkette hátrált az ablaktól, amikor észrevette, hogy a lapos sapkakoponya és a szögletes koponya is megjelenik, és bizonytalan ingadozó mozgással közelednek feléje.

Hatalmas erőfeszítéssel próbálta elűzni magától a rémlátomást. Jól tudta, hogy a koponyák nem térhetnek vissza elevenen, élő testek vállain, pedig azok egyre közelebb értek hozzá. A félelemtől szinte esztét veszítve felsikoltott, Raymondot hívta. A kiáltást torkába fojtották. A megelevenedett múmiák rávetették magukat, megragadták. Száját betömtek és az ablak fekete nyílásán át magukkal hurcolták tehetetlen foglyukat.

Belökték egy ott várakozó autóba, a sofőr azonnal gázt adott és hamarosan eltűntek a szűk sikátorokban.

III. RÉSZ

A VÖRÖS PONCHÓK NYOMÁBAN

I. FEJEZET

Raymond alig várta már, hogy viszontláthassa Marie-Thérését. A rakpartról jött és a kikötői mérnököktől hallott rossz híreken rágódott.

Megtudta, hogy az ország jelenlegi politikai helyzetében hosszú ideig szó sem lehet arról, hogy a cuzcói régi, elhagyott aranybányákban tervezett munkáját elkezdhesse, ugyanis a területen napok óta harcok dúlnak.

Garciának - akiről azt hitték, nyugodtan ünnepel Arequipában -, sikerült Sicuani és Cuzco közé vetni csapatainak egy részét, sőt híre ment, hogy már Cuzco is a hatalmába került.

Raymond tevékeny ember volt, legalább annyira szerette a munkát, mint Marie-Thérese, elkeseredett arra a gondolatra, hogy előreláthatólag hosszú hónapokig kell majd ölbetett kézzel ülnie, arra várva, hogy véget érjen egy forradalom, mely most még csak hajnalát élte.

A Calle di Limába érkezve órájára pillantott és megállapította, hogy még van néhány perce. Nem akarta a lányt idő előtt megzavarni munkájában. Bár őszintén szerették egymást, azért „az üzlet az üzlet” maradt.

Belépett egy kávéházba, hogy átfussa a hírlapokat.

Valaki éppen egy újsággal a kezében az egyik asztalon állt, és a köztársaság elnökének kiáltványát olvasta, mely nyugalomra inti a népet és határozottan cáfolja azt a rémhírt, hogy Cuzco a lázadók kezére esett volna.

Raymond kissé megvigasztalódva távozott, bár nem tulajdonított nagy jelentőséget az esti lap hivatalos cáfolatainak.

Sietve indult a felsővárosi telep felé, mert hirtelen sötétedni kezdett. Most már attól félt, hogy elkésik.

Messziről megpillantotta a fényt a verandára nyíló ablakban és látta, hogy az ablak nyitva van, ugyanúgy, mint az első napon.

- Jó estét, Marie-Thérese - szólt a ház elé érve.

Nem kapott feleletet. Az ablakhoz lépett.

A szobában szörnyű felfordulást látott; felborult székek, a padlót könyvek és széjjelszórt papírok borították. A lányt azonban sehol sem látta.

Beugrott a szobába, hangosan kiáltotta a nevét. Semmi választ sem kapott, sem az örök, sem a személyzet nem jött elő; a ház teljesen üres volt.

Raymond kirohant az elhagyatott udvarra, majd vissza az irodába, azonban csak boldogtalanságának gyászos bizonyítékait látta ott megint. A felborult bútorok, a leszakadt függöny és egy betört ablaktábla mind amellelt tanúskodott, hogy heves küzdelem folyt le a szobában.

Tompán felnyögött: Marie-Thérese-t elrabolták!! Az indiánok hurcolták el! Huascar, aki szerelmes belé!

Egy indián, aki fehér nőt szeret, és aki meg akarja bosszulni a visszautasítást! Ez nem képzelődés... Maga előtt látta, amint kezét fenyegetően fölemelve eltűnik, amikor Marie-Thérese elkergette testvéreivel együtt...

Zaklatott agyában kínzó, zavaros képek kergették egymást. Egy ugrással kint termett a sötét utcán, csak egy távoli keresztútnál pislogott egy kötélre erősített lámpa fénye. Bezárt raktár-ajtók, csupasz falak és sötét üregek meredtek feléje mindenhol.

Az utca kanyarulata felől zaj ütötte meg a fülét. Emlékezett rá, hogy egy kocsmá van ott, az egyetlen eleven hely ebben a holt negyedben. Az ajtó nyitva volt, egy asztalnál meglátta Domingót, a raktárfelügyelőt. Odaugrott hozzá és megragadta az ingét.

- Hol van az úrnőd?

Domingo teljesen meg volt zavarodva. Félénken azt felelte, hogy azt hitte, a señorita Raymondval együtt visszatért Limába, mert az imént látta az autót.

- Miféle autót?

Domingo a vállát vonogatta. Mintha volna az övéken kívül Callaóban és Limában más autó!

- Ki vezette?

- A boy.

- Libertad?

- Az señor, a Libertad!

- És nem mondott semmit, amikor elment melletted?

- Á, észre sem vett!

- És az úrnődet láttad?

- A kocsiteteje fel volt húzva... nem nagyon láthattam bele... Nagyon gyorsan mentek. Ez az igazság, uram! Esküszöm, ez az igazság!

Domingo kezével az eget hívta tanúságul.

Raymond erősen megrázta a rémült embert.

- Te mit csináltál itt? Miért nem maradtál a helyeden, az úrnőd mellett?

- Egy quichua hívott ide egy pohárka italra. Igazi pálinkára, señor!

Raymond megragadta az indiánt, kilökte az utcára, és magával vonszolta a földúlt irodába. Biztos volt benne, hogy Domingo többet tud, mint mutatja.

- Itt volt már az autó, amikor elmentél a barátoddal? - kérdezte Raymond.

- Itt, señor...

- És a kocsiteteje fel volt már húzva?

- Nem... nem emlékszem.

Raymond otthagya Domingót, és a Darsena felé igyekezett, az egyetlen úton, melyen a kocsi haladhatott. Az, hogy Marie-Thérese-t saját autóján rabolták el, valamennyire megkönnyítette az üldözést. - A rossz utak miatt nem lehetnek még messze - gondolta.

Futásban majdnem feldöntött egy férfit, aki éppen nagy óvatossággal készült kilépni egy kapu alól.

Az utcai lámpa fényénél göndör hajáról, jellegzetes, gyermekes arcáról Raymond azonnal felismerte azt a férfit, akit Callaóba érkeztek pillantott meg egy ablakban: a rendőrfőnök volt. Örömeben olyan hangosan kiáltott fel, és vetette rá magát, hogy a másik rémülten hőkölt vissza.

- Mit akar?!

- Bocsásson meg, főfelügyelő úr! Raymond Ozout vagyok, de la Torre kisasszony vőlegénye. A señoritát elrabolták a banditák!

- Micsoda? Ez lehetetlen! Marie-Thérese kisasszonyt?...

Raymond gyorsan elhadarta a főfelügyelőnek, amit tudott, Huascart és az indiánokat vádolva az emberrablással. A felügyelőt kétségbeejtette a hír, annál is inkább, mert éppen barátnőjéhez készült vacsorára. Mivel azonban kötelességtudó ember volt, megígérte Raymondnak, hogy minden tőle telhetőt megtesz, csak előbb engedelmet kért, hogy egy pillanatra felugorhasson kis barátnőjéhez és közölhesse vele a kellemetlen akadályt.

Raymond ezt olyan rossznéven vette, hogy szó nélkül továbbsietett a kikötő felé, faggatva a kapuk előtt ácsorgó árusokat.

Raymond mérget vett volna rá, hogy nem látja többé a rendőrfőnököt, de csalódott, mert egyszerre futólépéseket hallott maga mögött, s amint visszafordult, felismerte emberét.

- Nem várt már, ugye, señor? Nos, itt vagyok! Natividadra mindig lehet számítani!

Perez volt az igazi neve, de kedves, a gyermek Jézushoz hasonlító feje miatt Callaóban Natividadnak (karácsony) hívta őt mindenki.

Együtt igyekeztek tovább. Az egyik szűk sikátorban a felügyelő hirtelen megállította Raymondot és a fal mellé intette.

A negyed kihalt és sötét volt, csak az a halvány fény enyhítette, mely egy néhány lépésnyire fekvő alacsony ajtó ablakai mögül szűrődött ki. Az ajtó lassan kitárult és egy fej hajolt ki óvatosan az utcára. Raymond csaknem fölkiáltott örömeben: felismerte Huascart!

Az indián fűttengett, és a jelre mintha csak a falakról váltak volna le, sötét árnyak mozdultak meg az utca végén. Az újonnan érkezők széles, indián kalapot viseltek. Nesztelenül Huascar mellé siklottak, aki most már az utcán állt, becsukva háta mögött az ajtót. Gyors beszélgetés moraját lehetett hallani, majd a két árny eltávolodott a kikötő felé, Huascar pedig visszatért a házba. Az utca újra néptelenné vált.

Natividad az ajtóhoz lopózkodott, és benézett az ablakon. Raymond követte. Nagy termet láttak, mely tele volt indiánokkal. A lány nem volt közöttük.

Natividad úgy vélte, eleget látott. Egy kapu alá vonta Raymondot.

Hirtelen facipők erősödő kopogása közeledett feléjük. A rendőrfőnök és Raymond egy kis sikátorba hátráltak, mely derékszögben keresztezte a Calle de san Lorenzót. Innen mindent jól láthattak, anélkül, hogy észrevették volna őket. Újra kinyílt az ajtó.

Először Huascar lépett ki, majd egy másik indián, akiben Raymond felismerte azt a papot, aki Atahualpa tragédiáját adta elő a vértanú kövénel, Cajamarcában. Az ajtónyílásból kivetődő fény egy európai ruhába öltözött embert világított meg, Ovideo Huagnac Runtut. Raymond nagy meglepetésére az indiánok térdre borultak a francia-belga bank írnoka előtt!

E pillanatban egy csapat ló és öszvér érkezett a ház elé. A bankírnok ült először nyeregbe, Huascar segített neki, alázatosan tartotta a kengyelt. Azután ő ugrott föl öszvére, majd a cajamarcai pap. Huagnac Runtu két oldalán helyezkedtek el, valamivel mögötte. Huascar intésére az indiánok kifordították ponchóikat. Natividad fojtottan felkiáltott:

- A vörös ponchók! A vörös ponchók!

Raymond azonnal követni akarta őket, de a rendőrfőnök visszatartotta.

- Várjon! Meg kell tudnunk, merre felé tartanak!

II. FEJEZET

A főfelügyelő feszülten hallgatózott.

- A chorillosi út felé mennek. Lehet, hogy tévedek, de szerintem az autóhoz fognak csatlakozni.

- A vörös ponchók - mormolta ismét.

- Mit akar folyton ezzel az átkozott vörös ponchóval? Nem mindegy, milyen színű? - kiáltott fel Raymond -, az a lényeg, hogy Huascar bandájához tartoznak!

- Igen, most már én is az ön véleményén vagyok - szólt Natividad, miközben a fiatalember után loholt. - Igaza volt, csak ők lehettek, akik elrabolták a kisasszonyt! A Vörös ponchók! A Nap papjai!...

Raymond a szavak hallatára meggyorsította futását.

Natividad alig tudott lépést tartani vele.

- Épp, hogy elérjük még a chorillosi vonatot - lihegte futás közben. - Valószínűleg ők is a vasút melletti úton jöhetnek majd. Remélem, megelőzzük őket. Még semmi sincs veszve, Ozout úr...

Megérkeztek az állomásra. Natividad telefonált a hivatalába és megparancsolta, hogy lépjenek érintkezésbe Chorillossal és mondják meg, hogy az ottani rendőrség tartóztassa fel az autót.

Éppen kiléptek az állomásfőnök irodájából, amikor szinte beleütköztek de la Torre márkiba, aki fiával és Francois-Casparral az előbb befutott limai vonattal érkezett.

- Miért van maga egyedül? - támad Raymondra a márki. - Hol van a lányom?

Vonatuk lassan megindult, Natividad alig tudta betuszkolni őket a mozgó szerelvénybe. Raymond végül szóhoz jutott:

- Marie-Thérese-t elrabolták az indiánok. Chorillosba viszik!

Röviden összefoglalta az eddig történeteket.

A márki esküdözött, hogy saját kezével öl meg minden indiánt, a kis Christophe zokogott, a bácsi pedig naplója után nyúlt.

- De mit keresnek önök a pályaudvaron? - kérdezte Raymond, miután befejezte elbeszélését.

A márki elmondta, hogy klubjától (ahova már egy hete nem ment el, mert vendégét kísérette) értesítették, hogy levele van. A levél ugyanabban a stílusban volt írva, mint az, amely miatt elmenekültek Cajamarcából. Ismeretlen „jóakarója” azt tanácsolta neki, hogy az Interaymi

ünnepei alatt nagyon vigyázzon Marie-Thérese-re és ne engedje Callaóba a következő szombaton, azaz ma, amikor átvette azt a levelet, mely már Cajamarcából való visszatérésük óta várta! Közben beesteledett, és sem a lány, sem Raymond nem tértek haza. Ezért siettek Limába.

Natividad igyekezett megnyugtatni őket. Az indiánok nem lehetnek még messze, egyébként is a Sierra valamennyi szorosát Veintemilla csapatai megszállva tartják, így sehol nem tudnak észrevétlenül áthaladni.

Ebben a pillanatban a vonat elérte a párhuzamos utat, az utasok szeme rátapadt a kihalt sávra, melyet bevilágított a hold fénye. Néhány zsúpfödeles kunyhót és bambuszházat hagytak még el, azután következett a sivár homoksivatag.

Hirtelen mindannyian fölugrottak: - Az autó! - kiáltották szinte egyszerre.

Az úton, egy hacienda kapuja előtt állt az autó! A rendőrfőnök a vészfékhez rohant, a vonat hatalmas rándulással és zörgéssel lassan megállt. A mozdonyvezető feléjük futott. A főfelügyelő odakiáltott neki, hogy mihelyt Chorillosba értek, azonnal értesítse a rendőrséget, hogy minden használható emberükkel siessenek a segítségükre.

Raymond elsőnek érkezett az autóhoz, mely azonban üres volt. A rejtelmes hacienda sötét falát a hold sápadt sugarai világították meg.

Kapuja nyitva volt, belépett a bolthajtás alá. Minden elhagyatottnak látszott, senkit sem találtak a nagy udvarban, az épületek közül nem egy romokban hevert. A házak nyitott kapui sötétben tátongtak.

A rendőrfőnök és a márki abban a pillanatban értek Raymondhoz, amikor a fiatalember leakasztott egy lámpát az autóról és meggyújtotta. Néma csend volt mindenütt. Beléptek a házba. Alig tettek azonban pár lépést az első helyiségben, amikor különös kesernyés szag csapta meg orrukat. A szobában heves dulakodás nyomai látszottak, a padlón felborult bútorok feküdtek szerteszét. Raymond iszonyodva tántorodott vissza, vértócsába lépett. A lámpa halvány fényében mindenütt vér csillant fel.

- Úristen! - suttogta - megölték?!... - Halk, elfojtott nyögést hallott, valahonnan a sötétből.

Raymond az emeletre vezető lépcső felé rohant, ahonnan most már egyre hangosabban hallatszott a nyöszörgés.

A lépcső korlátja ragadós volt a vértől...

III. FEJEZET

- Marie-Thérese!... Marie-Thérese! - kiáltozták félőrülten az izgalomtól. Egy keskeny folyosón zárt ajtót pillantottak meg. Vállukat nekivette sikerült föltépniük a zárat. Szinte rázuhantak a padlón, hatalmas vértócsában fetrengő alakra. A haldoklóban - legnagyobb meglepetésükre -, Libertadra, Marie-Thérese sofőrjére ismertek.

A szerencsétlen fiú egész teste számtalan késszúrástól vérzett: szájából véres hab tört elő, miközben hörögve kapkodta a levegőt. Nem tudott beszélni, kezét bizonytalan mozdulattal megpróbálta felemelni, mintha mutatni akart volna valahová.

Raymond, szinte esztét vesztve rohant ki a házból. Lovat vagy öszvért akart keresni, hogy folytathassa az üldözést. Hiába állt ott az autó, a szűk hegyi utakon semmi hasznát sem vennék. Az udvar egyik sarkában álló istálló felől valami neszezést hallott. Azonnal odarohant. Az

ajtón beszűrődő holdfényben három láma jellegzetes alakját ismerte fel. Közben észrevette, hogy nincs egyedül, a márki fia, Christophe osont utána. Ismét az állatok felé fordult. Sovány, kiálló bordájú jószágok voltak, melyeket annyira kifárasztott az éveken át hordott sok nehéz teher, hogy most már ezt a gyermekeket sem tudnák elvinni - gondolta keserűen.

Hirtelen kívülről halk nyerítést és lábdobogást hallottak. A gyerek körüljárta az épületet, majd hirtelen a falhoz lapult. A síkság közepén egy lovas állt mozdulatlanul, mintha csak a haciendát őrizné. Mellette ugyanilyen mozdulatlanul hegyezte fülét egy láma. Egy ló és egy láma! Christophe még a lélegzetét is visszafojtotta.

Ebben a pillanatban a ló hirtelen megugrott, a lovas fojtott kiáltást hallatott, majd ugyanabban a pillanatban pisztolylövés dörrenése verte fel a csendet. Egy árnyék, mely mintha a földből nőtt volna ki, vetette rá magát a gazdátlanlanná vált lóra, ügyet sem vetve a halottra. A fiú felismerte Raymondot, és feléje futott.

- Mondd meg apádnak, hogy egyet már elkaptam, és lovat is szereztem magamnak! - kiáltotta a fiatalember, és elvágtatott, a Sierra felé vezető úton.

Christophe nem is figyelt rá, a lovat követő láma után rohant. Végre sikerült megragadnia az állat hosszú, gyapjas szőrét, és nagy üggyel-bajjal felkapaszkodott a hátára. A kapun éppen kilépő Francois-Caspar már csak a két lovas sötétbe vesző alakját látta meg. Kétségbeesetten tárta a sötét égbolt felé remegő, hosszú karjait.

Ez alatt fent, az első emeleten Libertad valamennyire magához tért, és fájdalmas erőlködéssel próbált válaszolni az őt ostromló kérdésekre. A rendőrfőnök visszatartotta a márkit, megértetve vele, milyen fontos lehet a haldokló vallomása, arról nem is beszélve, hogy az előttük álló úton lovak nélkül úgysem jutnának messzire. A callaói és chorillosi két telefonüzenet után Natividad segítséget várt és remélte, hogy meg is kapja. Főleg annak örült azonban, hogy a márki tanúskodása mellett hallgathatja ki a boyt, mely igazolni fogja őt abban, hogy minden bűn oka az indiánoktól ered. Ezért utolsó leheletéig faggatta Libertadot.

Ezekből a szaggatott, összefüggéstelen mondatokból, melyeket folyton megszakított a fájdalom, és végül megállított a halál, kiderült, hogy a bűntény szálai messzire nyúlnak, és hogy de la Torre márki lányát legalább már két hónappal ezelőtt kiválasztották az Interaymi leendő áldozatául.

Megbízói ebben az időben kezdték kipuhatolni a boy hűségét, illetve használhatóságát. A sofőr nem sokáig állt ellen a pénz csábításának. Egy dolgot kértek csak tőle: a kitűzött napon ő maga vezesse az autót a megjelölt helyre anélkül, hogy bármivel is törődne, ami a háta mögött történik. Beleegyezett, és a neki ígért kétszáz ezüst sole felét azonnal meg is kapta.

- Ki volt a megbízó? - kérdezte a márki.

- A francia-belga bank... írnoka, Ovideo...

A márki fölugrott.

- Ovideo! Huagnac Runtu! Az az ember, aki cajamarcai utazásunk óta mindig a sarkunkban volt! Az indián, aki a legdrágább üzletekből öltözködik! - Alig tudta türtőztetni magát. A felügyelő nyugalomra intette.

- Mikor tudatták veled az időpontot? - kérdezte a haldoklótól, akinek arca eltorzult szörnyű fájdalmában.

- Ma reggel... Ovideo... felkeresett... Azt mondta: „Ma este valaki... aimara nyelven... jó napottal fog köszönteni... Te azonnal az autóba... ülsz... engedelmeskedsz, bármi történjék is.

Libertad szaggatott elbeszéléséből feltárultak előttük a véres dráma előzményei.

Este hat óra után néhány perccel, a boy karját megfogta valaki, majd meghallotta a jelszót. Amikor meglátta, ki áll mögötte, nagyon megijedt.

Az alaknak olyan feje volt, amelyet csak az inka temetőkből látott eddig, és közel állt ahhoz, hogy valami kísértetnek nézze.

Összeszedte magát, beült az autóba, és tudva, hogy az életével játszik, a parancsot várta. Bár nem volt szabad hátrafordítani a fejét, nagyon jól hallotta, hogy mi történik az irodában. Megértette, hogy a márki leányát elrabolták.

Ekkor már megbánta tettét, de nem léphetett vissza. A kapott parancsra a Calle de san Lorenzón át lehajtott a Muella Darsena felé. Egy pillanatra megállították egy alacsony ház előtt, ahonnan egy indián lépett ki, akiben nyomban felismerte Huascart.

Huascar odalépett az autóhoz, benézett az ablakon, aztán megparancsolta, hogy térjen vissza a chorillosi útra, s csupán itt, az Ondegarda hacienda előtt álljon meg. Háta mögött a kocsiból semmi sem hallatszott. Azt hitte, hogy meghalt a señorita. Amikor akaratlanul hátrafordult, három iszonyatos gnómot látott, az egyik feje csúcsos volt, mint a cukorsüveg, a másiké szögletes, a harmadiké pedig hosszúkas. Óvatosan leemelték az autóról a señorita mozdulatlan testét, akit azonnal megismert a sáfrányszínű takaró alatt, amibe burkolták. Úgy látszott, mintha aludna.

Bevitték a házba, ő a kocsiban maradt és várt. Már csak a pénzre gondolt, meg arra, hogy miután visszavezette az autót Callaóba, hogy menekülhetne minél gyorsabban Sierrába. Alig várta már, hogy valahogy kikecmeregjen ebből a borzalmas históriából.

Hirtelen lovascsapat dübörgését hallotta a háta mögött, majd csaknem azonnal mintegy húsz férfi vette körül, akik mind vörös ponchót viseltek. Ovideo és Huascar vezette őket, aki megparancsolta Libertadnak, hogy menjen be a házba.

Nem kis meglepetésére az első helyiségben mintegy féltucat fekete fátyolba burkolózott asszonyt talált. Annak a teremnek az ajtaja előtt álltak, ahová valószínűleg a márki lányát vitték.

- A mammaconák! - nyögött fel a boy, amikor vallomásában eddig jutott. A rendőrfőnök beleizzadt az erőfeszítésbe, hogy megértse Libertad utolsó szófoszlányait. - Azt mondták, szép felesége lesz... Atahualpának! És hogy a Nap meg a Nap fiai örülhetnek... Mindannyian letérdeltek, amikor áthaladt előttük a señorita...

- Hogyhogy áthaladt előttük? - kérdezte gyorsan a rendőrfőnök. - Már nem aludt?

- A másik teremből jött... az asszonyok támogatták... A három gnóm meg körülötte ugrált. Elkábították, látszott, hogy... nincs magánál... Aztán még egyszer láttam a señoritát... Aranyfátyol burkolta az egész testét... Csak a szeme látszott, a nagy, merev szeme... mely nem látott senkit... A fekete asszonyok támogatták, úgy ment, mint egy... Aztán kiléptek a házból... Lóra szálltak. Mindent láttam az ablakból... Egy mammacona ráemelte a señoritát a lova hátára... Olyan volt, mint egy sárga csomag, meg sem mozdult... A három gnóm ment elől... Eltűntek a mély úton, a kiszáradt patakágyban, a Sierra felé... - Libertad elhallgatott, kapkodó hörgése erősödött.

- És ki tette ezt veled? - kérdezte Natividad.

- Igen... Huascar ott maradt. A pénzemet... kértem... Odajött mellém és hirtelen belém szúrt... egy széles törrel. Menekültem, hátulról dőött belém... Könyörögtem neki, de addig szúrt, amíg végül összerogytam itt... már halottnak hitt...

A szerencsétlen végső haláltusája megkezdődött. Kintről hirtelen lövés dörrenését hallották.

Az ablakhoz rohantak, és megpillantották Francois-Caspart, amint ott állt, égnek emelt karokkal.

Rákiáltottak, de az öreg, mintha nem is hallotta volna, úgy meredt továbbra is a sötétségbe. Csodálkozásukat egy pillanattal később az öröm váltotta fel: Chorillos felől lódobogást hallottak és az úton lovasok tűntek fel.

IV. FEJEZET

- Itt a segítség! - kiáltott fel Natividad. - Indiánjaink a Sierrán át Cuzcoba vagy a Titicaca környékére mennek, így mindenképpen beleütköznek Veintemilla csapataiba. Nekünk csak követnünk kell őket. Canetben vagy Piscóban letartóztatjuk őket!

Kirohantak a házból a lovasok felé.

Ozout bácsi elmondta, mit látott. A márki nem felelt semmit, Natividad halkan káromkodott. A lovasok a Chorillosból eléjük küldött katonák voltak. Alig léptek ki a kengyelből, amikor a márki felugrott az egyik lóra és sebes vágatással indult kislát és Raymond nyomába.

- Örültek! - mormolta Natividad. - Utol akarják érni az indiánokat, azok meg pillanatok alatt elbánnak majd velük...

- Mit tegyünk most, főfelügyelő úr? - kérdezte Francois-Caspar, akit bár a szegény lány sorsa erősen megrázott, titokban mégis örült, hogy ilyen kalandba csöppent. Alig várta már, hogy elővehesse kedvenc naplóját, és feljegyezze a rendkívüli eseményeket.

- A távolból követjük őket! - felelt Natividad.

Eközben a másik irányból három rendőr érkezett. Callaóból jöttek főnökük segítségére.

Natividad egy pillanatra visszatért a házba és pársoros üzenetben értesítette Veintemillát, hogy de la Torre márki lányát az Interaymi quichua papjai elrabolták. Hatalmas elégtételt érzett, miközben e szavakat írta. Tíz évvel ezelőtt ugyanis, amikor szegény Christine d'Orellanat elrabolták, és ő jelentésében azt írta, hogy feltételezése szerint a lány rituális bűntény áldozata lett, Veintemilla nevetséges képtelenségnek nevezte feltételezését, és az indiánok elleni izgatással vádolta. Nos, az idő végre meghozta az igazolást!

Megparancsolta, hogy az egyik rendőr azonnal térjen vissza Callaóba és adja át az elnöknek a levelet. A másik kettő a boy hullájával foglalkozott, és átkutatta a házat meg a hacienda környékét.

A rendőrfőnök és Ozout úr ezután csatlakoztak öszvéreikkel a kis csapathoz. A katonák morogni kezdtek, amikor megtudták, hogy hazatérés helyett a Sierra felé indulnak, de a rendőrfőnök a kormány nevében megtörte ellenállásukat.

- Előre! - parancsolta.

- Most már legalább olyan gyorsan haladunk, mint a mammaconák! - mondta hangosan a rendőrfőnök.

- A mammaconák voltak itt? - kérdezte Ozout úr kíváncsian.

- Igen, señor! Valamint a templom három öre. Eljöttek a Nap feleségéért... Én már tizenöt éve kiabálom a kormányunk fülébe, hogy semmi sem változott ezeknél a vadaknál! Semmi! Ugyanazon a nyelven beszélnek ma is, mint az Inkák idejében, úgy esznek, isznak, imádkoznak, házasodnak, mint ötszáz évvel ezelőtt... Éppen a vallási szokásaikban változtak volna meg? Nevetséges! Én, uram, megtanultam a quichua nyelvet, tanulmányoztam az aimara nyelvet is, Cuzco és a Titicaca tó vidékének szent nyelvét. Innen ered az inkák világa.

Napkelte előtt hatoltak be az Andések első szorosaiba. Az állatok nem látszottak fáradtnak és kétórai pihenés után továbbfolytatták a hatalmas hegylánc megmászását.

Egy köves tisztáson széttaposott sárga amancaes virágokat találtak elszórva. A virágok még egészen frissek voltak.

- Nos, ráakadtunk a nyomra, kedves mester! - szólt Natividad kitűnő franciasággal, mintha csak be akarta volna bizonyítani nagyhírű útítársának, hogy milyen sokoldalú nyelvtelenség.

- Igen! Igen! - helyeselt a tudós. - Csak így tovább, derék barátom!

Hangja olyan kárörvendő volt, hogy társa lapos pillantást vetett rá. Egy pillanatra kételkedni kezdett a régészprofesszor épelméjűségében.

Hamarosan azonban más kezdte nyugtalanítani Natividadot. Nyomát sem látta Raymondéknak... Francois-Casparnak ez szemmel láthatólag nem okozott fejtörést, csak a természet szépségeiben gyönyörködött.

Az ösvény egyre meredekebb lett. Kopár sziklák között haladtak, óriási hegyormok tornyosultak fölējük. A környezet egyre nyomasztóbbá vált. Az állatok nyugtalanodtak, a katonák hangulata feszültebbé vált. A rendőrfőnök ezúttal még nagyobb nyomatékkal hívta fel a figyelmüket a kormányzó parancsára, mire a földre köptek, de morgolódva folytatták az utat.

- Megbízik ezekben az emberekben? - kérdezte Francois-Caspar.

- Csakúgy, mint magamban - válaszolt az örökké derűlátó Natividad.

- Melyik törzsből valók ezek a katonák?

- Quichuák. Honnan vennénk a katonákat, ha nem az indiánok közül?

- Nagyszerű! Nem félnek, hogy egyszer csak lemészárolják magukat, miután így felfegyverezték őket?

- Ó, señor, ezek olyan jónak találják a katonaéletet, hogy nem is akarnak többé visszatérni családjaikhoz! Ezek az indiánok a legjobb katonák! Most dühöngenek az út miatt, de biztos vagyok benne, hogy valamennyien boldogan adnák az életüket is Veintemilláért!

- Nos, akkor annál jobb! - felelt Ozout bölcsen, majd folytatta:

- Szerintem akár haza is mehetnénk. Nélkülük is megtaláljuk az indiánokat!

Natividad ismét elővette lapos pillantását. Ozout bácsinak ismét sikerült meglepni valamivel. Nem válaszolt, figyelmét hirtelen felkeltette valami.

- Itt táboroztak!

A kiszélesedett sziklaösvényen nagyszámú csapat tartózkodásának nyomát fedezték fel. Az egyik sarokban tűzrakás nyomai látszottak, a másikban üres konzervdobozok, ételmaradékok heverték szerteszórva a földön. Ez volt a Nap felesége kíséretének első pihenőhelye.

- Különös, hogy sem a márkít, sem a fiát, sem az unokaöccsét nem láttuk eddig!
  - Ugyan, felügyelő úr, ne rágódjék már annyit ezen a dolgon - felelt egykedvűen a nagybácsi. - Előbb-utóbb csak rájuk akadunk. Ha most nem, hát később!
  - Hogyan?!
  - Azt mondom, hogy... No, lám, az öszvérem nem akar továbbmenni! Előre, te mocsok!
- A tudós határozottan bátor ember benyomását keltette, megváltozott a Cordillerákban tett első utazása óta, Cajamarca óta. Ott még nevetségessé tette magát, itt azonban már higgadt nyugalmat mutatott; a karaván élén haladt és tréfálkozva próbálta felderíteni nyugtalankodó útítársait. Öszvére azonban a viláért sem akart tovább menni, hiába nógatta. Leszállt a nyeregből, és kantárjánál fogva próbálta magával vonszolni az állatot.
- Egy láma hullája! - kiáltott fel Ozout úr, mikor majdnem hanyatt esett az útkanyarban fekvő döglött állaton.
- Natividad is leszállt, és vizsgálgatni kezdte az állatot. Megtalálta a sebet, azután a szakadékba lökte a dögöt, és újra felült öszvére.
- Ez lehetett az a láma - mondta -, melyen a kisfiú ült. - Valószínűleg a kimerült állat nem bírta már tovább, és a fiú a késével próbálta ösztökélni a szerencsétlent. A szúrás azonban túl mélyre sikerült.
  - Szegény állat! - szolt Francois-Caspar.
  - Szegény fiú! - mondta Natividad. - Mi lehetett vele?
  - Nyugodjék meg már, főfelügyelő úr. Nem volt egyedül! Raymond mellette volt, és még ha ott is hagyta volna, a márki biztosan utolérte.
  - Az lehet - mondta Natividad bólogatva.
  - Errefelé lámán is járnak az emberek?
  - Nem! Inkább csak a gyerekek szórakoznak néha velük, ha a láma is úgy akarja. Tudja, Ozout úr... - hirtelen elhallgatott, mert mikor az előttük álló sziklát megkerülték, hirtelen meglátták a márkít és Raymond-t. A kisfiú azonban nem volt velük!

V. FEJEZET

Mindketten halálosan kimerültek voltak. Natividad azonnal a kis Christophe iránt érdeklődött.

- A nyomorultak, mindkét gyermekemet elrabolták! - felelte fájdalmasan a márki, majd elmesélte, mi történt.

A márkinak rossz lova volt, csak nagyon lassan tudott haladni a nehéz úton. Néha kénytelen volt leszállni és maga után húzni az állatot. Hajnalban végre kissé magához tért a ló, akkor értek el az indiánok táborhelyére.

Aztán ő is megtalálta a döglött lámát, mely a fiát vitte. Abban reménykedett, hogy Raymond a fia mellett van, de szorongása egyre erősödött. Később aztán megpillantotta Raymond-t, de Christophe nélkül!

Marie-Thérese vőlegénye elmondta a kétségbeesett apának a szörnyű eseményt, amelynek szemtanúja volt. Christophe az egyik szurdokban olyan előnyt szerzett, hogy Raymond hamarosan elvesztette szeme elől. Két órával később Raymond lova megbotlott, és lecsúszott a szakadékba. Őt csak az mentette meg, hogy az utolsó pillanatban meg tudott kapaszkodni egy cserje ágaiban. Így kisebb zúzódásokkal megúszta. Gyalog folytatta útját, míg végre ő is fölfedezte a táborhelyet, majd távolabb megpillantotta a fiút, elpusztult lámájával együtt.

Raymond kiáltott neki, Christophe meg is hallotta, és hátrafordította fejét, de aztán felugrott és tovább futott, nővére nevét kiáltozva.

Ekkor Raymond a hegy oldalán kígyózó ösvényen megpillantotta az indiánokat. A fiú egészen közel ért már hozzájuk, úgy látszott, mintha várnák. Mikor elérte az első lovast, az lehajolt, megragadta és a nyergébe emelte. A gyerek hiába kapálózott, az indián szorosan fogta.

Raymond már hiába rohant feléjük, a távolság eleve nagy volt közöttük, és a fiú elrablása után az indiánok meggyorsították haladásukat. A mérnök kétségbeesetten megállt, majd néhány perccel később a márki csatlakozott hozzá.

- Ezek nem is olyan rossz hírek - mondta Natividad. - Az indiánok tehát előttünk vannak, nem veszhetjük el a nyomukat. Kénytelenek lesznek Huancavelicán áthaladni. Ott majd aztán elkapják őket! Nyugodjék meg, márki úr!

A rendőrfőnök megparancsolta az egyik katonának, hogy engedje át a lovát Raymond-nak. A katona méltatlankodva ellenkezett, de hiába. Az út egy helyen kétfelé ágazott. Az egyik ösvény tovább emelkedett, a másik lefelé vezetett, és lent a mélyben egy hegyipatak partját követte a Costa felé.

Az egész csapat elindult már a felfelé vezető ösvényen, amikor a ló nélkül maradt katona kijelentette, hogy elválik az expedíciótól, és a Costa felé megy le. A rendőrfőnök szerencsés utat kívánt neki. A katona elindult a lejtős úton, de csakhamar visszatért, kezében fehér nemezkalapot lengetve, melyet az egyik sziklán talált.

- Ez Christophe kalapja! - kiáltott fel a márki.

Mindenki visszafordult. Ez volt eddig a legértékesebb útbaigazítás. Valószínűleg a fiú jelölte meg így az utat, de a jel hiábavaló lett volna, ha el nem veszik a katonától a lovát... A márki egy aranypénzt csúsztatott a legény kezébe, amit az hálás vigyorgás kíséretében azonnal el is tüntetett bő ruhája redőiben.

Natividad elbizonytalanodott. Attól tartott, hogy az egész nem más, mint az indiánok csele, amivel félre akarják őket vezetni. Óvatosan haladtak lefelé a lejtőn, és nagy megkönnyebbülésükre a kiszáradt patakágyban megtalálták a patanyomokat.

- Ezek szerint a Costa felé mentek! - mondta Natividad. - Úgy látszik, megneszelték, hogy Veintemilla csapatai már várják őket a Sierrában. A Costán még könnyebben nyakon csípjük őket! Elvesztették a játszmat!

- Miért, ön talán azt hitte, hogy nem mi fogjuk megnyerni? - kérdezte Francois-Caspar titokzatos arckifejezéssel a meghökkent Natividadtól.

- Hm... ebben nem voltam mindig ennyire biztos, uram! Köztünk szólva, épp ideje, hogy megnyerjük, mert kissé aggasztana, ha az Interaymi ünnepe azelőtt kezdődne meg, mielőtt biztonságban tudjuk a márki gyermekeit...

- Csak nem gondolja, hogy a fiút is fölláldoznák?!

- Halkabban, señor, halkabban! Semmi sem lehet elég szép, elég friss és elég fiatal a Nap tiszteletére. Ugye, megértett, uram?

- Nagyjából - válaszolt a nagybácsi.

- Ha tudná, micsoda rémségekre képesek, ha arról van szó, hogy áldozatot mutassanak be!... Tudja ön, kik a vörös ponchók meg a három különös szörnyeteg, akik a señoritát elrabolták? Ők azok, akik felhajtják és megszerzik az áldozatokat... Bizonyára látott már néhányat ezekből a rémisztő múmiákból. Az indián temetőekben mindig megtalálható ez a három szörnyeteg, a mammaconák által kötelekkel és deszkákkal eltorzított iszonyatos fejükkel!

A borzalmas hivatásra kiszemelt három gyereket csecsemő koruktól kezdve a mammaconák nevelték fel. Ezek a „szent” boszorkányok alakították a koponyájuk formáját, hogy a szükséges erényeket, a bátorságot és ravaszságot kifejlesszék bennük! Egy napon születtek és ugyanazon a napon kellett meghalniuk. Ha egyik elpusztult közülük, a másik kettőnek fel kellett magát áldoznia a sírján. A király halálakor pedig valamennyien megölték magukat a gyászszertartás kezdetén, hogy példát mutassanak a szolgálknak, feleségeknek és rabnőeknek. A spanyolok még saját szemükkel látták, amikor Atalhualpa maradványai mellett több mint ezer indián férfi és nő áldozta föl magát. A templom három szörnyű öre volt mindig is a mestere ezeknek az öldökléseknek. Most már bizonyítékunk is van rá - hiszen épp őket üldözzük -, hogy nem csak a temetőben lehet ezeket a borzalmas fantomokat megtalálni... Valahol az Andések egy rejtett zugában működik egy szent hely, ahol a mammaconák még most is eltorzítják a templomőröknek szánt gyerekek koponyáját...

- Ugye, beszéltem már önnek Christine d'Orellana elrablásáról? De volt még egy másik eset is, amit én rituális bűnténynek minősítettem és meg akartam torolni, de felsőbb parancsra el kellett tusolni a dolgot. Egy rancho pincéjében, egy kettévágott ötesztendős gyermek holttestére bukkantunk. A derekánál vágták ketté, egyetlen késvágással, aztán megitták a véré...

- Ön, mint tudós, bizonyára hallott már a Halál Templomáról? Igen? Nos, mit gondol, hány áldozat hulláját találták meg Huayna Capac múmiája körül, a Halál Templomában? Négyezeret! Négyezer emberi lényt, uram, akik közül egyesek önként áldozták fel magukat, a többieket pedig földarabolták, megfojtották a halott tiszteletére... Nem tudom, tudja-e, miről volt híres a Kígyó Háza?

- Ezt majd inkább egy más alkalommal mesélje el - kérte Ozout úr. - Mindenesetre, engedje meg, hogy elismerésemet fejezzem ki. Rendkívül értékes dolgokat tudtam meg öntől. A kormányzó úr a legkitűnőbb rendőrfőnököt adta mellém, akivel valaha is találkoztam. Biztosíthatom, felügyelő úr, igen hálás vagyok ezért, és alkalomadtán kifejezem majd legteljesebb megelégedésemet!

- Mit akar ezzel mondani? - kérdezte meglepetten Natividad.

- Semmit! Semmit! Csak tréfáltam!

Natividad sértődötten csapott az öszvére, Francois-Caspar elmosolyodott.

Ozout úr a Francia Akadémia díszére vált az expedícióban. Ő volt a legkevésbé fáradt valamennyi között, és a helyzet komoly mérlegelése után az a meggyőződés érlelődött meg benne, hogy minden jól fog végződni.

Fáradt, halálosan kimerült állataikkal megérkeztek Piscóba. A városban forrongott a nép, itt tudták meg, hogy Cuzco is elesett.

A márki vette át a kis csapat vezetését és vállalatuk itteni raktárai felé tartott, ahol remélte, hogy talál majd valami alkalmazottat, aki tájékoztatni tudja az indiánokról. Raktárai azonban üresek voltak, egyetlen teremtetett lelket sem talált bennük.

- Menjünk az előljáráshoz! - adta ki az utasítást.

Befordultak a főutcába, mely a nagytér felé vezetett.

A téren nagy örömtűz állította meg őket. Az indiánok a kukorica szent leveleit égették Garcia tiszteletére, nem törődve azzal, hogy a lobogó lángok felgyújthatják a fehérrel és késsel díszített házakat, a gazdag, vidéki meszticek házeit, akik a tüntetéstől félve elmenekültek.

A tömeg nemrég kifosztotta a város pálinkagyárát, és most az alkohol mámorában égő kukoricaleveleket kaptak ki a tűzből, és egymáshoz csapkodva őket, aimara nyelven kiáltozták: „Múljon el a baj! Múljon el a baj!” - Néhányan csúnyán megégették magukat, amit azonban látszólag észre sem vettek nagy lelkesedésükben.

Natividad felfedezett egy meszticet, aki szomorú beletörődéssel álldogált az egyik kapu előtt. Megkérdezte tőle, hol találhatják az előljárót.

A mesztic intett és valamennyien megindultak utána, a már-már izzó fapadlójú járdán, a templommal szemközi arénáig.

A teret négy pálma díszítette. Az egyiket tombolva táncoló tömeg vette körül. Tövében vörös lángnyelvek csaptak fel, koronája alatt valami sötét lógott. A mesztic lassan felemelte a kezét, és rámutatott.

- Itt van a corregidor, señor. - A társaság döbbenetesen torpant meg. A mesztic Natividadhoz hajolt, és valamit súgott neki, mire az rémülten hőkölt vissza.

- Azonnal meneküljünk innen! - szólt fojtott hangon a többiekhez.

- Miért, mi van? - kérdezte egykedvűen Francois-Caspar.

- Az, hogy hamarosan meg fogják enni...

Natividad menekült. Nem akart tanúja lenni annak a rettenetes jelenetnek, melynek emlékére még ma is átfut a borzongás a limai spanyolokon. A Guttierg testvérekre gondolt, Lima egykori elnökeinek tragikus végére. Ugyanaz a tömeg emelte hatalomra őket, mely később lemészárolta. Aztán hullájukat fölakasztották a székesegyházra, és felfalták földi maradványaikat.

A márki és Raymond alig tudták követni Natividadot. Francois-Caspar zárta a menetet, hitetlenkedően dörmögve magában.

IV. RÉSZ A DIKTÁTOR

I. FEJEZET

Arequipa ünnepelt. A városból és környékéből összecsedült tömeg a nagy téren és az arra nyíló utcákban nyüzsgött, hogy végignézze a cuzcói győztes diadalmas visszatérést, a vitéz Garcia tábornokét, a „jó diktátorét”, aki megígérte párthíveinek, hogy két hét alatt elsöpri Veintemilla elnökét és egész intézményét, mely szerintük romlásba döntötte Perut.

A főtéren az alkalomra mintha csak újjászületett volna a legutóbbi földrengés sújtotta romjaiból, melyeket most a színes szőnyegek, zászlók és drapériák takartak el. A repedezett régi templomok tornyai, a történelmi ablakok, a tömör kapuk, faerkélyek és a virágos galériák feketéltettek a díszruhába öltözött emberektől. A város fölött a Misti, a világ egyik legmagasabb vulkánja emelte égbe hófödte csúcsát. Egyszer csak megkondultak a harangok, és ágyúdörrenések remegtették meg a levegőt, majd nagy csönd támadt.

Hirtelen trombiták harsantak fel, és ezer torokból szállt a kiáltás az ég felé. Megkezdődött a csapatok fölvonulása. A sort a hadsereg-kiegészítők nyitották meg.

A lelkes tömeg harsányan megéljenzett mindent; a diadalmi jelvényeket vivő lámáktól az asszonyokig, a rabonákig, ahogy itt nevezik őket.

(A rabona csodálatos intézmény, nem egy európai hadviselőt rántana ki a sárból. A katona felszereléséhez itt hozzátartozik az asszony is, aki mindenhova elkíséri párját, elkészíti az ételét, cipeli a csomagjait, és minden tekintetben gondoskodik ellátásáról.)

Utánuk a harcosok következtek, élükön természetesen Garcia haladt pompás lován, csillogó egyenruhájában. Hatalmas termetű volt, egy fejjel magasodott a körülötte lovagló tábornokok és ezredesek sisaktollai fölé. Nagy, színes tollbokkrétája diadalmasan lengett a szélben. Impozáns látványt nyújtott. Elégedetten pödörte meg fekete bajuszát és kivillantotta hófehér fogait.

Felmosolygott a hölgyekre, amint elhaladt erkélyük alatt. - Pedró! Pedró! - kiáltozták becenevét és elborították virágokkal.

Garcia kíséretével lassan megkerülte a teret, majd a közepén felállított két ágyú között megállt. Két indián harcos színes, kis szövetnégyzetekből összeállított zászlót tartott előtte.

Eközben Garcia hadserege, a mintegy ötszáz gyalogos és kétszáz lovaskatona felsorakozott a téren. Fiatal lányok közeledtek az ünnepelt hős felé, hatalmas virágkoszorúkkal a kezükben.

Bókolva meghajoltak előtte, Garcia bajuszát pödörgette és fogait villogtatva fogadta a hódolatot, s közben jószágon bólogatott fejével. Miután a leánykák befejezték mondókájukat, udvariasan meghajolt előttük, elvette koszorúikat, és karjára fűzte valamennyit, mint pékinas a pereceket. Aztán felemelve megkoszorúzott karját, csendet kért.

Hirtelen minden zaj elült.

A diktátor erős hangja végigsöpört a téren: - Éljen a szabadság! - Egetverő éljenzés volt a válasz. Garcia felemelt karjával ismét csendet intett. - Szabadság mindenben, kivéve a rosszat! Kellhet még ezek után parlament?

- Nem! Nem! Nem! - ordította az őrző tömeg. - Éljen Garcia! Halál Veintemillára!

Garcia jó szónok volt. Látványosan előadta csodálatos hadjáratát, mellyel vitéz csapatai a cuzcói síkon legyőzték a kormánycsapatokat.

Hogy mindenki láthassa és hallhassa, felállt kengyelvasán, és úgy szónokolt. Hirtelen hatalmas felhőszakadás zúdult a városra. Mindenki fejvesztve menekült, amerre tudott, csak a védett helyeken állók nem mozdultak. A gyalogosok is oszladozni kezdtek. A lovasok sietve földre ugrottak, lekapták nyergeiket, és fejük fölé tartották. A rabonák szoknyájukat kapták fejük fölé. Garcia dühöngött.

Ő maga egy mozdulattal sem hátrált meg a zápor elől és azonnal halállal fenyegette meg azokat, akik a tömeg példáját akarták követni. Mindenki a helyén maradt. Garcia mereven állt tovább kengyelvasán, és rettenetes szitkokat küldött az ég felé. Vezérkari főnöke melléje lépett, és katonás üdvözlés után így szólt hozzá:

- Kegyelmes uram! Nem az eget kell hibáztatni. Az ég sohasem merte volna ezt tenni. Egyedül ön volt az, kegyelmes uram, aki ágyújával ráparancsolt a fellegekre. Excellenciád ágyúi zavarták meg az eget...

- Igaza van! - kiáltott fel Garcia. - Mivel ágyúim okozták a bajt, most megparancsolom, hogy hozzák helyre hibájukat!

Parancsára a tüzérség rögtön elfoglalta helyét, és folyamatos tüzelésbe kezdett az ég felé, míg csak az elemek lassan le nem csillapodtak. Ekkor így kiáltott fel, messze csengő hangon: - Nos, láttátok: enyém volt az utolsó szó az éggel szemben! - majd megadta a jelet a szétoszlásra.

II. FEJEZET

Az arequipai nagy tér egyik sarkában állt a Hotel Jockey Club. Afféle öszvéresek számára való fogadó volt ez, melynek egyik ablakából de la Torre márki és Natividad türelmetlenül nézték a diktátor színjátékát. Alig várták már, hogy vége legyen a szertartásnak, és beszélhessenek Garciával. Benne volt az utolsó reményük.

Pizcóban megtudták, hogy a Nap feleségének kísérete a márki tulajdonában lévő vontatóhajóra szállt, mely máskor guanóval rakott uszályokat szállított a Chincha-szigetéről Callaóba. Ez is csak azt bizonyította, hogy a vállalkozást alaposan előkészítették, minden részletében gondosan kidolgozták, és felhasználták céljaikra a Marie-Thérese által elzavart indiánokat is, akik a hajózásban is jártasak voltak.

A márki és társai néhány órával az emberrablók után érkeztek Arequipába.

Forrongó, feldúlt városba érkeztek, az emberek még arra sem méltatták őket, hogy kérdéseikre válaszoljanak. A véletlen azonban segítségükre sietett: megpillantották a tömegben a békésen sétálgató Huascart, és sikerült észrevétlenül nyomon követni őt, addig a házig, ahol Marie-Thérese-t és öccsét tartották fogva. A házat tíz fegyveres őrizte, így meg sem próbálhatták a bejutást. Ötvenméternyire a háztól további örökbe ütköztek, akik távozásra szólították fel őket.

Garcia katonái akaratlanul is vigyáztak a Nap feleségére.

- Garcia bizonyára még nem tudja, mi történt - mondta a márki -, különben biztos már rég kiszabadította volna a lányomat a vadak kezéből! Ismerem őt. Vannak ugyan hibái, de azért civilizált ember. Egyszer ő is megkérte a lányom kezét. Keressük meg őt!

Az elnöki palotához vezető út sarkán megállították őket, de a márki olyan fölényesen követelőző volt, és olyan hangosan beszélt az ő Garcia barátjáról, hogy a katonák végül is utat nyitottak előtte és Natividad előtt, akit kézen fogva húzott maga után.

A kapuőrségnél a márki leadta névjegyét. Az altiszt nyomban visszatért és megkérte az urakat, hogy kövessék. Kimerült katonákon lépkedtek át, akik szerteszét heverték a folyosókon meg a lépcsőkön.

Az altiszt belékölt egy ajtót, és ott voltak őkegyelmessége hálósobájában. Garcia éppen tanácsot tartott frissen kinevezett minisztereivel. Az előkelő tisztséget betöltő urak az ágyon, az asztalon vagy éppen a szennyes fehérneműrakáson foglaltak helyet, így hányták-vetették meg az ország ügyeit.

Rendkívül szívélyesen fogadták őket. Garcia, aki ingujjban, fejét egy mosdótál fölé hajtva, éppen borotválkozott, rögtön a márki elé sietett, szappanhabfelhőt szórva maga körül.

- Bocsásson meg, uram! - kezdte. - Mi az antik egyszerűség hívei vagyunk! Mint jóbarátot fogadom a szobámban, mert remélem, márki úr, így jön hozzám, új kormányunk barátjaként. Engedje meg, hogy bemutassam minisztereimet!

A bemutatást a hadügyminiszterrel kezdte, aki lovagló ülésben terpeszkedett az ágyon, és a posta- és távirdaügyek miniszterénél fejezte be, aki cocaleveleket rágicsálva trónolt egy szennyesen.

Megkérte vendégeit, üljenek le ott, ahol tudnak, aztán így folytatta: - Ön biztosan megért engem. A pompa, az etikett csak a külvilág számára való! El kell kápráztatni az embereket! Ha az ember nem bővíti el a tömeget, vége van, higgye el nekem, márki úr!

- Látta a csapatszemlét? Micsoda katonák! Micsoda hadsereg! Hát, még ha tűzben látta volna őket! Piff! Paff! Olyan jókedvűek, mintha csak petárdákat sütögetnének. Madarat lehetne velük fogatni! És az eső! Látták, hogy elállt az eső? Miket beszélnek rólam Limában, márki úr?

Az egész szóáradat csak taktika volt. Ez idő alatt egyre emberét vizsgálgatta és szemügyre vette Natividadot is. Olvasni próbált lelkükben, és azt kérdezte magában: nem Veintemilla küldte-e őket követként hozzá? Már ki is találta magában, milyen feleletet ad majd egy esetleges amnesziakérésre vagy valamilyen békeajánlatra. Elhatározta, hogy minden közeledést visszautasít, az utolsó pillanatig folytatni akarta a játékot.

A márki végül szóhoz jutott:

- Azért kerestem fel most Peru urát, hogy megkérjem őt, aki mindent megtehet, adja vissza lányomat és kisfiamat, akiket elraboltak tőlem!

- Micsoda?! - kiáltott fel Garcia. - Elrabolták a gyermekeit?! Hiszen ez iszonyú büntetés! Ezért halállal fognak lakolni a tettesek! Esküszöm!

- Kegyelmes uram, ön ismeri a lányomat, MarieThérese-t. A callaói irodájában quichua indiánok törtek rá és elhurcolták...

- A nyomorultak! Banditák!

- ...hogy az Interaymi ünnepén föláldozzák a Napnak. Úgy, ahogy feláldozták hajdanában a Nap szüzeit!

- Micsoda? Mit beszél? Föláldozni a señořitát? Ki mondta ezt önnek? Micsoda történet! Lehetetlen, hogy igaz volna!

- Kegyelmes uram, egy biztos: elrabolták a gyerekeimet. Engedje meg, hogy bemutassam Natividad urat, a callaói rendőrség főnökét, aki velem együtt híve önnek, és mindenről tud. Beszéljen, Natividad!...

Natividad agya ezalatt lázasan dolgozott, szinte oda sem figyelve, bizonytalanul erősítette meg a márki szavait, miközben arra gondolt, hogy ha Garcia valóban legyőzi Veintemillát, akkor az ő számára nem marad más megoldás, mint minél előbb Bolíviába menekülni...

- Miért mondja ezt nekem? A lányát Callaóban rabolták el! Nem én vagyok érte felelős! Callaóban még Veintemilla az úr! Én sajnos, semmit sem tehetek önért! - sóhajtott fel ravaszul Garcia, aki nem akart oly dologba avatkozni, melyben a quichuák, azaz szövetségeseinek kezét látta.

- Kegyelmes uram! Lányom és kisfiam azonban most itt van. Itt az ön városában! A házat pedig, mely a börtönük, az ön katonái őrzik!

- Lehetetlen, hiszen akkor nekem is tudnom kellene erről! Mindenesetre, ha valóban így lenne, nagyon jól tette, hogy hozzám fordult, márki úr!

- Ismerem az ön nemes lelkét, kegyelmes uram! Jól tudom, hogy nem hiába fordulok önhöz. Soha életemben nem felejttem el a segítségét! Számíthat rám, és limai barátaimra, kegyelmes uram! A barátom révén a callaói rendőrség is ön mellett áll. Kegyelmes uram! Bocsásson meg, de nincs vesztegetnivaló időnk! Kérem, kísérjen el minket ahhoz a házhoz, és az életem és vagyonom az öné!

- Sajnos, ebben a pillanatban nem tarthatok önnel - felelte elszomorodott mosollyal a diktátor.

- Az angol konzult várom, aki kihallgatást kért tőlem, azonban rendelkezésükre bocsájtom a hadügyminiszteremet, aki majd elkíséri önöket. Neki éppúgy hasznát veszik majd, mint jómagamnak, kedves márkim!

Fütytyentett hadügyminiszterének, aki kelleetlenül tápáskodott fel a helyéről.

- Menj, és nézd meg, mi történik ott - parancsolta neki Garcia - és gyere vissza gyorsan, hogy jelentést tegyél nekem! Magunk közt szólva, uram, azt hiszem, félrevezették önöket, de legyen meggyőződve, mi mindent el fogunk követni, hogy ebben a különös kalandban segítségükre legyünk.

Az ajtóhoz ment, s kitárta előttük. A kihallgatás véget ért.

A márki sebesen húzta magával a hadügyminisztert, akinek roppant sarkantyúi pengésükkel fölverték a díszlépcsőkön horkolókat. Natividad követte őket.

- Mit jelent ez? - kérdezte hangosan Garcia, miközben becsukta mögöttük az ajtót. - Fogadok, hogy Ovideo Runtu keze van a dologban. Ha ő rabolta el a lányt, akkor ez nem a leg-szerencsésebb, legalábbis a limai esélyeink szempontjából.

Az ajtó ismét kinyílt és egy tiszt az angol konzult jelentette be. Garcia eldicsekedett hadseregével, mire a konzul megjegyezte, hogy a katonák semmit sem érnek egy jó tábornok nélkül. Garcia meghajolt, de az angol túllőtt a célon, amint bókját betetézve hozzátette: - Magunk közt szólva, kegyelmes uram, ismerjük ezeket a quichua csapatokat. Nem sok vizet zavarnak és ha nem ön lett volna a vezetőjük...

- Ezt mondja az én csapataimról?! - üvöltötte Garcia. - Tudja ön, konzul úr, mennyit meneteltek a Sierrában, egy rettenetes ütközet után? Látott közülük ma reggel egyet is, aki fáradt lett volna?

- Nem! Most viszont mindegyik a lépcsőházban alszik! - vágott vissza a konzul.

- Micsoda?! Az én katonáim?...

III. FEJEZET

A tábornok felrántotta az ajtót, kirohant és a díszlépcső fölé hajolt. Emberei szanaszét hevertek, legtöbbjük hangosan horkolt. Garcia a dühtől sápadtan magához rendelte parancsnokukat, és megparancsolta, hogy sorakoztassa fel legénységét a folyosón. A szoba ajtaja nyitva maradt.

- Az én katonáim sohasem alszanak! - kiáltotta be Garcia az angol konzulnak. - Nézze csak, konzul úr, milyen frissek valamennyien! Most pedig egyenként kiugrotok az ablakon! Rajta! - üvöltötte, hogy a lépcsőház visszhangzott tőle. Hatalmas karjával szobája ablakára mutatott, mely öt-hat méter magasan volt a kövezett utca szintje fölött. A katonák egymás után kiugrottak, csak a tiszt maradt a helyén.

- Mire vár, parancsnok. Kövesse az embereit! - A parancsnok habozott, ezért Garcia megragadta és kilökte az utcára.

Az angol konzul, a miniszterek és Garcia, aki most már vidáman nevetett, kihajoltak az ablakon. Lenn a mélyben a szerencsésen földet ért katonák, három keservesen nyöszörgő társukat próbálták valahogy magukhoz téríteni. A tisztet elszállították, megrepedt a koponyája.

Alig ért véget ez a kis gyakorlat, amikor a hadügyminiszter lépett be a szobába, sarkában a márki és Natividaddal.

- Nos? - kérdezte Garcia és becsukta az ablakot.

- Nos - felelte a hadügyminiszter, szeme sarkából ura felé hunyorítva - a vörös ponchókról van szó... Ovideo Runtu bocsátotta rendelkezésükre azt a házat és ő állított oda örül néhány katonát is. Holnap este akarják elhagyni Arequipát, aztán Cuzcoba mennek.

- Na és? - kérdezte türelmetlenül Garcia, idegesen cibálva tömör bajusza végét.

- Semmit sem tudnak a márki lányáról és a fiáról...

- Kegyelmes uram! Át kell kutatni azt a házat! - kiáltott föl a márki, elvesztve hidegvérét. - Szét kell szedni mindent, a nyomorultak ott rejtegetik gyermekeimet! Egyetlen vesztenivaló pillanatunk sincs! Nem engedheti meg, hogy ezek a megszállottak Cuzcoba hurcolják őket! Nem ok nélkül rabolták el gyermekeimet, rettenetes esemény van készülöben! Néhány nap múlva megkezdődnek az Interaymi ünnepei, s akkor végrehajtják rajtuk az iszonyatos áldozatot. Egy szerencsétlen apa, egy jóbarát könyörög most önhöz! Garcia tábornok nem tűrheti, hogy dicsőségét ilyen borzalmas bűn árnyéka szennyezze be! Ez merénylet a civilizáció ellen! A perui nemesség soha nem bocsátana önnek meg, még ha tudtán kívül is, de cinkosává lett ezeknek az örült gonosztevőknek, vagy legalábbis semmit sem tett a bűntény megakadályozására! Kegyelmes uram, itt az én kisfiam életéről, vagy haláláról van szó! Egy ősi család utolsó fiú örököse, mely mindig a civilizációért küzdött az ön családja oldalán! És a lányomról, akit ön egykor talán szeretett...

Ez az utóbbi megjegyzés talán nem gyakorolt volna mélyebb benyomást a tábornokra, aki azzal kérkedett, hogy nem keveri szívügyeit a politikába, azonban a családjára és a civilizációra vonatkozó szavak megragadták. Hirtelen odafordult hadügyminiszteréhez:

- Te mit láttál? Te bent voltál!

- Nem, kegyelmes uram! Nem lehetett... Ott őrzik a mammaconák és a vörös ponchók a szent, vésett köveket, melyeket Cuzcoba visznek, az Interaymi nagy ünnepségeire. Ha erőszakkal akartam volna behatolni, quichua katonáink rögtön föllázadnának!

- Hagyjanak magunkra! - dörögte Garcia, kitessekelve minisztereit. A márki remegett a fájdalomtól és tehetetlenségtől. Nem tudta tovább visszatartani könnyeit.

- Márki úr, ha igaz, hogy gyermekei ezeknek a nyomorultaknak a kezében vannak, akkor fel kell készülnünk a legrosszabbakra is... Én sajnos nem tehetek semmit sem értük...

A márkit szíven találta ez a csapás. A falnak támaszkodva hörögni kezdett.

- Hallgasson ide, Garcia - mondta végül, amikor visszanyerte beszélőképességét. - Ha a dolog így áll, személyesen teszem önt felelőssé az egész világ előtt! A kiontott vér az ön fejére fog visszahullani, Peru sohasem bocsát meg önnek!

Azután térdre esett előtte és sírva fakadt: - Adja vissza a gyermekeimet!

Garcia odaugrott hozzá és felemelte, mint egy gyereket. De a márki már magához tért, kibújt a kezéből és rövid lábain felegyenesedve az arcába vágta:

- Hagyjon, ne nyúljon hozzám!... Ön nem más, mint közönséges gyilkosok tábornoka!

Garcia elsápadt és a fogát csikorgatta. A megrémült Natividad azt hitte, hogy rögtön szét fogja tépni a márkit.

De la Torre márki az ajtó felé indult, minden pillanatban várva, hogy Garcia hátulról ráveti magát. Ehelyett azonban, halk, udvarias hangot hallott, ami megállította.

- Ne menjen még el, márki úr! Bár valóban nem tehetek ugyan semmit önért, de legalább hadd adjak egy jótanácsot!

Christophe megfordult. A tábornok intett neki, hogy üljön le. A márki várt, túl sok időt vesztegetett már el feleslegesen.

- Beszéljen, uram - mondta -, az idő múlik!

- Van pénze? - kérdezte hirtelen Garcia.

- Pénzem? Mire? Hogy... - majdnem azt mondta: hogy önt megfizessem? - De nem fejezte be a mondatot, mert a diktátor háta mögött álló Natividad figyelmeztető pillantást vetett rá.

Garcia észrevette, hogy némajátékot folytatnak mögötte. Megfordult, és a karjánál fogva megragadta Natividadot, majd szó nélkül kitette a szobából. Miután bezárta az ajtót, leült egy papírokkal teleszórt asztalkához és rákönyökölt. Hatalmas mancsaiba temette fejét és halkan, gyorsan elkezdett beszélni anélkül, hogy ránézett volna a márkira, aki még mindig gyanakodva várt.

- Én semmit sem tehetek sem a vörös ponchók, sem a mammaconák ellen... Hallotta az imént hadügyminiszteremet. Az, ahol ezek a papok és papnők tartózkodnak, az mind szent helynek számít. Ön azt mondja, hogy a két gyermekét ők rabolták el. Ezt azonban semmi sem bizonyítja. Én magam nem szerezhetek bizonyítékokat, mert nem tehetem meg. Ennek ellenére azonban önnel együtt hiszem, hogy ez a szörnyű valóság. Próbáljon meg az én fejemmel is gondolkodni. Ki őrzi gyermekeit? Ön azt feleli: az én katonáim! Nem igaz, én semmit sem tudtam a dologról! Ki állította hát őket oda? Ovideo Runtu, ahogy a katonák is az ő emberei. Ki ez az Ovideo Runtu? Kétségkívül látta már Limában, talán dolga is akadt vele. Ön most azt mondja magában: „A francia-belga bank hivatalnoka!” - Igen - felelem én erre - igen, és mégsem... Igaz ugyan, hogy csak egyszerű bankhivatalnok, ugyanakkor ő az az ember, akinek jelenleg az összes indián, a polgárok és katonák engedelmeskednek. Különös, de így van. Kétszáz sole-t keres havonként egy íróasztal mögött - és talán király... Én nem tudom ezt biztosan, de akár így is lehet. Mindenesetre fájának újjászervezéséről és Peru felforgatásáról álmodozott, amit persze a maga hasznára szeretne fordítani. A quichua és aimara vezérek

mind meghajolnak előtte! Ön természetesen jól ismeri Huascart. Nos, abban a pillanatban, amikor felláztattam Arequipa tartományát, Huascar fölkeresett és Ovideo Runtu nevében szövetséget ajánlott. Nem utasíthattam vissza! Ovideo Runtuval szövetkezve haladok tovább, mi mást tehetnék? Érti már, márki úr? Nem én állom el az ön útját, hanem Ovideo Runtu! Ő áll maga előtt, csakúgy, mint előttem is. Higgye el, éppúgy sajnálom ezt, ön miatt, mint ahogy magam miatt!

- Valóban ő volt az, aki ezt az egészet kitervelte és végrehajtotta!

- No látja! Ne hárítsa hát ezért az iszonyatos dologért a felelősség teljes súlyát arra az emberre, aki mindig is arról álmodozott, hogy Perut a dél-amerikai államok élére emeli. Jelenleg ez az Ovideo megköti a kezemet, de higgye el, az enyém lesz az utolsó szó! Akárhogy is, ez csak egy vadember, aki a többi vadnak parancsol. Az Interaymit - melyről a mi körünkben rendes körülmények közt oly ritkán esik szó - kivételes módon készítették elő ebben az évben. Ovideo szép zsákmányt, szép áldozatot ígért. Az sincs kizárva, hogy szereti az ön leányát és egyedül a saját számára rabolta el!

Hallgasson tehát rám, kérem: minden körülmény figyelembevételével megint csak azt kell mondjam, hogy legnagyobb sajnálatomra semmit sem tehetek önért, csak egy jó tanácsot adhatok: én nem győzhetem le ezeket a vörös ponchókat, ön azonban megvesztegetheti őket. Ezek is csak quichuák. Szeretik a pénzt. Vegye meg őket! Ezért kérdeztem, hogy van-e pénze.

- Nem, sajnos nincs pénzem! - felelte a márki, feszülten figyelve Garcíára. - Nagyon hirtelen utaztam el. Nincs több pénzem!

- Nos, akkor engedje meg, uram, hogy kisegíthessem!

Élesen fütttyentett, mire az ajtó rögtön kinyílt és a pénzügyminiszter lépett be.

- Hol a hadipénztár? - kérdezte Garcia.

- Az ágy alatt! - hangzott a felelet.

A miniszter leguggolt és előhúzott egy vaspántos faládát, melyet odatolt Garcia kis asztala elé.

- Jól van, lódulj már, mi az ördögre vársz még?

A tábornok kis kulcsot vett elő tárcájából, majd kinyitotta a ládát, kivett belőle egy bankjegyköteget és az asztalra dobta. Azután visszatette a pénztárt az ágy alá és egy rúgással beljebb lökve, fölvette az asztalról a bankjegyköteget és átnyújtotta a márkinak.

- Vegye el! Akkor számol el vele, és akkor adja majd vissza, amikor én leszek az elnök Limában. Higgye el, ezzel meg lehet fehéríteni minden vörös ponchót! Azok az urak jól ismerik ezeknek a papírdaraboknak az értékét. Talán maga Ovideo Runtu tanította rá őket! Isten önnel, uram, és sok szerencsét!

- Kegyelmes uram! - kiáltott föl a márki. - Nem mondok köszönetet, de ha sikerrel járok...

- Igen, igen. Tudom: vagyona és élete az enyém!...

- Még egy szót, kegyelmes uram. Engedelmével megkísérelem egyúttal az ön katonáit is megvesztegetni, akik velük együtt őrzik a házat.

- Tegyen úgy! Vesztegesse meg őket!

- Ha viszont nem járok sikerrel, bármily gyöngék és esélytelenek vagyunk is, az életünk árán is megtámadom barátaimmal a Nap papjait és kíséretüket. Számíthatok az ön semlegességére?

- De még mennyire! - kiáltott föl Garcia nagylelkűen. - Ha ne adj' isten, valami baja esnék Ovideo Runtunak, Huayna Capac leszármazottjának, akkor se állítanám önt haditörvényszék elé!

Kezet szorítottak és a márki elsietett. Garcia vállat vont.

- A lánya odaveszett - gondolta -, őt azonban megnyertem magamnak. Ostoba! Mindez nem történt volna meg, ha akkor hozzám adja őt.

A márki ráakadt Natividadra, aki már izgatottan várta a lépcső alján.

Az utcán Raymondba botlottak, aki őket kereste. A fiatalember sápadt volt és rendkívül ideges.

- Mi történt? - kiáltott rá a márki.

- Jöjjenek hamar! - felelte Raymond. - Menjünk vissza a szállásunkra! Itt az ideje, hogy tegyünk már valamit. Mit mondott Garcia?

- Azt, hogy semmit sem tehet értünk, de adott egy jó tanácsot meg pénzt. Talán még nincs minden veszve. De miért hagyta el a leshelyét? Mi történt? Még mindig ott vannak?

- Igen. Egyetlen ember távozott csak el a házból. Huascar! Követtem. Elhatároztam, hogy felhasználom a legelső lehetőséget, hogy elkapjam. Az indián azonban hirtelen átvágott a téren és a legnagyobb meglepetésemre belépett a mi fogadónkba. Nem vett észre. A bolthajtás alá rejtőztem, míg ő megkérdezte a fogadóst, beszélhet-e de la Torre márkival. Az elmondta neki, hogy ön éppen az imént távozott és valószínűleg a tábornokhoz ment, mert a kormányzói palota címét kérdezte. Ekkor azt kérdezte Huascar, hogy ön vissza fog-e térni. Amikor hallotta, hogy igen, azt mondta, hogy várni fogja.

- De hiszen ez nagyszerű! - kiáltott föl boldogan a márki. - Ezek szerint megmenekültek! Mit akarna tőlem Huascar, ha nem akarná megmenteni őket?

- Eleinte én is ezt gondoltam - felelte Raymond. Az arca nagyon komor volt. - Ne feledjük el, hogy egy fanatikussal van dolgunk, akinek ráadásul még oka is van bosszút állni Marie-Thérese-n!

- Szegény, boldogult feleségem a legnagyobb nyomorból mentette meg őt! Nem tudom elhinni, hogy megfélelkezett volna erről - felelt rá tüstént Christophe és meggyorsította lépteit. - Nagyon csodálkoztam, hogy ő is benne van ebben a dologban, de valahogy mindig abban reménykedtem, hogy akarata ellenére keveredett bele, sőt talán azért tette, hogy megmenthesse Marie-Thérese-t. Biztosan ő küldte azt a figyelmeztető levelet is, amit sajnos már későn kaptam meg.

- Lehet, hogy igaza van, uram - válaszolt Raymond, aki nem osztotta a márki bizakodását. - Rövidesen minden kiderül!

A fogadóban Natividad egy különös embert vett észre. Az idegen a falhoz támaszkodva egy kordé mögött rejtőzött és merev tekintettel nézte, mi történik bent, ahol még mindig ott volt Huascar.

Magas, szikár aggastyán volt, remegő kezei hosszú pásztorbotra támaszkodtak. Válláról rongyos kabát lógott, ijesztően sápadt arcát fehér hajtincsek keretezték, és takarták el fakó szemét.

Natividad megállt, és szemügyre vette ezt a kísérletet, és nem tudott rájönni, hol láthatta már ezt az arcot.

A márki előrement és így szólt Raymondhoz:

- Keresse meg Huascart. Mondja meg neki, hogy a szobánkban várom és vezesse föl hozzám!

Az emeletre vezető lépcsőn a márki megpillantotta Natividadot, aki még mindig a furcsa alakot vizsgálta. Ő is végigmérte a férfit. Meglepte annak kísértetszerű és valahonnan ismerős külseje.

IV. FEJEZET

Alig ért a márki a szobájába, amikor Raymond és Natividad kíséretében, mint egy fogoly, Huascar lépett be. Az indián levette a kalapját és aimara nyelven, nagy tisztelettel köszöntötte a márkot. Mivel a márki nem felelt, spanyolra fordította a szót:

- Señor - kezdte kemény, de nyugodt hangon - a señoritáról és az ön fiáról hozok hírt. Ha a keresztények istene, akiről jótevő úrnőm és az atyák beszéltek, segítségére lesz Huascarnak, nemsokára épségben visszatérnek mindketten.

Bár Christophe lelkében nyugtalan érzelmek vihara háborgott és türelmetlenül vágyott már megismerni az indián szándékait, fegyelmezte magát, és ugyanolyan nyugodtan és kimérten beszélt, mint ő. Összefonta mellén a karját és így szólt hozzá:

- Te és a tied miért követtétek el ezt az irtózatos bűnt? Miért raboltátok el őket?

Huascar azonnal válaszolt:

- Te és a tied miért követtétek el azt a hibát, hogy a közelükbe engedtétek férközni őket? Nem kaptál értesítést? Kétkedhettél benne, hogy más is küldhette volna, mint Huascar? Huascar elárulta érted testvéreit, istenét és hazáját, mert Huascar szíve nem feledte el, hogy a señorita anyja egy napon, halálos beteg gyermekként szedte fel Callaóban és mentette meg az életét. Huascar megesküdött rá, hogy megmenti a señoritát attól a borzalmas megtiszteltetéstől, hogy a Nap bűvös hajlékába térjen...

Elhallgatott. A márki kezét nyújtott neki, de az indián nem fogadta el.

- Köszönöm, uram - mondta Huascar rekedten.

Sápadt ajkán szomorú mosoly játszott.

- És a kisfiam, Huascar? Mi van vele?

- Az ön fia nem forog veszélyben, señor. Huascar vigyáz rá...

- Igen, igen, vigyázol a fiamra, vigyázol a lányomra, nekem meg holnap nem lesz talán már egy gyerekem sem!

- Nem lesz gyermeked - vágott vissza Huascar elkomorulva -, ha nem teszed meg mindazt, amit Huascar mond. De ha megszívleled Huascar szavait, esküszöm Atahualpára, aki már várja lányodat, és akit én örökös kárhozatomra most elárulok, hogy a señoritának egy hajszála sem görbül meg!

- Mit kell tennem?

- Semmit! Huascar éppen azért keresett föl, hogy figyelmeztethessen: ne tégy semmit! Maradj itt a barátaiddal együtt! Ne közeledjtek többé ahhoz a házhoz! Maradjatok veszteg, engedjétek engem cselekedni! Mindenről felelek, ha szavadat adod, hogy sem te, sem barátaid nem

ólálkodnak többé körülöttünk. Ismernek benneteket. Megjelenésetek azonnal a fülükbe jutott és a mammaconák megölik, mihelyt az első idegen arc föltűnik a közelükben. Ha nem áldozhatják föl elevenen, holtan fogják felajánlani Atahualpának! Ne menjetek ki ebből a házból, vagy legalábbis ne lépjetez túl ennek a térnek a határán! Ha megesküszöl erre, máris megígérhetem neked, hogy ma éjjel idevezetem hozzád a fiadat, akit hamarosan majd lányod is követni fog.

- Rendben van, Huascar, hiszek neked. Megtesszük, amit akarsz, de te is teljesíted az ígéretedet! Éjfélkor várunk!

- Éjfélkor - ismételte meg Huascar, és kilépett az ajtón.

- Nos, uraim - szólalt meg a márki Raymond és Natividad felé fordulva, amikor a lépcsőn fölhangzottak az indián távolodó lépteit -, a szavamat adtam, amit meg kell tartunk. Szilárdan hiszem, hogy Huascar megment bennünket ebből a rettenetes helyzetből. Semmi okunk sincs benne kételkedni azok után, hogy kétszer is hálája jelét adta, amikor figyelmeztetett bennünket Callaóban és Limában!

- Én is ebben bízom - mondta Natividad. Raymond hallgatott.

- Miért nem szól, Raymond? Milyen hatást tett önre Huascar?

- Rosszat - felelte a fiatalember. - Lehet, hogy csalódom, de úgy érzem, hogy gyűlöl. Én is megfojtánám őt egy kanál vízben... Szóval foglyok vagyunk.

Natividad nagy zajjal kinyitotta az ablakot, és rögtön fölkiáltott:

- Nézzék csak, már megint itt van ez az alak! - szólt a többiekhez.

- Nagyon ismerős valahonnan - mondta a márki, és kihajolt az ablakon.

Raymond melléjük lépett és megpillantotta a téren a különös, csontvázszerű aggastyánt, akit a kapu alatt látott korábban.

Az öreg szemmel láthatólag Huascart próbálta követni, ügyetlen, gyermekes módon. Az indián két-háromszor visszafordult feléje, majd ügyet sem vetett rá. A márki töprengő arccal állt az ablaknál, majd hirtelen elsápadva egyszerre hátrált vissza:

- Tudom már, ki ez! Végre felismertem. Ez Christine d'Orellana édesapja!

Natividad tompán felkiáltott:

- Tényleg, valóban, ő az! Csakhogy felismertük!

Mély benyomást tett rájuk a kísértet megjelenése, aki újra felidézte a tíz évvel ezelőtti meggyilkolt lány szörnyű tragédiáját.

Raymond azonnal lement a térre. A csontvázszerű aggastyánhoz lépett és vállára tette a kezét. Az öreg lassan visszafordult és kérdően nézett Raymondra.

- Mit akar tőlem? - kérdezte halk, erőtlen hangon.

- Azt szeretném tudni, miért követi azt az embert? - és Huascarra mutatott, aki éppen befordult a tér sarkán, a ház felé vezető kis utcába.

- Nem tudja? - kérdezte csodálkozva az aggastyán. - Nem tudja, hogy nemsokára elkezdődik az Interaymi nagy ünnepe? Azért követem ezt az embert, mert ő vezeti a Nap menyasszonyának kíséretét. Ő a vezetője a vörös ponchóknak, akik a lányomat Cuzcoba viszik, Atahualpa tiszteletére. Most azonban már nem engedem meghalni, mint az utolsó alkalommal! Megmentem őt és visszatérünk Limába... Most megyek, engedjen utamra!

- Szerencsétlen bolond! - mondta a távolodó öreg botorkálását nézve Raymond. Jobban szenvedett most, mint az üldözés kezdetén. Az a tudat, hogy a kínhalálra szánt Marie-Thérese-től bár csak néhány lépésre, és mégis mozdulatlanságra van kárhoztatva, őrvény fájdalommal töltötte el. Ölebe tett kézzel kell várnia, és mindent a jószerecsére bíznia, azaz Huascar hálájára, vagy árulására várni...

Elképzelte, hogy odarohan a kis házhoz, áttöri magát a katonák és vörös ponchók golyózáporán, feltépi menyasszonya börtönének ajtaját és hörgöve, vérző sebekkel Marie-Thérese lábai előtt meghal...

És aztán mi lesz? Ezzel nem menthetné meg őt. Nem, még várniuk kell, gondolkodni, aztán majd valamilyen csellel a közelükbe férközni. Éjjélkor minden kiderül, ha megjön Huascar. Úristen, mikor lesz már végre! Már tizedszer kerülte meg a teret, anélkül, hogy észrevette volna. Azon tépelődött, nem lehet-e a várost, ez ellen a szörnyűség ellen fellázítani... Már-már azt fontolgatta, hogy kiáll a tér közepére és elüvölti magát: „Segítség! Segítség!...”, amikor erősödő nagy lármá riasztotta fel álmodozásából.

Egy távoli utca végéről ünnepi zajok szálltak felé, énekszó, zene és petárdák durrogása, majd megpillantotta a népet, melyet Garcia ellen akart lazítani. Tamburin- és trombitaszó mellett közeledett a menet, lampionok és fáklyák imbolyogtak a sötétben.

Emberáradat öntötte el a teret és várta a diktátort. Raymond egyre komorabban nézte őket és belátta, milyen hiú ábránd volt egy pillanatig is arra gondolni, hogy segítségüket kérje.

Hosszas vívódás után végre elhatározta, hogy elmegy a kis házhoz, bármit mondott is Huascar. Semmi lelkiismeret-furdalást nem érzett azért, hogy megszegi a márkinak adott szavát. Elhagyta a teret, idegesen szorongatta zsebében a revolverét. A sötétből hirtelen Huascar termett előtte:

- Hová megy, señor? - kérdezte, és kezét vállára téve, megállította a fiatalembert.

- Jól tudja, hová megyek - válaszolt durván Raymond.

Tovább akart menni, de Huascar elállta előtte az utat.

- Menjen haza, señor - szólt hozzá az indián nyugodtan -, és két órán belül ott leszek önöknél a kis márkival, ahogy megígértem. De az ön menyasszonyáért nem felelek többé, ha csak egy lépéssel is továbbmegy!

Huascar hangja megreszketett, amikor kimondta, hogy „az ön menyasszonyáért”. Raymond ránézett, a gyűlölet sugárzott az indián szeméből. Marie-Thérese elveszett - gondolta magában kétségbeesetten. Hirtelen megérezte az örvény mélységét; melybe akaratlanul is, de talán ő sodorta bele a lányt. Iszonyú erőfeszítéssel megszólalt:

- Huascar - mondta lassan -, ha megmenti de la Torre márki lányát...

Egy pillanatra elhallgatott, mert szíve olyan hevesen dobogott, hogy azt hitte, megfullad. Talán valami csodában reménykedett, mely meggátolja, hogy kimondja azt, amire szinte képtelennek érezte magát.

- Ha megmenti őt, esküszöm az Istenemre, hogy Marie-Thérese nem lesz a feleségem!

Huascar nem felelt azonnal, váratlanul érték Raymond szavai. Végre megszólalt:

- Meg fogom menteni. Most pedig térjen vissza a fogadóba. Éjjélkor ott leszek.

Hátat fordított s elindult a Rio Chili felé, ügyet sem vetett többé Raymondra. A fiatalember kábultan, zúgó fejjel tért vissza szállásukra és biztosra vette, hogy sikerült megmentenie Marie-Thérese-t.

V. FEJEZET

Raymond teljesen elmerült gondolataiban. Keserű örömet érzett hatalmas áldozata fölött, a külvilág szinte megszűnt a számára. Arra tért magához, hogy majdnem elgázolta egy csapat lovas, mely egy díszes hintónak csinált helyet a tolongó tömegben.

A nyitott négylovas hintóban két férfi ült: Garcia tábornok, pompás, aransujtásos, érdemelektől csillogó ruhában, fején tollas kalappal, mellette pedig kifogástalan frakkban, vakító fehér ingmellel Ovideo Runtu. Az áradat hulláma magával sodorta Raymondot, és csakhamar egy színház nézőterének földszintjén találta magát anélkül, hogy pontosan meg tudta volna mondani magának, hogyan került oda. El akart menni, de a tömeg áthatolhatatlanul vette körül. Garcia kihajolt az elnöki páholyból és üdvözölte az őt életető tömeget. Mögötte helyezkedett el teljes díszes vezérkara.

Ovideo Runtu szerényen a páholy egyik oszlopa mögé húzódva ült, átengedte a dicsőséget a tábornoknak. A közönség tombolva ünnepelt.

Egy párizsi színésznő spanyol verseket szavalt, melyekben Garciát a haza megmentőjeként dicsőítették. A színpad háttérében szétnyílt a függöny és látni engedett egy talpazaton álló tábornoki mellszobrot, mely már sok más diktátornak szolgált hasonló alkalmakkor. A szobor ezúttal Garciát képviselte. A színészek csapata kórusban zengve ünnepelte a szobrot, majd pálmaágakkal és virágkoszorúkkal borították el.

Abban a pillanatban, mikor a szobor már-már eltűnt a dicső rakomány alatt, egy quichua indián ruhába öltözött lány libbent a színpadra.

A teremben lévő indiánok azonnal harsogó éljenzésben törtek ki. A lány elénekelt valamit népének nyelvén, reménységükről, a haza megmentőjéről.

Az utolsó strófa végén, amikor kimondta, hogy: „Éljen Garcia tábornok” - ezernyi hang felelt neki: Éljen Huaynac Capac Runtu!

A tömeg tombolni kezdett. A teremben lévő indiánok felugráltak helyükről, és a sok mesztic is, aki még visszaemlékezett eredetére, és a fehérek megvetésére, velük üvöltötte: „Éljen Huaynac Capac Runtu!” - A páholyokban ülő peruiak tartózkodtak a tüntetéstől.

Az elnöki páholyban Garcia tábornok felállt és csillagokkal borított mellére vonta a királyi vérből származó bankhivatalnokot, s a közönség tomboló ünneplése közben megcsókolta őt.

A bemutató véget ért. Raymondot most már kifelé sodorta az áradat. Eleget látott, hogy megérthesse, milyen felesleges volt a márki közbelépése a diktátornál. Garcia valóban nem tehetett semmit sem az indiánok ellen; valójában Ovideo Runtu volt itt az úr. Raymondnak csak Huascarban volt már minden reménye. Tizenegy óra volt, sietősre fogta lépteit, hogy minél előbb visszaérjen a fogadóba.

A márki és Natividad már nyugtalanok voltak elmaradása miatt. Attól tartottak, hogy hevesége meggondolatlan helyzetbe sodorhatja.

Francois-Caspart egyikük sem látta Arequipába érkezésük óta, azonban ez nem okozott különösebb fejtörést egyiküknek sem.

Raymond elmondta, hogy találkozott Huascarral, aki megújította a márkinak tett ígéreteit.

***

Az idő néma várakozással telt. Néha az ablakhoz mentek, hátha meglátnak valamit a téren. Natividad éppúgy aggódott, mint két társa. Történjék bármi is, ő a végsőkéig ki fog tartani a márkiék mellett!

A templom harangja elkongatta a tizenkettőt.

A színház már régen kiürült, a téren alig lézengett néhány ember. A lampionokat eloltották. Az éjszaka világos volt, és a holdfényben jól ki lehetett venni az árnyakat, melyek az árkádok alatt surrantak ismeretlen céljaik felé. Egy sem tartott közülük a fogadó irányába.

Negyed egy... A három férfi közül egyik sem mert megszólalni. Amikor a mutató elérte a felet, a márki kétségbeesetten sóhajtott fel. Háromnegyed egykor Raymond felállt, és oda-lépett az asztalon füstölgő lámpához. Megvizsgálta revolverét, majd tompa hangon így szólt: - Huascar elárult bennünket. Úgy játszott velünk, mintha gyerekek lennénk! Bujkálás nélkül, fényes nappal jött hozzánk, nem tartott attól, hogy társai tudomást szereznek róla. Nyilván a beleegyezésükkel történt minden. Bezárva tartott bennünket órákon át. Én már föladtam a reményt. Odamegyek!

A márki egy szót sem szólt, de ő is elővette pisztolyát, és Raymond után indult. Natividad követte őket.

Átvágtak a téren. Amikor a börtönhöz vezető utcácskába értek, Natividad megkérdezte a márkit, mit akar tenni ötven fegyveressel szemben.

- Az első vörös ponchónak, aki az utamba akad, ezer sole-t ajánlok, hogy szóba álljon velem. Ha nem ért meg, szétlövöm a fejét. Azután jöjjön, aminek jönnie kell...

Elérkeztek oda, ahol korábban feltartóztatta őket Garcia egyik katonája. Csodálkozva látták, hogy az út most szabad. Amikor azonban a száz lépéssel arrébb álló házat is őrizetlenül, tárva-nyitva hagyott kapuval pillantották meg, szörnyű előérzet lett úrrá rajtuk. Berohantak a viskóba. Kihalt szobák, melyekben az a különös szag, az illatos gyanta szaga terjengett, mely már akkor is megcsapta a márki és Natividad orrát, amikor a chorillosi út melletti haciendában érezték.

- Marie-Thérese! Christophe! Kisfiam!... - nyögte a márki. - Hol vagytok? - kétségbeesett szavait hirtelen dulakodás zaja szakította félbe. Berohantak a másik helyiségbe, ahol Raymond egy meszticet rángatott a nyakánál fogva.

A viskó gazdája volt, aki nem tudni, honnan tért haza, de ugyancsak felöntött a garatra valahol. A halállal való fenyegetés kissé kijózanította, mire zavarosan eldadozta, amit látott.

Este tizenegy körül kocsi állt meg az udvarban. Asszonyok és a vörös ponchók kísérték az állomásig. Ő, a viskó gazdája, csak a pusztá kíváncsiságból lopózott utánuk. Az állomáson egy Huascarnak nevezett indián észrevette. Pénzt adott neki, és megparancsolta, hogy azonnal tűnjön el, és reggelig vissza ne térjen a lakására.

- A nyomorult! - kiáltotta Raymond. - Tudta, hogy idejövünk. Gyorsan az állomásra!

Az állomás teljesen kihalt volt, csak egy szundikáló vasutast találtak, aki minden faggatás nélkül elmesélte, hogy féltizenkettőkor egy csapat indián szállt be egy különvonatba, melyet még a délelőtt folyamán Ovideo Runtu rendelt meg. A vasutas elmondta azt is, hogy az éjszaka folyamán már semmi áron sem kaphatnak különvonatot. Azt tanácsolta, hogy ha Sicuaniba akarnak utazni, várják meg a reggeli járatot. Azután, mint aki kötelességének eleget tett, visszafeküdt a padra, és békésen elaludt.

Reggel, a vonat indulásakor kísértetként szálltak be az egyik kocsiba. Natividad csaknem olyan beteg volt, mint a másik kettő. Ez a mesébe illő halálfutás lassan kivetkőztette őket emberi formájukból. Az utasok félrehúzódtak a közelükből, és úgy néztek rájuk, mintha fenevadakkal kerültek volna össze.

A vonat csak Sicuanig ment, de aznap még nem érkeztek oda. Juliacában ki kellett szállni és a hegyek közt, négyezer méter magasságban tölteni az éjszakát. Itt újra felfedezték az indiáncsapat nyomait.

Zord, csípős hideg volt és a hegyi betegség leverte őket a lábukról. Kábultan feküdtek a padokon és csak másnap tértek magukhoz, Sicuaniban, ebben a nagy quichua városban, mely most teljesen kihalt volt.

Szerencséjükre Sicuani és Cuzco közt a politikai és katonai zavargások ellenére is közlekedtek bérautók. A márki, mivel senkiben sem bízott, inkább megvásárolt egy autót.

Amint kihajtottak az állomás udvaráról, Francois-Caspart pillantották meg. Vidáman integetett feléjük.

- Hát maguk, hogy kerülnek ide? - kérdezte. - Arequipában elvesztettem ugyan önöket szem elől, de arra gondoltam, hogy a vörös ponchók közelében előbb-utóbb majd csak ráakadunk egymásra. Így aztán, mihelyt egyet megpillantottam, nem tágitottam mellőle. Követtem egészen egy kis házig, mely egy patak partján állt és katonák őrizték. Ekkor azt mondtam magamban: „Itt van a mi szegény Marie-Thérese-ünk, és a kis Christopher!” Egyre csak önöket vártam, aztán mivel nem jöttek, azt hittem, elutaztak, hogy az indiánokat megelőzzék, és kedvezőbb helyen várják be őket. Mert ugye, azt már tudjuk, hol végzik a szertartást... Így éjjel, amikor vonatra szálltak, együtt utaztam velük. Az állomáson először nem akartak felengedni a különvonatra, de a hivatalnok markába nyomott két sole lehetővé tette, hogy beszálljak a szerkocsiba. Amikor megérkeztem, nem láttam önöket. Cuzcóban szintén nem akadtam nyomukra, mire úgy gondoltam, hogy a másnap reggeli vonattal fognak megérkezni - és íme, igazam lett!

Francois-Caspar nem is sejtette, hogy élete ebben a pillanatban halálos veszélyben forgott. A márki és Raymond gyilkos pillantást vetett rá. Legszívesebben agyonütötték volna, szenvtelen, nyugodt hangja hallatán.

- Hová vitték Marie-Thérese-t? - kérdezte Raymond durván.

- Hova?! Maguk is kitalálhatják! Hát a Kígyó Házába!

- A Kígyó Házába?! - kiáltott föl a fiatalember és megragadta Natividad gallérját. - Maga már beszélt valamit erről a házról! Mi ez?!

- Ez a ház - felelte Natividad, mély lélegzetet véve - ez a ház a halál előszobája...

V. RÉSZ A KÍGYÓ HÁZA

I. FEJEZET

Marie-Thérese fölnyitotta szemét, és hatalmas erőfeszítésébe került, hogy nyitva is tudja tartani.

A bűvös álom súlya még most is nyomta. Csapzott haja sápadt homlokára hullott, görcsösen összeszorított fogait szétnyitotta, hogy lélegzetet tudjon venni. Mint a fuldokló, aki fel-felvetődik a víz színére, hogy az életet és a levegőt keresse, iszonyú erőfeszítéssel küzdötte fel magát a sötétség mélyéből, melybe csaknem azonnal visszanyomta a három múmia, kiknek szörnyű, csontváz kezében mindig készen állt a kábítószeres füstölő.

Kábulatában újra átélte első találkozását Raymonddal; hallotta, amint a fiú beszél és az ablakon át a nevéen szólítja. Eszébe jutott, hogy befejezetlenül hagyott egy levelet, melyet egy anversi cégnek írt, egy reklamációra válaszolva. Akkor hagyta félbe, amikor megkopogtatták ablakát, melyet azzal a boldog tudattal nyitott ki, hogy Raymondot fogja megpillantani. Helyette azonban három eleven múmia szörnyű feje bukkant fel a sötétből. A szörnyek rávetették magukat, és durván megragadták a sír örök éjszakájában pergamenszerűvé vált kezeikkel. Amikor föleszmélt bódult álmából, először azt hitte, hogy csak a képzelete játszott vele, azonban hamarosan rádöbbsent a borzalmas valóságra.

A mély kábulatából ezúttal a Kígyó Házában tért magához.

Tudta, hogy az a nap, mely itt virrad rá, az a halála napja. Csak azért hozták ide, hogy átadják Huaynac Capacnak, az Inkák utolsó előtti királyának. Ő jön majd érte, és magával viszi, hogy följajnlja a Nap hajlékában rá várakozó Atahualpának.

Ezt a mammaconáktól tudta, akik kötelességüknek eleget téve megtanították erre. Az utazás folyamán titokzatos gyógynövénykivonatokkal táplálták, hogy életben maradjon a szertartásig, és megismerje az alapelveit annak a vallásnak, melynek majd szent áldozata lesz. Elmagyarázták neki, hogy mi a kötelessége a Nap feleségének.

Eleinte azt remélte, hogy szerencséje lesz és eszét veszti. Heves láz tört rajta ki. A mammaconák azonban nem hiába nevelkedtek a hegyek között, ismerték a láz ellenszerének titkát.

Visszahódították az életnek, azért, hogy meghaljon.

Átvágtak egész Perun. Megérkeztek Arequipába, a vályogból épített kis házba, mely az utolsó állomás volt a Kígyó Háza előtt. Itt találkozott Lima óta először Huascarral. Fátyollal letakart, könnyű terhet hozott karjában. Összeszedte minden erejét közeledtére, és odakiáltott: Azért jöttél, ugye, hogy megmentsél?! - Nem törődött vele, hogy mások is hallják. Az indián így felelt: Te a Napé vagy, de mielőtt egyesülnél vele, nagy örömet szerzek neked! Karodba zárhatod a kisöcsédet!

Ezzel fölemelte a fátylat és megmutatta az alvó gyermeket. Marié-Thérese felkiáltott és Huascar elé akarta vetni magát, de az meghátrált előtte. Tilos volt megérintenie a Nap feleségét. Megparancsolták az egyik mammaconának, hogy tegye a gyermeket Marie-Thérese karjába. Zokogva ölelte magához. Ez volt az első eset, hogy sírva fakadt, mióta az indiánok fogságába esett.

- Hogy került ide? - kérdezte őreitől Marie-Thérese. - Ugye, őt nem fogjátok bántani?

A gyermek görcsös zokogással kapaszkodott a nyakába. Huascar így felelt:

- Mi csak azt tesszük, amit a gyermek akar. Én szeretném a legjobban visszaadni az édes-
apjának! Mivel azonban ő jött hozzánk, ő határoz a sorsáról is! Fontolja meg hát a szavait! Ez
minden, amit mondhatok, és ez minden, amit tehetek értetek!

Marie-Thérese csókokkal borította el a gyermeket, majd fölemelte rémült, elgyötört arcát.

- Nem értelek. Mit akarsz azzal mondani, hogy fontolja meg a szavait? Hogyan fontolhatná
meg egy kisgyermek a szavait?

Huascar Christophe felé fordult:

- Gyermek! Velem akarsz jönni, vagy visszavigyelek apádhoz?

- Itt akarok maradni Marie-Thérese mellett! - felelte a kisfiú.

- Nos, a gyermek beszélt - mondta Huascar. - Nem hagy el téged többé! Ez volt a meg-
állapodásunk.

Távozása előtt Huascar az aimara zsoltár szavait idézte: - Boldogok, akik tisztán jutnak a Nap
királyságába, tisztán, mint a kisgyermek szíve, a világ hajnalán!

- Huascar! Huascar! Emlékezz anyámra! Könyörülj rajtunk!

De Huascar rá sem hederített, és köszöntve a templom őreit, elment. Marie-Thérese örjögve
szorította magához a kisfiút. - Szerencsétlen gyermek, miért jöttél utánam?

- Azért, hogy megmondhassam neked, hogy ne ess kétségbe. Papa és Raymond eljönnek
értünk! Megmentenek bennünket!

Visszatértek a mammaconák, és fölállították háromlábú edényeiket, és a szent vázáikban
meggyújtották a sandiát, a kábítószeres füstölőt.

Mikor Marie-Thérese újra magához tért, anyaszült meztelenül pillantotta meg a kisfiút a
mammaconák kezei között. Holtra rémült és a gyermek segítségére akart sietni, de a hat
mammacona rögtön körülvette és lecsillapította. Azt mondták, hogy a gyermeknek semmi baja
sem esik, most csak átöltöztetik, ugyanúgy, ahogy azt nemsokára majd vele is tenni fogják. A
lánynon végigfutott a borzongás, amikor megtudta, hogy denevérek bőréből készült ruhába
fogják bújtatni őket.

A mammaconák bábuként emelték erős karjukba a lányt, levették róla sáfránysárga ruháját,
melyet még az első állomáson adtak rá, majd olajjal és illatos kenőcsökkel kezdték el
dörzsölgetni a testét, miközben lassú, egyhangú dalukat énekelték.

Sudár termetű, szép és erős nők voltak, a Puno tartományból, a Titicaca tó környékén
születtek. Járásuk ringó, mozgásuk könnyed és harmonikus volt. Izmos, aranyporral bekent
meztelen karjuk néha kivillant a fekete fátylak közül.

Marie-Thérese és a kis Christophe rettegtek tőlük. Kettőnek közülük Marie-Thérese előtt
kellett meghalnia, hogy előkészítsék a nászszobát a Nap palotájában. Ők voltak a legvidá-
mabbak, a legélénkebbek, ők bátorították legjobban Marie-Thérese-t. Sugárzottak a boldog-
ságtól, és őszintén sajnálták, hogy a lány nem akar örömeikben osztozni, pedig mindent
megtettek, hogy ezt elérjék. Leírták előtte azokat a gyönyöröket, melyek majd halála után
várnak rá, és felvilágosították, milyen szerencse érte, hogy annyi lány közül éppen őt
választották ki a Nap feleségének. Nehéz aranykarpereceket viseltek lábukon, fülükben széles
aranykarika díszelgett.

A gyermek elhallgatott. Megígérték neki, hogy ha nyugton marad, odaengedik nővéréhez. A lány sem ellenkezett, átengedte magát a mammaconáknak. A litánia, melyet fülébe zsongtak, tovább kábította álomtól elnehezült agyát.

Egy gondolat élt benne és táplálta szívében a reményt: az, hogy az övéi tudják, hol van, és mindent megtesznek, hogy megszabadítsák őket. Biztosra vette, hogy az a rémes dolog nem történhet meg, és megmentik mindkettőjüket. Ha a kis Christophe el tudott hozzá jutni, akkor ez apjának és Raymondnak is sikerülni fog. Ha nem léptek még közbe, ennek nyilván az az oka, hogy semmit sem akarnak a véletlenre bízni. Minden pillanatban azt várta, hogy egyszerre csak föltűnnek megmentői, és a borzalmas álom véget ér. Ezért nem ellenkezett, rábízta magát végzetére.

II. FEJEZET

A mammaconák föltették Marie-Thérese illatos hajára a királyi fejdísz, melynek rojtjai egészen szeméig hullottak. Megborzongott, amikor meztelen karjait belecsúsztatták a nyirkos, hideg denevérbőr ruhába. Átvillant az agyán, hogy ettől a pillanattól fogva talán végképp az éjszakáé lett, melynek a denevér a királya.

Érezte, hogy megemelik a kezét és csuklójára ráhúznak valamit. Azonnal felismerte: az arany napkarperec volt! Ekkor megértette, hogy ebben az órában kezdődött meg igazán a haldoklása. Kétségbeesetten gondolt vissza arra a különös órára, amikor ez a karperec először jelent meg életében, a tréfálkozásokra, a megrémült öreg hölgyekre, Agnesre és Irénere, aki keresztet vetett ijedtében, végül kételkedő atyjára és szerelmesére, Raymondra. Hol lehetnek vajon most? Miért nem jönnek már? Mire várnak? Már nincs sok idő hátra...

Kitárta karját és magához szorította kisöccsét, akit közben odavittek hozzá, denevérbőrből készült, gyászos kis ruhájában.

Mikor meglátta a kisfiút ugyanolyan öltözetben, mint önmagát, nem tudta visszafojtani könnyeit. Beszélni akart a templomőrökkel, akik iszonyatos fejüket himbálva bolyongtak körülöttük. Most már világosan felismerte őket, ugyanazok voltak, akik előtte és Raymond előtt kerültek napvilágra az ásatásoknál. Azért jöttek elő sírjukból, hogy magukkal vigyék őt. Ők leselkedtek rá erkélye ablaka mögött! Bármit mondott is a kis Concha, nem ő vette föl a tenger fövenyéről az arany napkarperecet! Ők voltak! Ők, akiknek már akkor a tulajdona volt. Ők vették iszonyatos kezükbe a karjáról levett karperecet és kapcsolták vissza álmában. Bárcsak szóba elegyedhetne ezekkel a torz rémekkel! Vagy legalább, ha meg tudná állítani állandó, imbolygó mozgásukat! Akkor talán megkegyelmeznének Christophe-nak. De azok nem álltak meg. Állandó himbálózásuk elszedítette. Nagy erőfeszítéssel kényszerítette magát, hogy úrrá legyen rosszullétén, és beszélni kezdett. Azt mondta, kész arra, hogy a Nap feleiségehez illő módon haljon meg, de csak akkor, ha a gyermekkel semmi rosszat sem tesznek és azonnal visszaviszik Limába.

Christophe azonban rögtön közbevágtott:

- Nem akarlak elhagyni, itt akarok maradni veled! - kiabálta és görcsösen kapaszkodott nővére nyakába.

Az örök egymásra néztek, majd szó nélkül, iszonyatos fejüket himbálva eltávoztak.

Marie-Thérese zokogásban tört ki. Christophe majd megfojtotta ölelésével.

- El fognak jönni értünk, ne sírj! El fognak jönni, meglátod! Pszt! Hallgass csak!...

A falak mögül különös hangzású dallam hangzott fel, majd megjelentek a zenészek is.

Díszes ruhába öltözött, komor emberek voltak és szűk kört vonva körülöttek, letelepedtek. Hangszerük megsárgult lábszárcsontokból készült, s a furcsa, idegtépő dallamokat szomorú litániákkal kísérték. Zenéjük hallatára hideg veríték lepte el a lányt, s tekintete őrzöngve járt körül a tágas, sivár teremben, mely sírjának előszobája volt.

A Kígyó Házának falait hatalmas, durván faragott hatszög alakú kötömbök alkották, melyeket csak roppant súlyuk tartott össze.

Hallott már erről a templomról, és tudta, hogy két ilyen van: az egyik Cajamarcában, a másik Cuzcóban. Nevüket a főbejárat kapuja fölötti faragott kőkígyótól kapták. A kígyó a szent helyet és a Nap áldozatait őrzi. Az öreg Agnes néniék mesélték ezt neki, és ő mindig csak nevetett rajtuk.

A lány tudta, hogy most Cuzcóban van, abban a templomban, melyet a Perut felkereső idegenek, történészek, archeológusok mind jól ismernek. Egy templomban, mely ott áll Cuzco kellős közepén, ahová mindenki beléphet, s ahonnan mindenki eltávozhat. De hát akkor mit jelent ez a komédia? Mi történik itt?! Érte fognak jönni!... Érte kell, hogy jöjjenek! Miért nem jönnek már!!

Honnan fognak jönni? Mi ez a zaj, mi történhet odakinn? Az embercsont-furulyák gyászos zenéjén túl nagy tömeg lábdobogása hallatszott a széles, aransárga függöny mögöl, mely a terem egyik végétöl a másikig húzódott és eltakarta szeme elöl, hogy mi történik mögölte. Mi ez a zaj, a sutogások, ez az állandó lábdobogás?

Izgatottan fordult a két mammaconához, akiknek vele együtt kell majd meghalnia és akik hosszú fátylaikba burkolva feküdtek a lábai elöl. Tisztelettel és barátságosan azt felelték, hogy Huayana Capac király kísérete jött el értük, hogy Atahualpához vezessék őket. Marie-Thérese nem értette. Hogyan vezethetnék hozzá, amikor azt sem tudják, merre van? A papnők azt felelték, jól tudják, hol tartózkodik. Ő az éjszaka mélyén van és mindhármukat magával fogja vinni. Együtt vágnak majd át az éjszakán, s együtt érkeznek majd a Nap bűvös hajlékába. Ott aztán aranyruhába öltöznek és aranyékszerek díszítik időtlen időkig testüket...

- És a kisfiú? - kérdezte Marie-Thérese. - Mit csináltok a kisfiúval?...

A mammaconák elfordították a fejüket, nem válaszoltak.

A nagy kövek egyikére titokzatos jelek voltak vésve, a mammaconák minden pillanatban oda tekintettek. A furulyások is odamutattak kezükkel és még erősebben fűjták hangszerüket. A faragványok különös, emberfejű madarakat ábrázoltak. Marie-Thérese látott már ilyet a limai múzeumokban. Tudta, hogy az inka monda szerint a földön egyetlen ilyen madárpár élt csak, mely az új király fölavatásának pillanatában jelenik meg a hegyekben, hogy szárnyából két tollat adjon hajdíszül a fejedelemnek. Nem értette azonban, hogy miért nézik őket annyira.

A függöny mögöl egyszerre elnémult a zaj, a zenészek viszont egyre gyorsabb és fülsike-títölbb dallamokat csaltak ki hangszereikből. A függöny hirtelen félrehúzódt, most már az egész természet látni lehetett.

Néma, térdeplöl tömeg töltötte meg a függöny mögölti teret. Legfelöl, a vörös porfírlépcsöl tetején állt a három templomör, szörcsuhába burkolózva, iszonyatos fejüket ingatva. Mögölük Huascar állt mozdulatlanul, karjait vörös ponchója alatt keresztbefonva. A legalsöl lépcsöl-

fokon négy vörös ponchó térdepelt, az áldozat őrei. Sapkába bújtatott fejük olyan mélyen hajolt a köre, hogy arcukat nem lehetett látni.

Marie-Thérese döbbeneten meredt a tömegre, majd hirtelen könyörögve tárta feléjük karjait: - Mentsetek meg minket! Ne engedjétek, hogy megöljenek!

A tömeg tompa, egyhangú morajjal válaszolt:

- „Muera la Coya! Muera la Coya!” - A királynő szót simara-quichua nyelven mondják, de spanyolul szánják halálra, hogy tisztában legyen vele, mennyire nem számíthat irgalmukra: Haljon meg a királynő!

Marie-Thérese jobbján és balján négy-négy mammacona állt, az a kettő pedig, akiknek vele együtt kell majd meghalnia, előtte helyezkedett el. Ők vezették vissza a helyére. A lány azonban nem adta fel a küzdelmet. Kitépte magát őrei kezéből, és a kisfiút felemelve újra felkiáltott: Legalább öt mentsétek meg! - A tömegből valaki felkiáltott: - Ő Pacahuamacé! Pacahuamacnak vér kell! - kiáltották kórusban a többiek. Huascar elhallgattatta őket.

Már mindenki állt, csak a négy vörös ponchó térdepelt még mindig a lépcső alján. A zenészek továbbra is rettenetes lármát csaptak csontfurulyáikkal. Szinte semmit sem lehetett már hallani rajtuk kívül, mert fűlsiketítő zenéjük elnyomta a többi zajt. Marie-Thérese már nem kiabált. Összetörten, legyőzötten állt, nem próbált többé ellenállni. Egyetlen hang, egyetlen jel sem felelt segélykiáltásaira, nem maradt semmi reménye.

- Legalább gyújtsátok meg a füstölőket - kérte a körülötte álló mammaconákat -, hogy addig se szenvedjünk.

Az egyik papnő így felelt: - Teljes szívünkkel és lelkünkkel kell a halálra készülnünk, és így is kell meghaljunk, hogy majd ugyanígy ébredjünk az új életre. Most már nem gyújtjuk meg többé a füstölőket!

A zenészek hirtelen elhallgattak, halotti csönd támadt. A jelenlévők megint térdreborultak és a termet betöltötte Huascar zengő hangja: - „Figyeljete, a Halott jön most közénk!”

Mintha földrengés rázta volna meg a következő pillanatban a tömör falakat. Tompa mennydörgés kísérte, mely azonban nem az égből jött, hanem a föld mélyéből morajlott fölfelé:

Christophe hirtelen nővéréhez hajolt, és a fülébe súgta: „Nézd a négy vörös ponchót!” - A lány lassan feléjük fordította elnehezült fejét. Testén heves remegés futott át, mert miközben a tömeg a csoda eljövételére várt és arcukat a föld felé fordítva térdepeltek, négy fej emelkedett föl és tekintett Marie-Thérese-re. A füles sapkák alatt, az indián festékekkel megbarnított bronzos arcokon a lány apjának, vőlegénye, Natividad és Francois-Caspar bácsi vonásait fedezte fel.

Hatalmas öröm árasztotta el szívét.

A négy vörös ponchó feje ismét visszahanyatlott a kövekre, s az épületet újabb rázkódás remegtette meg. Huascar kezével a megnyíló falra mutatott, és hangosan felkiáltott: Íme, eljött a Halott!

III. FEJEZET

A falnak az a része, melyen a titokzatos jelek és az emberfejű madarak voltak kifaragva, lassan megfordult maga körül, Marie-Thérese felsikoltott, amikor a halott király megjelent és felé közeledett a sötét űr mélyéből, mely a hatalmas kövek között tátongott.

Amikor a kövek ismét a helyükre húzódtak, Marie-Thérese kétüléssel aranytrónuson látta maga előtt ülni a halottat. A másik hely üres volt.

A tömeg felkiáltott: - Dicsőség az Inkának! - és újból letérdepelt. A szertartás zenészei ismét gyászos dallamokat csaltak ki embercsont-furulyáikból.

A két mammacona önkéntes halált vállalt, a lány jobb és bal oldalán helyezkedett el, a tíz másik papnő pedig két csoportra szakadva fekete fátylukat lebegtetve keringett körülöttük. A bebalzsamozott halott király előtt letérdepeltek, magasba emelték fejüket és kórusban kiáltották: - Huayna Capac, Királyok Királya, a nagy Tapac Inka Yupanqui fia! Eljött hozzánk az éj folyosóin át, hogy magával vigye az új királynőt, akit az inka nép fiának, Atahualpának ajánlott föl.

Azután kiegyenesedtek és szüntelen keringés közben újból lebegtetni kezdték fátylaikat. Tizenkétszer ismételték meg ezt, miközben egyre hangosabban kiabáltak és a furulyások mind élesebb dallamokat fújtak hangszereiken.

Marie-Thérese mereven nézett a halottra, aki visszatekintett rá. Olyan volt, mintha hipnotikus révület tette volna mozdulatlaná a lányt, az inkapokol küldöttje előtt, aki most eljött érte, hogy magával vigye.

Az éj folyosóin történt átkelés miatt a király is denevérbőr ruhát viselt, de alatta látni lehetett arannyal borított palástját és aranyszandálját.

Napbarnított merev, szigorú arcát nem takarta semmi, hollófekete haját csak a Hautu, a könnyű, rojtos korona díszítette, ahhoz hasonló, melyet Marie-Thérese homlokára tettek, de a királyéba két coraquenquetoll volt szúrva. A valószínűleg üvegből készült szemgolyók hamis fényt csaltak a bebalzsamozott szemhéjak alá, de a lány úgy érezte, hogy leküzdhetetlen erő sugárzik belőle.

A Király kezét térdére fektetve természetes helyzetben ült, sőt úgy tetszett, lélegzik is, annyira élőnek látszott.

A három templomőr himbálózását utánozva, a gyülekezet indiánjai maguk is jobbra-balra kezdtek hajlongani. Marie-Thérese nem tudta levenni szemét a halott királyról. Nemcsak azért, mert az szemben ült vele, hanem azért is, mert nem mert ránézni a vörös ponchókra. Érezte, ha szeme feléjük fordulna, végzetesen elárulná őket.

Az inka nép, miután beteljesülni látta a csodát, a hálája és tisztelete jeleit nyilvánította az istenségnek.

Huascar lassan felemelte karját és jobb kezének két ujjával jelt adott, mire a hangzavar lassan lecsillapodott és az emberek némán és mozdulatlanul álltak. A három torzkoponyájú templomőr az első áldozatoknak szánt mammaconához közeledett, és rámutatott a kettős trónuson üresen maradt helyre, mire ezek aimara nyelven tüstént így szóltak Marie-Thérese-hez: Jöjj, Coya, a Király hív téged!

Megragadták a vonakodó Marie-Thérese-t, és odavitték az aranytrónushoz, a halott király mellé.

Marie-Thérese lehunyta szemét, hogy ne lássa maga mellett a szörnyű halottat, aki majd magával viszi a föld mélyébe. Tudta azt is, hogy ha tekintete találkozna Raymondéval, vagy apjával, zokogásban törne ki, vagy fölkelne helyéről, és odarohanna hozzájuk, vagy legalábbis kiáltana nekik valamit, ami mindnyájuk vesztét okozná. Christophe néha halkán a fülébe sugdosott: Raymond fölemelte fejét... a papa intett... úgy kell tegyünk, mintha nem vettük volna észre!

Marie-Thérese a fiú karjára tette reszkető kezét. Itt vannak! - gondolta magában. De mit tehetnének? - Tehetetlenek. Ha nem volnának azok, nem rejtőznének el! Bár a rendőrséget vagy katonaságot hozták volna magukkal! Hirtelen eszébe jutott Garcia tábornok, aki megkérte a kezét. Miért nem keresték föl Garciát, aki biztosan segítségükre sietett volna hadseregével?

A mammaconák ismét énekelni kezdtek.

A lány tekintete véletlenül találkozott Huascaréval. Nem kételkedett benne, hogy ő okozta a vesztét. Amikor pár lépést tett feléje, azt hitte, ütött az utolsó órája, annyira komor volt a férfi pillantása. Az arcnélküli tömegnek még tudott könyörögni, de Huascar előtt nem volt képes újból megalázkodni. Lehunyta a szemét.

Hallotta, amint Huascar lassú, monoton hangon, mint templomban a lelkész, így szólt hozzá: „Coya, te Huayna Capacé vagy, a Nagy Királyé, aki eljött a túlvilágról, hogy elvezessen téged a Nap fiának házába. Most egyedül hagyunk vele, és ő elvezet majd téged a titkok küszöbére. Ő visz el téged a templomba is, a száz feleség közé. Engedelmeskedned kell neki mindenben! Csak akkor állj fel a helyedről, ha ő már felemelkedett. Ne feledd, a Kígyó Házában vagy, ahol a Kígyó öröklik!

Hátráló lépésekkel vonult vissza a templom három örével, mialatt az indiánok tömege lassan kifelé hömpölygött az ajtón. A mammaconák is kimentek, hosszú fekete fátylaikat fejük köré csavarták, mint a temetőből távozó gyászoló asszonyok. Az a kettő, akiknek meg kellett halnia, letérdelt, megcsókolták Marie-Thérese lábfejét, mely kilátszott a denevérbőr ruha alól, majd a többiekkel együtt elvonultak.

Az a gondolat, hogy egyedül hagyják a Halott Királlyal, ebben a teremben, melyet már homályba borított a gyorsan leszálló sötétség, nagyobb borzalommal töltötte el, mint az indiánok látása. Eszébe jutottak Huascar szavai: „Vannak olyan titkok, melyeket az élők soha nem ismerhetnek meg!” Mire készülnek ezzel a halottal? Miért tiltották meg neki, hogy felálljon a helyéről? Vajon ez a halott fel fog kelni? Talán meg is fogja majd kezét, iszonyatos múmiakezével... Lehet, hogy tényleg elvezeti a halottakhoz, az éj folyosóin keresztül?!

A terem egyre jobban elsötétedett.

Tekintete a vörös ponchókba bújt társait kereste, és a homályban felfedezte térdeplő, sötét alakjukat... Ezek szerint ők, mint az áldozat örei itt maradhattak? A templom örei azonban eltávoztak, Huascar is elment. A négy alak azonban nem mozdult el a helyéről. Megmerevedett, élettelen tárgyakként lapultak a terem hideg kőpadlójára.

A teremben alig lézengtek már az elvonuló indiánok. Mire várnak hát a Raymondék?! Christophe hangja szakította meg kétségbeesett tépelődését.

- Nézd, mindjárt egyedül maradunk velük! - suttogta a kisfiú -, és akkor megmentenek bennünket!

Igen, csak ez lehet a tervük, gondolta magában a lány. Valószínűleg megvesztegethették az igazi öröket, vagy megölhették őket, és vörös ponchóik alatt így bejutottak a Kígyó Házába. Valahogy megtudhatták, hogy a szertartás végén majd egyedül maradhatnak velük, és a Halottal... Most már minden rendben lesz, biztos mindent elkészítettek már a menekülésre. Hacsak ez a Halott nem fog ellenállni...

A halott Király nem keltett már olyan félelmet Marie-Thérese-ben.

Már csak öt, majd négy, és még három indián volt a teremben, akik visszafordultak, hogy távozásuk előtt még egyszer láthassák a Nap feleségét, aki mozdulatlanul ült a helyén. Csak akkor szabad majd felkelnie, ha a Halott is felkel! Az indiánok lassan végre eltávoztak, lélek sem volt már benn, a négy örön kívül, akik most fölkeltek helyükről és lassan az ajtó felé sompolyogtak. Ők is elmennek?!

Marie-Thérese tompán felnyögött. Nem mert kiabálni, pedig alig tudta visszafojtani kétségbeesését. Miért mennek el ők is?! Christophe sírvafakadt, de Marie-Thérese elhallgatta. Meg kell várni, mi lesz, ki kell tartani a legvégsőig... Az örök közül három lassan, lehajtott fejjel a kapuk felé indult, a negyedik azonban megállt a terem közepén és félig a lány felé fordult és alig észrevehetően intett neki. Marie-Thérese felismerte Raymondot. A három férfi közben az ajtókhöz ért, és lopva kitekintettek az udvarokra, melyekre azok nyíltak.

Nyilván azt nézik, hogy elmentek-e az indiánok. Raymond türelmetlenül a lány felé indult és karjait tárta feléje. A lány elfelejtette Huascar intelmét, kiegyenesedett aranytrónusán. A halott király méltóságteljes mozdulatlansággal ült továbbra is mellette. - Recuarda! (Emlékezz!) - kiáltott hirtelen a márki.

Valószínűleg ez lehetett az a jelszó, melyre Raymond várt, mert ahogy a kiáltás elhangzott, azonnal a lány felé rohant. A márki követte, a két másik az ajtó mellett őrködött. Miközben a lány felé rohantak a magas porfírlépcsőkön, Marie-Thérese egészen fölemelkedett a trónon, és Christophet magához szorítva, boldog kiáltással lépett feléjük. Ám ebben a pillanatban dermesztő sziszegés hallatszott, és a halott király mellől óriási kígyó emelkedett fel, és rávetette magát a menekülőkre. Borzalmas sikoly tört elő a lányból, amikor megérezte a testük köré fonódó hatalmas test bénító, jeges szorítását.

Raymond és a márki ugyanígy megborzadtak a sötétből hirtelen felbukkanó szörnyeteg láttán, de nem álltak meg. A hatalmas kígyó feje magasan himbálózott fölöttük, és olyan hangot adott, mintha csengőket ráznának. Megragadták a törzsét, de görcsösen markoló kezük sehol sem ért eleven húst, csak hideg fémeket, gyűrűket és pikkelyeket, melyek valami pokoli gépezettől mozgatva, súrlódva siklottak egymáson!

Raymond hiába próbálta kirángatni a szörny gyűrűiből Marie-Thérese elernyedő testét, a márki hasztalan tartotta kezében kisleány kezét, meg sem tudták mozdtatni őket a gyilkos szorításban. A kígyó egyre csak fölöttük himbálta háromszögletes fejét, miközben kitátott, hatalmas szájából mind élesebben hallatszott a sziszegés és a csengettyűzaj.

- Jönnék! Jönnék! - kiáltott fel Natividad az ajtónál, és menekülni próbált. A márki és Raymond azonban nem mozdult. A terem újból benépesült a szörnyülködő és kiabáló indiánokkal.

Végre megjelent Huascar is. Nyugalma, és mozdulatlansága az általános zűrzavarban arról tanúskodott, hogy a jelenet nem lepte meg különösebben. Kiadta a parancsot, hogy verjék bilincsbe a foglyokat, és vezessék el őket.

A márki kétségbeesett kiáltással fordult vissza gyermekeihez, de választ nem kapott, olyan ernyedten feküdtek a kígyó gyűrűi között, mintha halottak lennének.

Huascar arca elkomorult, amikor megtudta, hogy Raymond elmenekült.

A foglyok elvezetése után az indiánok lassan újra elhagyták a termet, miközben előénekesek vezetésével dicsőítették a Kígyó Házában örökdő kígyó erejét, ravaszságát és ügyességét. A nagy felfordulásban a mammaconák rádobták fátylaikat Huayna Capac holttestére, most visszavették azokat és ők is eltávoztak. Utoljára a főméltóságok vonultak vissza, kivéve Huascart és a templom három őrét, akiknek csontvázkeze a kígyó gyűrűit simogatta. Huascar lassan a kettős trónus mögé ment. Erre, mintha csak parancsot kapott volna a kígyó, sziszegése elnémult, és tátongó száját becsukva a sziszegés és a csengettyűzaj is elhallgatott. Aztán gyűrűi lassan kibomlottak, miközben eszméletlen áldozatai a földre rogytak, és a szörny eltűnt az aranytrónus háta mögött.

Huascar megérintette a követ az emberfejű madaraknál, mire az újból megfordult és megnyitotta az üreget. A kettős trón zajtalanul siklott a tátongó sötét nyílásba és a fal visszazárult mögöttük.

A három templomőr meghajtotta torz fejét Huascar előtt és Huascar egyedül maradt a Kígyó Házában, melyhez, mint az utolsó inkák utolsó nagy papjának, joga volt.

Egyedül maradva leült a porfírlépcső legfelső fokára és kezébe temetve fejét, itt töltötte az éjszakát, míg csak a hajnal föl nem riasztotta komor gondolataiból.

IV. FEJEZET

Raymond egy sziklaüregbe húzódva egész éjjel várt a Kígyó Háza előtt, de senkit sem pillanthatott meg azok közül akikért itt maradt. Állandóan attól rettegett, hogy valaki felismeri és ezzel minden esélyét elveszti. Egyesek elhaladtukban gyors pillantást vetettek erre az összegörnyedt indiánra, akit ponchójába csavarva elnyomott az álom, de senki sem gondolta, hogy ő az a szentségtörő, akinek sikerült elmenekülni előlük.

Az éjszaka sötétje kedvezett Raymond-nak. Ez mentette meg akaratlanul is a nagy teremben, ahová a kígyó lármája becsődítette az indiánokat. A fejvesztett kavarodásban és zűrzavarban volt annyi lélekjelenléte, hogy kifordítsa ponchóját, mely most egészen olyan volt vállán, mint a többieké. A tömeggel együtt kisodródott a teremből az utcára, és az eseményektől lesújtottan, itt húzódott meg, ebben az üregben.

Nem remélt már semmit. A quichuák voltak az ország urai. Garcia legutóbbi győzelme kezükre játszotta Cuzcót, ahonnan a bennszülötteken kívül mindenki elmenekült. A régi város ötvenezer főnyi lakosságának hétnyolcada bennszülött indián volt, akik a spanyol hódítás óta nem láttak hasonló ünnepet.

Az a néhány csapat, melyet Garcia hátrahagyott - s melyekhez lelkesedéssel csatlakoztak Veintemilla legyőzött katonái is - természetesen a bennszülöttekkel volt, azzal a néppel, amelyből származtak és melynek szokásait és babonáit fenntartás nélkül tisztelték és elfogadták.

Az egész vidéket elöntötte az inkaláz, amit semmivel sem lehetett lecsillapítani, mióta Garcia eltávozott. A tábornok meg sem akarta kockáztatni azt a biztos vereséggel járó kalandot, hogy megpróbáljon tekintélyével ellenállni az egyre erősebb fanatizmusnak, mely szerinte az Interaymi elmúltával amúgy is alább fog hagyni, magától is. A vidék ismét a Nap fiainak szent birodalma lett, ugyanúgy, mint az inkák fénykorában. Az énekek, körmenetek, táncok megállás nélkül folytatódtak, éjjel-nappal.

Amikor Raymond és társai Cuzco környékére érkeztek, autójukat az egyik vidéki kocsmában fészereiben hagyták, a lefizetett gazda jóváhagyásával. A Garciától kapott pénz segítette abban is, hogy a fogadás - egész kis vagyoni fejében - négy vörös ponchót vezetett hozzájuk, éppen azokat, akik az áldozat örei lettek volna azon az estén. Ahogy elmondták, az volt a feladatuk, hogy egész addig maradjanak a foglyok mellett a Kígyó Házában, amíg a leendő Királynőt, Huayna Capac át nem vezeti az éj folyosóin.

Ez tökéletesen beleillett a terveikbe. Annyira, hogy eszükbe se jutott hihetetlen szerencsájukon elgondolkodni, és gyanút fogni. Raymond és a márki sokkal boldogabbak voltak annál, hogy odafigyeljenek Natividad okvetetlenkedőnek tűnő aggályaira. Francois-Caspar bár nem foglalt állást, ő sem osztozott a márkiék derűlátásában.

A vörös ponchók nem sokat kérték magukat, és miután megállapodtak az összegben, azonnal eltették a felét, beleegyezve, hogy a többi pénzt az akció sikeres lebonyolítása után kapják meg. Abban is megállapodtak, hogy segítenek nekik a szökésben: örködni fognak az egyik ajtó mellett, melyen keresztül majd a kiszabadított áldozatokkal együtt elmenekülhetnek.

Ezek után a négy utas magára öltötte az örök köpenyét, befestette arcát és fejére húzta a füles sapkát.

A szertartás alkonyattájában, hatalmas, ünneplő tömeg részvételével fog lefolyni. Ki ismerné fel a sokaságban őket, akiknek csak annyi a szerepük, hogy homlokukkal a kőlépcsőre borulva kivárvák a csoda bekövetkeztét? Francois-Caspar volt az első, aki belebújt ebbe a maskarába. Szerepét olyan készségesen vállalta, amely egy csapásra visszahódította számára mindazt a becsülést, amit a márki és unokaöccse szemében korábban elveszített. Natividad mestersége révén tudta, hogy ebben az országban pénzzel sokat el lehet érni, és nagyon jól ismerte az indiánok kapzsiságát is. Bár nem tudta elaltatni szíve mélyén a gyanút, mégis meg volt győződve róla, hogy ez a kis tragikomédia valahol jól fog végbemenni. Arra gondolt, hányszor játszották már ki a fehérek az indiánokat, és ez megnyugtatta.

Ebben az esetben azonban fordítva sült el tapasztalata, a fehér volt az, akit az indián kijátszott. Huascar úgy „becsavarta őket a ponchójukba”, hogy jobban nem is lehetett volna.

A sötét utcában, az elhagyatott palota előtt Raymond most Huascart várta, hogy megölje. De a Kígyó Házából senki sem lépett ki. Hajnalban egy kéz érintette meg a karját. Fölemelte fejét és megismerte azt a szikár aggastyánt, akit az arequipai nagy téren látott Huascar után lopózni. Christine D'Orellana apja állt előtte.

- Te miért maradsz itt? - kérdezte tőle az aggastyán. - A körmenet nem erre fog átvonulni! Ha velem jössz, te is megláthatod a lányomat, aki most fog kilépni az éj folyosójából...

Az eszelős aggastyán szavait követően több csapat indián tűnt fel az utcán, s az öreg által mutatott irányba tartottak.

- Gyere velem! Láthatod: valamennyien a Nap feleségének körmenetére igyekeznek!

Raymond fölkelt és az öreg után indult. Ebben a kétségbeejtő helyzetben egészen természetesen találta, hogy egy bolond vezetésére bízta magát.

Menetközben az öregember így szólt hozzá: - Én jól ismerlek téged. Tudom, azért jöttél ide, hogy megláthasd a Nap feleségét. Sőt, mi több, ezért is öltöztél álruhába, pedig ez fölösleges volt. Ha velem tartasz, meglátod őt, a Nap feleségét! Én vagyok az, aki a legjobban ismeri Cuzcót, a föld felett és a föld alatt egyaránt. Én tíz esztendőt töltöttem már a föld alatti folyosókban. Amikor nem a kazamatákban vagyok, az idegeneknek mutogatom a város

nevezetességeit. Elvezetem őket mindazokhoz az állomásokhoz, melyeken hajdan a Nap felesége áthaladt, mielőtt a Nappal egyesült volna a Halál Templomában, mely egyúttal a Nap temploma is. Majd meglátod, mily érdekes ez! Most még érdekesebb lesz, mint legutóbb, mert akkor az indiánok kénytelenek voltak elrejtőzni, és a körmenetek csak az éj folyosóiban haladhattak, de ma ők az urak fenn és lenn is. Huayna Capac, a halott király most beletekinthet a élő Napba, a körmenetek pedig a város utcáin fognak fölvonulni. Hol vannak a társaid? Nekik is szívesen megmutattam volna pedig a várost. Nem is kértem volna azért sem többet. Néhány centavóból hetekig eléldgelek... Téged az Interaymi ünnepségei csaltak ide, ugye? Először Mollendóban láttalak, aztán a Rio Chiliben lévő kis ház mellett, Arequipában, és most a Kígyó Háza előtt. Ezek mind a Nap feleségének az állomásai, az éj folyosói előtt. Erre vitték tíz évvel ezelőtt a lányomat, Christine-t is... Lima legszebb lánya volt, ezért méltónak ítélték arra, hogy följánlják az istenüknek. Akkor még nem tudtam semmit ezekről a dolgokról. De ezúttal nem úgy lesz majd, mint ahogy gondolják! Amikor visszatérni láttam az Interaymi ünnepeit, így szóltam magamhoz: „Most résen kell lenned, D'Orellana!” És szavamra, fel is készültem! Gyere, siessünk, már hallom a rémes csontfurulyák zaját!

Áthaladtak a csodálatos város közepén, melyet óriások vagy istenek emelhetek, mert a gránit- és porfirtömbök nem mozdultak azóta, amikor még a mai emberek ideje előtt valamilyen ismeretlen erő ide helyezte őket. Nem is mozdulnak el innen soha; együtt halnak meg majd a földdel, amikor az elemek már rég elpusztították a hódítók apró épületeit.

Raymond eltompultan követte a tömeget és az aggastyánt, aki a leendő vértanú, Marie-Thérese szenvedésének újabb állomására vezeti.

Már kijutottak a városból. D'Orellana kézen fogta, mint egy gyereket, úgy húzta magával. Felkapaszkodtak a quichua nyelven Quisillo Hungu Ino (A hely, ahol a majom táncol) nevű dombra, ahol letelepedtek azoknak a gránittömböknek egyikére, melyeket az inka munkások teraszokká, galériákká, óriási lépcsökké faragtak ki egykor.

Megszámlálhatatlan tömeg árasztotta máris el a természetfölötti lejtőket. Minden tekintet az óriási erődítmény felé fordult, mely első tanúja volt a hajdani korok nagyságának. Hosszúsága meghaladja az ezer lábat, és három, egymás fölé helyezkedő körfala van, melyeknek kívájt üregeiben ma is, mint egykor, örök tartózkodtak.

Minden szem azt az oszlopot nézte, ahonnan a Nap áldását lehet megfigyelni.

D'Orellana egyre csak tovább beszélt, mint minden idegenvezető, aki nem tud már leszokni a magyarázásról.

- Látja, señor, ez az oszlop szolgált egykor az indiánoknak az idő mérésére. Még ma is ez osztja be az ünnep óráit. Amolyan vallásos oszlop ez, amit a napéjegyenlőségek pontos idejének megállapítására emeltek. Innen a neve: „Intihuatana”, azaz ahonnan a Napot figyelik. Most figyeljen, kezdődik a körmenet! Tudnia kell, hogy az éj folyosói a Kígyó Házát és az erődöt kötik össze, miközben szétágaznak a város alatt. Miután lányom kilép majd az éj folyosójáról, körüljárja az Intihuatánát. A Napot ekkor felszabadítja a főpap, mire a körmenet a város kapu felé fog indulni.

Raymond a körmenet élén Huascart vette észre. Hirtelen felugrott, otthagytá D'Orellananát, és átfutott a másik oldalra. Amennyire csak tudta, megközelítette a körmenetet, anélkül, hogy át tudott volna törni az inkák első sorain. A levegőt betöltötték az öröm kiáltásai. Már nem volt messze az oszloptól. Észrevette, hogy a virág- és gyümölcsfüzerekkel dúsan díszített oszlopon aranytrón áll. Ezt az évszázadok óta elrejtett trónt, melyet a Nap számára tartottak fenn, hajnal előtt hozták fel az éj folyosóiból.

Kábultan a kiabálástól, énekektől és lökdösődéstől, több órát kellett itt várnia, miközben hatalmas erőfeszítéssel küzdött, hogy megtarthassa helyét. Néha szem elől veszítette Huascart. Figyelte az oszlop körül szüntelenül keringő papokat, és rájött, hogy a dél idejét várják.

Ismét feltűnt Huascar, aki ezúttal ragyogó, főpapi aranyköntöst viselt. A Nap trónusa felé fordult, kicsit várt, majd aimara nyelven kiáltott: „Az Isten teljes fényességében elfoglalta trónusát!” Kiáltására sok ezer torokból tört az ég felé a boldog kiáltás. Néhány másodpercig még várt, aztán tapsolva megadta az indulás jelét. Az Isten egy pillanatra meglátogatta népét, és most ismét szabadon folytatta tovább útját az egekben. A nép a földön követte őt, nyugat felé.

Először a szent kíséret indult meg, élükön Huascarral, őket néhány száz egyszerű ruhába öltözött, győzelmi dalokat éneklő templomszolga követte.

Utánuk mintegy száz, piros-fehér kockás, diszes öltözetű férfi következett. Láttukra a nép fölkiáltott: - Itt jönnek a bölcsek! - és fejet hajtottak előttük.

Mögöttük fehér ruhás férfiak vonultak, akik kalapácsot és ezüst meg rézbotokat vittek kezükben. Ők voltak a királyi palota poroszói, akiket a fejedelem közvetlen kíséretének tagjai, s a testőrök követtek, pazarul díszített egyenruháikban, csillogó fegyvereikkel. Végül a nemesek jöttek, hatalmas aranykarikákkal a fülükben.

A körmenet lassan leereszkedett a síkságra, s az összesereglett nép káprázó szeme előtt most megjelent a hatalmas hordszék, melyen a kettős arany trón állt. A levegőt megremegtették a halott király és élő társnője felé szálló kiáltások. A lelkes kiáltásokba belevegyült a hódító faj képviselője iránti vad gyűlölet ordítása is.

Minden lépcsőfokon gyászos üvöltés fogadta: Muera la Coya! Muera la Coya! (Halál a királynőre! Halál a királynőre!)

Marie-Thérese, már éppolyan halottnak látszott, mint társa, a halott király. Szép volt, mint egy szobor, és olyan fehér, mint a márvány. Karjában még mindig ott tartotta a kis Christophe-ot.

Az éj folyosóinak kijáratánál levették róluk denevérbőr ruhájukat, gyapjúból készült, selyemnél is finomabb köntösbe öltöztették őket.

A két papnő a hordszék mögött ment, fejüket egészen eltakarták fátylaikkal. A menetet egy század quichua legényből álló katonaság követte, vállra vetett puskával, és a zenészek zárták be.

Amikor Raymond megpillantotta a lányt, szinte esztét veszítette.

Mivel képtelen volt előre nyomulni a tömegben, visszafelé próbált igyekezni, hogy a város kapuinál a menet útjába kerülhessen. De abban a pillanatban, amikor elérte a Táncoló majom dombjának legutolsó lépcsőit, beszorult a mozdulatlanul álló tömegbe, mely az erőd felé fordult. A legmagasabb torony csúcsán egy pap ragyogó, vörös ruhás alakja vált ki a mélykék ég háttéréből. Hangja betöltötte a síkságot.

Raymond az áldozati kő mellett szónokló cajamarcai barátot vélte felismerni benne.

A körmenet megállt. A zengő hang először a hajdani dicsőségről énekelt, majd az Atahualpa meggyilkolása utáni időkről.

„A Nap, mint ma, akkor is elárasztotta sugaraival a királyi várost, ahol annyi oltár hirdette az ő dicsőségét. Az indiánok új uruk elé járultak. Rémülettel nézték a katonákat, akiknek tetteitől visszhangzottak a birodalom legelrejtettebb zugai is.

Csodálattal szemlélték csillogó fegyvereiket, fehér bőrüket, mely a Nap igazi gyermekeivé tette őket szemükben. Titokzatos félelemmel eltelve figyeltek a trombitaszóra, melynek hangja végigharsogott a főváros utcáin, és a kövezet visszhangzott a sohasem látott lovak nehéz patái alatt. Azon az estén, amikor a Nap elrejtőzött a Cordillerák mögött, az inkák uralma is leáldozott.

De a védelmet adó hegyek még mindig az égbe emelik ormaikat, és Cuzcó, a Világ Köldöke, még most is megrázkódik papjainak hangjára, a szent síkon még mindig áll az ősi vár, és e szent falak lábánál ugyanúgy, mint hajdan, az Interaymi körmenete hömpölyög még ma is...”

Az énekes elhallgatott, és a körmenet újra megindult. Ha a quichua katonák modern fegyverzete nem lett volna, azt hihette volna az ember, hogy semmi sem változott négyszáz esztendő óta a cuzcói síkságon.

Raymond kétségbeesetten próbált a nyüzsgő tömegből kiszabadulni, de szinte alig tudott előbbre jutni. Egyszer csak felbukkant mellette az aggastyán, aki a Táncoló majom dombjához vezette.

- Olyan helyet keresel, ahonnan látni lehet? - kérdezte tőle D'Orellana. - Jöjj velem, megmutatom neked a lányomat! Jöjj hát!... Gyere velem!

Raymond ismét rábízta magát a bolondra.

Az aggastyán hosszas tülekedés után kihúzta a tömegből, és a Huatanay vízmosás partjára vezette, melyen még ma is állnak a hódítók által épített hidak. Kerülő utakon, sietve távolodtak az ünneplő sokaságtól. Megkerülték a csodálatos falat, a Hatun-Rumiacot, mely szilárdság és tömörség tekintetében egyedülálló a világon, majd elhaladtak a Calcaurpata mellett, mely a hagyomány szerint az inkák legelső királyának, Cuzco megalapítójának palotája volt. Azután lejtős utcákon ereszkedtek a főtér felé.

D'Orellana szerét ejtette, hogy útközben bemutassa Raymond-nak a Szüzek Házát, ahol a királyi család lányait nyolcéves koruktól a mammaconák (szó szerinti értelemben, nevelőanyák) gondjaira bízta. A felserdült lányok, bár a Nap szüzei voltak, és a Nap kultuszát szolgálták, egyben az inka királyok menyasszonyai is voltak, s a legszebbek a király ágyasai lehettek.

D'Orellana rutinos mozdulatokkal és szavakkal mutogatta a kopár falakat, szobákat és udvarokat, s mindegyikhez részletes magyarázatokat fűzött. Ez volt a kenyeré.

Raymond türelmetlenül próbálta noszogatni előre, de az aggastyán rá sem hederített.

- Ne félj, van még időnk - mondta nyugodtan. - Ígérem neked, hogy meglátod a lányomat, mégpedig oly közről, hogy szólhatsz is hozzá! Állj meg itt és hallgasd a múlt hangjait... A menet eleje egyébként valószínűleg még a San Domingót sem érte el, mely a Nap Templomának kövein épült föl. Sohasem láttam még nálad közömbösebb turistát!

A közeledő körmenet erősödő zajára Raymond nekilendült, de a bolond utánafutott, és megragadta a karját: - Fizess meg, legalább fizess meg! Add meg, ami nekem jár!

Raymond odadobott neki egy maréknyi aprópénzt, amit az aggastyán fölszedett a földről. A főtér felé sietett, s miközben majd szétvetette a düh, hogy így elpocsékolta az időt, újból beleütközött az indián tömeg utolsó soraiba. Közben utolérte a bolond vénember is.

- Nagyon előre mentél - mondta az öreg. - Okosabban teszed, ha velem maradsz! Itt van alattunk egy kis folyosó, mely a Naphoz vezet bennünket, pontosabban a templom legmagasabb kövéhez.

Ellentmondást nem tűrve megfogta Raymond kezét, és lement vele egy pincébe, ahonnan egy dohos, sötét barlangon áthaladva valóban a szabad levegőre, mégpedig a főtér legmagasabb pontjára jutottak.

A legjobb helyről láthatták most a szertartást, a kíséretet és a lent hömpölygő emberáradatot. Minden utca ide torkollott, mint a küllők a szekér kerékagyába.

A Nap templomát körülvevő szentélyek egyikének legmagasabb kövén álltak. A romok helyén egykor a Hold és az égi hadsereg, azaz a csillagok, a szivárvány, a mennydörgés és a villámlás temploma állt. A külső falak még álltak ugyan, de a belső részben istállók, kis boltok és műhelyek működtek.

Raymond annyira kihajolt, hogy elvesztette az egyensúlyát, és lezuhant volna, ha az öreg vissza nem rántja. A fiú minden erőfeszítése ellenére sem tudta a hordszéket megpillantani, mialatt a menet eleje megkerülte a teret. A szolgák visszaszorították a hangosan kiabáló, éneklő tömeget, majd megjelent az aranytrón és Huayna Capac király - annyi évszázad után először - ismét viszontláthatta a Szent Teret, ahol a napéjegenlőség oszlopai álltak a Nap Temploma előtt. A nagy uralkodó tisztelete és a régi dicsőség emléke elnémította és térdre kényszerítette a népet.

A hordszéket a tér közepére vitték, és óvatosan az emelvényre helyezték. A tömeg örömujjongással emelkedett föl. A trónus körül álló papok, bölcsek és vezérek megfogták egymás kezét, és megkezdték a körtáncot, úgy, mint az egykori ünnepeken.

Csak a végtelen aranylánc hiányzott most, melynek hajdan mindegyik szemét egy-egy ember tartotta. (A lánc állítólag olyan hosszú volt, hogy körülvette Cuzco falait, de Atahualpa halála után a Titicaca tó legmélyebb részébe vetették, hogy legalább ez ne jusson a hódító kezébe.)

Javában állt még a körtánc, amikor váratlan esemény zavarta meg a ritmusos hullámozást. Harsogó kiáltás hangzott fel, mely úgy tűnt, mintha az égből jött volna. - Recuerda! (Emlékezz!) Ez volt a Marie-Thérese megszöktetési kísérletére adott jel a Kígyó Házában, mely most is megremegtette őt. Eddig épp olyan élettelennek látszott trónján, mint maga a Halott Király, de most a hozzá simuló kisfiúval együtt felemelték a fejüket.

- Istenem! - mormolta a lány maga elé -, ez Raymond hangja!

Fölnéztek a romos kőfalakra, melyekre most ürge indiánok kapaszkodtak föl, de rajtuk kívül semmit sem láttak. Újból fölhangzott a kiáltás, s ezúttal még hangosabban. A téren és a szomszédos utcákban mindenki meghallotta.

Az ünnep félbeszakadt, a táncot abbahagyták. A tömegben ellenséges moraj keletkezett, a spanyol szó fölriasztotta az embereket az újjászületés és a szabadság álmából. Miért „recuerda”? Mire kell emlékezni? A szolgaságra? A hódítók könyörtelen mészárlásaira? Vagy talán arra, hogy az örömunnepek, melyekkel a dicső múltat próbálják fölleveníteni, csak egy napig tartanak, és a holnapi nap újra csak az alárendeltséget világítja meg?

Marie-Thérese kiegyenesedett, új életet öntött belé ez a kiáltás, mely megzavarta a szent játékot. Egyszer csak, végre megpillantották a fal tetején azt az árnyékot, mely a Coya felé tárta karját, és hangosan ezt kiáltotta: - Marie-Thérese!

V. FEJEZET

Nagy sürgés-forgás támadt a falak mentén, felbőszült tömeg rohant a kövekre és a templomok romjaira az idegen után.

Az arany hordszéket a halott királlyal és félholt királynővel gyorsan elvitték az áldozat őrei, miközben a tömeg újra dühödt ordításba kezdett: - Muera la Coya! Muera la Coya! (Haljon meg a királynő!)

- Te örült! - kiáltott rá D'Orellana Raymond-ra; mikor pedig a királynő kiegyenesedett a trónján és feléjük emelte fejét, csodálkozva kérdezte: - Te ismered a lányomat?!

A feldühödött tömeg kiabálása egyre közelebből hallatszott. D'Orellana mindent elkövetett, hogy felrázza Raymond-t abból a kábultságból, mely úgy odaszögezte a kőhöz, mintha csak maga is azzá vált volna, amikor tekintete a lányával találkozott.

Végül nagy nehezen maga után vonszolta és betuszkolta abba az üregbe, amelyből ide értek. Ismét sötét folyosókon botorkáltak, melyek elágazásait csak ő ismerte. Az út szinte nem akart véget érni. Az áthatolhatatlan sötétségben helyenként fénysugarak derengtek, melyek az évezredes kövek hézagai közül szűrődtek be. Az öreg néha megszólalt és közölte, hogy éppen milyen templom vagy palota alatt haladnak el.

- Most a Kígyók Háza alatt vagyunk.

Raymond megállította:

- Ide hozzák vissza a Nap feleségét?

- Nem, nem! A Nap felesége most már a Halál Templomába megy.

- És mi?! Mi hová megyünk? Hová vezetsz?

- A Halál Templomába...

Raymond szó nélkül követte. Nagyon elcsodálkozott, mert amikor ismét kijutottak a labirintusokból, már a síkság közepén voltak.

- Hol van a Halál Temploma? - kérdezte.

- A Halál Temploma - felelt az öreg - a Titicaca szigetén van. De ne félj, mi előbb érünk oda, mint ők! Légy türelmes!

Az egyik útszéli fogadóban lovakat béreltek, melyek Sicuaniba vitték őket, ahol vonatra ültek, és a Juliaca elágazásánál a tó partján fekvő Puno felé indultak.

Útjuk alatt D'Orellana szinte szünet nélkül fecsegett. Áradozott a tájról, majd a fényes szertartásról beszélt, melynek tanúi lesznek, pedig ezen idegen még sohasem vehetett részt. Ő, D'Orellana természetesen senkitől sem kért rá engedélyt, de ha már lányát feleségül adják a Naphoz, az a legkevesebb, hogy jelen lehessen az esküvőn. Annál is inkább, mert már minden előkészületet megtett erre vonatkozóan.

- El sem tudod képzelni, mennyi időbe telt, míg megtaláltam a Halál Templomát! Nagyon el volt rejtve, de a hosszú éveken át tartó, lankadatlan türelemmel az ember mindent elér, ha igazán akarja! Nem volt a föld alatt egyetlen olyan kiszáradt vízvezeték, egyetlen olyan elhagyott aranybánya vagy bármilyen üreg, amit ne kutattam volna át annyiszor, hogy ma már akár behunyt szemmel sétálgathatnék bennük. Ha te tudnád, mennyi vagyon, mennyi kincs van a föld alatt! Az inkák aranybányái korántsem merültek ki, mint ahogy azt sokan hiszik! Engem azonban soha nem érdekelt az arany, csak a lányomat szerettem, akit az indiánok a

Halál Templomába vittek. Csak ez érdekelt már, mert mindig arra számítottam, hogy a legközelebbi ünnepség alkalmával sikerül kiszabadítanom onnan őt. Évekig vártam, és most, tíz év után végre eljött az én időm!

A fiatalember félbeszakította:

- Milyen úton mennek át Cuzcóból a Halál Templomába?

- Miért törödsz ezzel? Az éj folyosóin át, az éj hegységének a folyosóin át! És természetesen az éj tavának a folyosóin át! Igaz is, tudsz horgászni?

Raymond-nak nem volt ideje válaszolni erre a különös kérdésre, mert a vonatkísérő értük jött, és a poggyászkocsiba invitálta őket egy kis hevenyészett ünnepségre. Ha nem akartak különcöknek látszani, eleget kellett tenniük a meghívásnak. Minden utas odament. Egy csapat vidám bennszülött táncolt és énekelt, gitárkísérettel, közben pezsgőt ittak.

Ahányszor csak megállt a vonat, a Garcia diadala fölött érzett öröm jeleképpen, a vonatvezető és a vállalkozó kedvű utasok petárdákat sütöttek el, melyek durranásaitól vidáman visszhangzottak a komor hegyóriások.

A vonaton utazó néhány quichua katona elmerült a vadászat gyönyöreiben. A magaslatokon áthaladva békésen lejelésző vadkecskenyáját pillantottak meg a hegyoldalon. A kocsik tetején tüzelőállást foglalt katonák szemmel kísérték a gyanútlan állatok minden mozdulatát, és időről időre vállhoz kapva puskáikat, golyót repítettek feléjük. Amikor végre sikerült egyet eltalálni, a mozdonyvezető nyomban fékezett, a vonatvezető pedig leugrott és a vonathoz cipelte az áldozatot.

Raymond alig tudta magát türtőztetni. Legszívesebben hatalmába kerítette volna a mozdonyt, hogy teljes gőzzel roboghasson célja felé, de az öregember lecsillapította. - Meglátod, még így is hamarabb érünk oda! Lesz még időnk horgászni is! Egy éjszaka és egy egész nap, azt hiszem...

Vigasztalva karolt belé, és magával húzta, miközben a táncosok és táncosnők nyársra húzták a zsákmányt a kocsijukban fölállított tűzhely mellett.

A levegő erősen lehűlt. A havas zónába érkeztek. Több mint tizenegyezer láb magasságban voltak, a Mont-Blanc-kal egy szinten. Raymond-on újra erőt vett a hegyi betegség. Orrán, fülén, száján szivárgott a vér, és a kómához hasonló állapotba esett, melyben minden lelki fájdalomról megfeledkezett. A szorongás azonban rögtön visszatért, amikor megérkeztek Punóba, a tó partján épült városba. Izgatott türelmetlenséggel követelte megint D'Orellanától, hogy vezesse a Halál Templomába.

- Odamegyünk - mondta nyugodtan a különös aggastyán. Előbb azonban elvezette a főtérre, ahol legalább száz, rendkívül szép, fiatal indián nő álldogált.

- Rendes körülmények közt kétszázan vannak - jegyezte meg D'Orellana -, de a vörös ponchók már itt jártak, és a legszebbeket kiválasztották az ünnepségre. Így van ez minden tizedik esztendőben...

Raymond élelmet és néhány szükséges apróságot vásárolt, és ellátta magukat egy üveg pálinkával is, aztán elhagyták a várost. Alkonyattájt a mocsarakhoz érkeztek, mely a pihenni térő madarak fülsüketítő lármájától volt hangos. Aztán egy pusztaságon vágtak át, és végül a tó partjának egy kopár részére jutottak.

A hegyek által övezett Titicaca tó a világ legmagasabban fekvő tava. A víz sötét tükkrét nemsokára felborzolta a szél, s távolról közeledő tompa dörgések hallatszottak, majd cikázó villámok borították nappali fénybe az elhagyatott tájat. A vihar elérte őket. Hatalmas hullámok csapkodtak a partot, és a hegyek körvonalai világítottak a villámok fényében. Az eső zuhogni kezdett.

- Nem baj, legalább holnapra szép időnk lesz - mondta D'Orellana. - Vacsorázzunk!

Egy hatalmas szikla üregében nagy nehezen sikerült tüzet gyújtania az ott talált száraz gallyakkal. Ettek egy keveset, s utána egy korty pálinkával melegítették fel dermedt tagjaikat. Raymond érezte, hogy feje lassan-lassan elnehezül, és csakhamar elnyomta az álom. Hajnalban ébredt föl. Az öreg már fent volt, és a tüzet próbálta élesztgetni.

- Ez a hely mindig szerencsét hozott nekem, mióta a lányomat keresem - mondta D'Orellana. - Csak azt nem tudom, kinek kellene érte köszönetet mondjak? Az itteni istenekkel sehogysem tudok tisztába jönni. - Rámutatott az üreget díszítő domborművekre. A faragványok emberi lényt ábrázoltak, akinek fejéből sugarak áradtak szerteszét és mindkét kezében egy-egy jogart tartott. Körülötte más alakok sorakoztak, emberformájú, keselyű képű lények. Ezek is jogart tartottak a kezükben és a központi alak felé néztek.

- Igen - folytatta ismét a tűzbe bámulva az öreg -, ezek a domborművek semmiképp sem az inka kultúrára vallanak. Sokkal kidolgozottabbak és régebbiek az ő műveiknél. Más népek lakhattak ezeken a partokon az inkák előtt, de végül is nem lehettek mások ők sem, csak közönséges vadak, akik ártatlan lányokat rabolnak el. Na, együnk, aztán menjünk a csónakhoz!

A parti sziklák rejtekében sásból készült kis csónak hevert. D'Orellana felállította az árbocot, felhúzta a gyékényből font vitorlát, mely rögtön duzzadozni kezdett a hajnali szélben.

- Most elmegyünk horgászni - mondta. - Ez a Halál Temploma felé vezető út.

Raymond elhelyezkedett a csónak orrában, mely lassan megindult a tapon. A szigeteket csak estefelé látták meg, elmosódott körvonalaikat alig lehetett kivenni a homályban, fenyegető árnyékként lebegtek a víz fölött. Ezen az estén nem kötöttek ki a parton. Az öreg kötélre erősített, súlyos követ dobott a vízbe, azután bevonta a vitorlát. Raymond-nak egy botot nyomott a kezébe, és azt mondta, tartsa úgy, mintha horgászna. A fiatalember nem értette, mit akar ezzel az értelmetlenséggel. - Az indiánok halászni jönnek a szigetekre - mondta D'Orellana -, mert a hal a fő táplálék ezen a vidéken. Nézd csak meg őket - s kezével a sötétben imbolygó kis bárkákban halászó indiánok mozdulatlan árnyaira mutatott.

- Ott vannak - mondta. - Tégy te is úgy, mint ők, vagy pedig aludj és hagyj engem békén! Ne izgulj, meglátod, milyen szép nap virrad rád holnap!

Valamivel pirkadat előtt felköltötte a fiatalembert. A Nap közeledtére kialudtak az utolsó csillagok is a trópusi égen. A tó mély vizét már semmilyen fénysugár sem élénkítette, s Raymond egyetlen árnyékot sem látott. A legkisebb zaj sem hallatszott, a levegő sem rezdült. Kelet felől azonban egyszerre csak lángba borult a hegyek orma, s csodálatos tűz gyúlt ki a Cordillerák csipkés taraja mögött. A kelő Nap véres visszfénye előcsalta az éjszaka mélyéből a szent szigetek rózsás árnyait.

Csónakjuk lassan a Titicaca szigete előtt siklott el. Megszámlálhatatlan évvel ezelőtt erről a szigetről eredt az inkák törzse, a teremő ősektől, akik a Nap gyermekei voltak. Innen indultak el, hogy megteremtsék Cuzcót és megvessék szent birodalmuk alapját.

A sziget partján mindenhol óriási romok tűnnek az ember szemébe, melyek korát a tudomány sohasem tudta megállapítani. Az ősi inkák palotái, fürdői és templomai álltak itt valamikor. Raymond-t lenyűgözte a látvány nagyszerűsége, úgy érezte, mintha álmot látna.

Valószínűleg ennek az elátkozott hétnek kegyetlen aggodalmi idézheték elő ezt az érzécsalódást, melynek most hatása alatt állt. Vagy pedig valóság lenne mindez?

A felkelő Nap vöröslő sugarában a szent sziget határozottan rajzolódott ki a víz fölött, és Raymond már nem csak a holt köveket, elárvult templomot és elhagyott palotákat látta felbukkanni, hanem a hatalmas lépcsőkön álló csendes, mozdulatlan tömeget is, mely a lángoló Nap felé fordította arcát.

Az óriási tömeg hang nélkül, mereven állt, és olyannak látszott, mintha csak valami rejtélyes és csodálatos eseményre várt volna.

A Nap korongja ott rejtőzött még a közeli hegyvonulatok mögött, de fénye már sejtette diadalmas visszatérését. A hegyek oldala ezernyi drágakő színében pompázott és lángban úsztak a patakok. A tó mint végtelen, rózsaszínű tükör villantotta meg a paloták és templomok örök álmát.

Hirtelen megjelent a Nap és gyorsan emelkedett fölfelé az égen. Mikor elárasztotta sugaraival birodalmát, égre törő kiáltás üdvözölte: - Üdvözlégy Nap! Királya az egeknek, atyja az embereknek!

- Üdvözlégy, Nap! Inkák atyja! Karok tárulnak feléje, áldozati ajándékot tartó kezek emelkednek a fejek fölé, s minden száj a te dicsőségedet zengi: - Ráismersz gyermekeidre? Még mindig veled van a hazáért meghalt számtalan harcos lelke?

A felszakadó örömkkiáltásokat diadalmi énekek, barbár hangszerek zsivajgása kíséri. A szilaj zene egyre hangosabbá válik, amint a Nap ragyogó korongja még magasabbra emelkedik keleten és elárasztja fényözönével az őt imádó híveket. - Ó, Nap! Tekints le birodalmadra! Annyi évszázad után embereket látsz itt lenni, akik ezeken a mezőkön, ezeken a hegyeken laknak! Feléd fordul minden arc! Mi is, miként az egykoriak, a te gyermekeid vagyunk!

A templomi szüzek magasra emelték arany ékszerekkel díszített karjukat, és kelyhekben felajánlották az istennek az italáldozatot, majd a papok a kórus élén rázendítettek a himnuszokra, melyek elhangoztával úgy eltűntek, mintha csak a föld nyelte volna el őket.

A káprázat elmúlt, semmivé lett, mint a könnyű reggeli párák, melyek szétfoszlanak a Nap első sugarának megjelenésére.

VI. RÉSZ A HALÁL TEMPLOMA

I. FEJEZET

Raymond a szemét dörzsölgette. Hol van a tömeg, mely az előbb még benépesítette a kősvatagot? Kik voltak ők? Most, hogy a Nap már magasan járt az égen és a dolgok ismét a megszokott formában tűntek elő, s nem öltöztette többé csodás ruhákba a képzelet, Raymond újra csak a romokban heverő kihalt palotákat látta a szigeten! D'Orellana gyorsan a parthoz kormányozta a csónakot, és kikötöttek. Amikor kiszálltak, intett neki, hogy figyeljen: az ájtatos tömeg leszállt a föld mélyébe. Valóban, úgy tűnt, mintha a sziklafalak visszhangzottak volna. - Siessünk! - mondta az aggastyán. - A Halál Temploma felé mennek, de mi megelőzzük őket! - Raymond szó nélkül engedelmeskedett.

Beléptek egy barlangba. Néhány percre homokban és apró kagylókon haladtak. Az öreg meggyújtott egy fáklyát. A láng egy szűk folyosó bejáratát világította meg. Mielőtt behatoltak volna, D'Orellana az egyik üregből egy csákányt húzott elő. - Ez minek kell? - kérdezte Raymond. - A leányom megmentésére! Ezúttal nem engedem, hogy ezek az átkozottak megfojtsák, mint tíz évvel ezelőtt. Elevenen befalazzák! Nekünk csak azt kell bevégnünk, míg az indiánok visszavonulnak, s akkor kiszabadítjuk! Érted? Amikor először ráakadtam a Halál Templomára, és megláttam a falban a Nap feleségeit takaró kőlapokat, akkor jöttem rá, hogy mit csinálnak velük. De akkor már késő volt! Nem volt semmilyen eszközöm, amivel kibont-hattam volna a falat...

D'Orellana szavaitól Raymond ismét reménykedni kezdett. Lehetséges, hogy ilyen egyszerű volna a megoldás? A bolondoknak néha több eszük van, mint az összes épelméjűnek együtt! Izgatottan követte az aggastyánt a szűk, alacsony folyosóban, melybe csak az öreg reszkető kezében tartott fáklya derített némi fényt. Raymond átvette tőle a csákányt. Lépteik tompán kongtak a sziklaüregben. A föld, melybe behatoltak és leszálltak, elfojtott minden külső zajt.

A folyosó helyenként teremmé szélesedett, ahol valószínűleg a papok és más magas méltóságok sírjai voltak a falakban elhelyezve. Az utolsó ilyen teremben D'Orellana eloltotta a fáklyát, és intett Raymond-nak, hogy térdeljen le. A következő átjáró olyan alacsony volt, hogy csak kúszva tudtak haladni. Nemsokára újabb üregbe jutottak, ahol ismét felegyenesedhettek. D'Orellana megállt és így szólt: - Helyben vagyunk!

Valahonnan halványan világosság derengett, melyben különféle alakzatokra faragott kövek és oszlopok tűntek elő. A terem falait nem lehetett látni, de Raymond érezte, hogy hatalmas kiterjedésű lehet. „Ez a Halál Temploma! - mondta D'Orellana. - Hallgasd!”...

A tompa csendben távoli kórus moraja ütötte meg fülüket, majd felülről nehéz, súrlódó hangot hallottak, és a félhomályt hirtelen ragyogó világosság váltotta fel. A fény annyira bántotta sötétséghez szokott szemüket, hogy alig tudták nyitva tartani.

Fejük fölött, a terem középpontján egy hatalmas kőlap tolódott el, és a széles nyíláson ragyogó fény áradt be. A világosság élesen kiemelte a sötétből a falakat, a hatalmas, szorosan összeillesztett kőtömböket, melyek a titokzatos templom alsó termének körfalát alkották.

A kőlapokon, az oltárokon, a lépcsőkön, és a falmélyedésekben mindenütt arany csillogott; aranylemezek, melyeket folyékony arannyal kevert csodálatos kötőanyaggal rögzítettek.

A hatalmas, kör alakú terem falának keleti részét az istenség képmása borította. Emberi arc volt, melyből sugarak áradtak szerteszét. Az arc óriási méretű aranytömbbe volt vésve, melyet smaragdok és drágakövek ezrei díszítettek. A Nap visszaverődő sugarai aranyló fénnel borították el az egész termet. Az isteni ragyogást megsokszorozták a boltozatok és a falon elhelyezett aranydíszítmények. Az arany e nép nyelvén a „Nap könnye” volt, ez borította az alsó templom belsejének szinte minden részletét.

A nagy teremből sugar alakban nyíló folyosók vezettek a kápolnákhöz.

Az egyik a Holdnak volt szentelve, mely isten, mint az inkák nagyapja, a második helyen volt a nyilvános istentiszteleteken. Képét a Napistenhez hasonló módon ábrázolták egy hatalmas, tömör ezüsből készült tömbön, ahogy az a szelíd bolygó sápadt fényéhez illik.

A másik kápolna az Égi hadseregnek, azaz a Csillagoknak a tiszteletére épült. A harmadik a Nap isten bosszúját beteljesítő rettenetes szolgáknak, a Mennydörgésnek és Villámlásnak, a negyedik pedig a Szivárványnak volt szentelve. A belső burkolatok és díszítmények mindegyike aranyból és ezüsből készültek.

A Halál Templomának beosztása nagyjából a cuczói Nap Templomának felelt meg. A tömeget sohasem engedték be ide, csak a főméltóságok és az áldozatok jöhettek be, az utóbbiak is csak azért, hogy szembenézve a halállal, örökre itt maradjanak. A papok mindig is gondosan őrizték a templom rejtélyét.

Csodás véletlenek játszottak közre abban, hogy D'Orellana felfedezhette a nemzedékek óta elfelejtett folyosót, melyen keresztül most behatolhattak ebbe a csarnokba.

Amikor szemük lassanként hozzászokott a kápráztató ragyogáshoz, Raymond körbejárta a szentélyt. Tekintetét egy magas lépcsőfokon emelt nagy oltár vonta magára, amelyen kukoricaszemekkel megtöltött aranykupák álltak, füstölőtartók és a vér felfogásához szükséges edények. Egy aranytálon hosszú, aranyból készült tör feküdt.

Raymond hirtelen megmerevedett, és óvatosan egy oszlop mögé húzódott. A teljesen elhagyatottnak látszó kápolnák egyikéből a három torz fejű templomőr bújt elő, akik a szertartás utolsó előkészületeit jöttek ellenőrizni.

A lapított koponyájú, akiben a mammaconák a csecsemőkorban végrehajtott fejtorzítás révén a vérszomjasságot fejlesztették ki, sürgette a két másikat, miközben a tálcáról felvett aranykessel hadonászott.

Az oltár mögött aranyból készült, gúla formájú emelvény állt, melynek csúcsán aranytrónus volt. - Ez a király trónja - suttogta a fülébe D'Orellana. A gnómok már eltűntek valamerre. Az oltár előtt három fából készült kisebb piramis állt.

- Ez három máglya...

- Milyen három máglya?... El akarják égetni?! - kérdezte Raymond elfulladó hangon.

- Nem! Nem! Őt elevenen falazzák be! Ő a Nap felesége! Ezért hoztuk a csákányt. Nézz körül! Nézd meg a templom falait! Látod az aranylapok között azokat a vörös gránitlapokat? Ez a porfir, amivel a Nap elevenen befalazott feleségeinek sírját lezárják. Számold csak meg őket! Száz ilyen van. Pontosan száz! Én már sokszor megszámloltam. Gyakran jöttem ide egyedül sóhajtott fel az öregember -, amióta felfedeztem ezt a folyosót, a tóparti barlangban töltött éjszakák egyikére virradó reggelen. Ha tudtam volna, hogy a száz gránitsír közül melyikbe zárták be a lányomat, gondolhatod, hogy már rég kiszabadítottam volna! De hogyan találhattam volna ki? Lehetetlen! Ezek a sírok semmiben sem különböznek egymástól! Csak-

hogy ők nem gondolják, hogy ma itt leszek a csákányommal! Ezúttal meglátom, hová teszik a lányomat, és amikor majd visszavonulnak, rögtön kiszabadítom!

- Talán már meg is hal, mire kiszabadítjuk. Megfullad - mondta Raymond, aki maga is alig kapott levegőt. Az öreg szavaiból mégis a remény egy sugarát vélte látni.

- Nem! Nem! Nem lesz ideje megfulladni. Az üreg mély, le is ülhet benne. Legalább egy óráig, esetleg még kettőig is lélegezhet odabenn. Én pedig tíz perc alatt kiszabadítom, ha addig élek is!

Raymond nem vette le többé szemét a porfírlapokról, melyek mögött a Nap feleségei aludták örök álmukat. A síroknak ez az elhelyezése nem lepte meg, a perui temetőben látott már ilyen, halottakkal telt falakat.

- De ha százan vannak száz sírban - kérdezte Raymond -, akkor nincs már több újabb hely! Biztos vagy benne, hogy nem égetik el?

- Hát, már hogyan lennék biztos benne! - kiáltott ingerülten az öreg. - Nyugodj már meg! A máglya a két mammacona számára van, akinek előbb meg kell halnia, hogy mindent előkészíthessenek a királynő számára.

- Na, de három máglya van! - vágott vissza Raymond, aki azt hitte, megőrül az öreg értetlenségétől.

- Persze. A harmadik az oltár előtti, a legrégibb feleség számára van, akit majd kiemelnek a sírjából, hogy a lányomat tegyék a helyére. Ezen a régi feleséget égetik el. Mi mást tennének vele?

- Akkor mégis elégetik a Nap feleségeit! - kiáltott fel Raymond, akit a tűzhalál gondolata teljesen kétségbe ejtett. Ha így lenne, semmit sem tehetne, míg a befalazás adott még némi reményt.

- Mondtam már - felelte dühösen az öreg -, hogy száz felesége van a Napnak, akinek minden tíz évben ajánlanak fel egyet. Tudsz számolni? Nos, hát, a legrégibb, akit minden tíz évben visszavesznek tőle, hogy újat ültessenek a helyére, az ezeréves! Egy ezeréves feleséget pedig már nyugodtan el lehet égetni. Nem? Marad még elég a Napnak az ezredik év végeztéig. És a próba abból áll, hogy ő maga az, aki elégeti! Igen! Igen! Maga a Nap gyújtja meg a három máglyát. Senki más nem tehetné ezt, csak a Nap. Majd meglátod! Most már hallgass és figyelj! Már jönnek!

Az énekkar távoli moraja mind közelebb ért. Az eddig láthatatlan hatalmas ajtó kinyílt, és hamarosan beléptek a nemesek, régi aranypénzekkel, és karikákkal a fülükben, amiket csak az uralkodó leszármazottai viselhettek.

Ujjatlan, vörös színű, ingféle ruhát viseltek, és mindannyian piros selyemzászlót vittek kezükben, melyre különböző színekkel a szivárvány volt hímezve, a nemesi családok jelképe.

Aztán egy csapat hajadon következett, akik illatos virágokból készült füzéreket himbáltak, hajukat virágkoszorúk ékesítették. Ők voltak a nemesek lányai. Egykor a Nap Szüzeinek zárdájába kellett vonulniuk, aztán vagy fölláldozták magukat az Istennek, vagy ha a választás rájuk esett, a király feleségei lettek.

Bátyjaik követték őket; egy csapat fiatalember, fehér ingbe öltözötten, melyre kereszt volt hímezve, lovagi rangjuk jelképe.

Majd az alsóbbrendű nemesek következtek, ők az Inka előtt hűségesküt tett törzsek főnökeinek leszármazottai voltak. Hímzés nélküli tarka inget viseltek.

A sokaság a templom közepéig vonult és csendben megállt. Aztán megfordultak és mindenki az ajtó felé tekintett. Az ének elhallgatott, de a teremben még hallani lehetett a ritmikus zümmögés morájának visszhangját, majd ez is elcsitult. Valahonnan kívülről hirtelen éles, kétségbeesett gyereksikoltások hasítottak a tompa csendbe, majd a hang hörgő fuldoklás után végképp elnémult.

Raymond teste a borzasztó hangokra görcsbe rándult.

- Mi volt ez? - kérdezte alig hallhatóan.

- Ez - felelte D'Orellana - nem érint bennünket. A gyermek volt, akit most áldoztak fel a templom bejáratánál levő fekete kápolnában Pacahuamacnak, a Tiszta Szellem istenének...

II. FEJEZET

- Nyomorult gyilkosok! - sziszegte Raymond, és megfélemezve mindenről, hirtelen mozdulatot tett, de az öreg megragadta.

- Ha meg akarod menteni a Nap feleségét, maradj itt, ne szólj és ne tégy semmit, különben mindennek vége! Ha pedig nem érzel magadban erre erőt, menj a pokolba!

A fiatalember belemarkolt az aggastyán karjába.

- Fájdalmat okozol nekem! - mondta D'Orellana. - Nyugton kell maradnod, akármilyen történik is!

- Na, de a gyerek, akit megöltek?! - nyögte Raymond. - Biztosan Christophe-ot fojtották meg! Akkor már hadd végezzenek el mindent, öljenek meg minket is!

- Szégyelld magad, fiam, hogy így beszélsz! - korholta rendíthetetlen nyugalommal az öreg. - Aki nem tud férfi módjára viselkedni, az ne lépjen be a Halál Templomába! Azt a gyermeket úgy sem tudnánk már feltámasztani...

A menet ismét visszafordult, és csöndben folytatva útját, körüljárta a templomot. Megérkeztek a bölcsek is, akik az Inka gyermekeit tanítják. Őket a vörös ponchók követték, akik mint a szentség őrei körülvették az oltárt. Utánuk a királyi ház főméltóságai vonultak föl. Mindannyian könnyű háncsból készült, rendkívül bő, gazdag színekkel festett ingbe voltak öltözve. A csapat élén haladó ember kitátott szájú, barbár jelképet vitt, mely a ház körül kóborló gonosz szellemek visszatartására szolgált.

Amikor a nemesek által vitt nagy hordszék megjelent, Raymond azt hitte, végre megpillanthatja a lányt, azonban csalódnia kellett. A trónuson egy férfi ült, akit nem ismert föl azonnal. Ruhája és szandálja aranyból készült, fülében hatalmas aranykarikák csüngtek, melyek csaknem a válláig értek. Fején selyemből készült sokszínű turbánt viselt, melyet két toll díszített. Alatta királyi fejdísz látszott, melynek skarlátvörös, aranszálakkal kevert rojtozata félig eltakarta a szemét.

Hordszékéről leszállva, két apródja kíséretében lassan fellépkedett az aranygúla lépcsőfokain, miközben a jelenlevők térdre borultak és lehajtották fejüket.

Amikor a piramis csúcsára ért, helyet foglalt trónusán és aimara nyelven köszöntötte a többieket, mire valamennyien fölemelkedtek. A király nem mozdult többet. Raymond most, hogy szemből látta, megismerte: a francia-belga bank írnoka volt, Ovideo Huaynac Capac Runtu, az Inkák utolsó királya!

A gyülekezet háromszor elismételte: - Az Isten helyet foglalt az ő világosságában! - Felhangzott a furulyák dala és újabb csoportok vonultak a terembe.

A menet élén az áldozat négy őre haladt, ezúttal a valódiak. Azután egy másik vörös ponchó jött, kezében nagy köteg, különböző színű kötelet vitt. Raymond a cajamarcai szónokot ismerte fel benne. Ő volt a hagyományok őre, aki az inkák történetét legjobban ismerte. Mögötte a szolgahadat megelőzve jött Huascar, aransárga főpapi köntösében. Feje fölött díszes baldahint tartott négy templomszolga. A baldahint pompás színű ragyogó madártollak alkották. A tömeg meghajolt, amikor Huascar elhaladt előttük. Egyedül az Inka ült emelt fővel, mozdulatlanul.

Raymond Huascar komor arcát és sötét tekintetét figyelte. Egész közel haladt el mellette, és egy pillanatra elfogta a kísértés, hogy lelője. A közeledő mammaconák éneke azonban ismét magához térítette. Fölemelte a fejét, és Marie-Thérese-t kereste, azonban a lengő fekete fátylak eltakarták a lányt. Amikor a fátylak szétváltak, előlépett az a két nő, akiknek meg kellett halnia. Arcukról boldog mosoly és földöntúli öröm sugárzott.

A csontfurulyák zenéje elhallgatott, és az ünnepélyes csendben előtűnt a második hordszék, melyen két aranszoborhoz hasonló alak ült; a halott Huayna Capac király és mellette Marie-Thérese.

A menetet bezárva a három iszonyatos fejű gnóm haladt, a templom őrei, akiknek a mammaconákkal együtt joguk volt a Nap feleségét megérinteni.

Raymond lélegzete elakadt, abban reménykedett, hogy Marie-Thérese hordszéke is olyan közel halad el majd mellette, mint Huascar, és így megláthatja, hogy él-e még halottnak látszó menyasszonya. Szívét borzasztó előérzet szorította el: a kisfiút nem látta sehol. A fejdíszek és ékszerek egészen elborították a lány halottsápadt, merev arcát. Csukott szemhéja mozdulatlan volt, mintha lezárták volna.

A kettős trónust azonban nem hozták a közelébe, hanem rögtön elhelyezték az oltár és a három máglya közé.

Huascar az oltártól jobbra foglalt helyet, a nemesek főnöke pedig balra. A mammaconák gyászos, sötét madarakként lepték el a lépcsőket. Az a kettő, akinek meg kellett halnia, Marie-Thérese lábánál helyezkedett el.

A tömeg szinte teljesen betöltötte a templomot, nagy körben álltak az oltár körül. A templomőrök bezárták az ajtót. A nép, mely sohasem vehetett részt ezeken a szertartásokon, ott maradt valahol az éj folyosóinak labirintusában, és imádságokat mormolva várakozott a papokra, akik majd a szertartás befejeztével visszavezetik őket a napvilágra.

Huascar felemelkedett és megadta a jelet a szertartásra.

- Kezdetben volt Pacahuamac, a Tiszta Szellem, aki a sötétségben uralkodott. Aztán jött az ő fia, a Nap, kit lánya, a Hold követett, kinek Pacahuamac hadseregül a csillagokat adta. A Nap és a Hold gyermekeket nemzettek, így születtek az Inkák, a Királyok Királyai, akik az emberiség kormányzására hivatottak.

A gyülekezet hangosan elismételte Huascar szavait. Ezek után egy élő lámát vezettek elő.

Huascar parancsára az állatot a nagy oltár kovakőből készült lapjára szorították, és a lapos koponyájú gnóm az aranytörrel fölnyitotta a láma hasát. Huascar fölé hajolt, és megvizsgálva a beleket, kijelentette, hogy az istenek kegyesen fogadják az áldozatot.

Ezután a nemesek vezetője emelkedett szólásra. Ő az inkák történelmének földi epizódjait regélte el.

Amikor ahhoz a zsoldárhoz ért, mely a vértanú Atahualpa haláláról emlékezett meg, az egész gyülekezet fájdalmas kiáltásban tört ki, a király pedig a piramis csúcsán lévő trónján magasba emelte jogart tartó kezét. Kihirdette az elcsendesült tömegnek, hogy az Isten által népére küldött megpróbáltatás már a végéhez közeledik. A Nap őt választotta ki az idegenek elűzésére, s ennek jeléül megengedte, hogy följajánlják neki a szüzek legszebbjét és legnemesebbjét, azok leszármazottját, akik Atahualpát elégették.

Ovideo Runtu szavaira minden szem Marie-Thérese felé fordult, és a tömeg dühödtlen felkiáltott: - Halál rá! Halál a királynőre!

A lány meg sem rezdült a hangorkánra, szeme továbbra is csukva maradt. - Ha nem is volt még halott, de az öntudatát valószínűleg már elveszítette - futott át Raymond agyán a gondolat.

A király tovább folytatta beszédét.

- A birodalom újra visszanyeri régi fényét, mindenki szabadon élhet a régi szokások szerint, és gyakorolhatja vallásunk szép szertartásait, melyek évszázadokon át a hegyek magányába és a föld mélyébe voltak száműzve. Boldogan halhatnak meg azok az öregek, akik olyannak láthatták az Interaymi ünnepét, amilyennek még senki sem, a vértanú Atahualpa halála óta. Az apák és anyák büszkén tekinthetnek ivadékaikra, akikre a legdicsőbb sors vár. A fiatalok szíve reménységtől doboghat, mert születendő gyermekeik már a Nap szabad gyermekei lesznek!

A király most felállt, és így szólt:

- Lépjetek elő, Nap gyermekei!

A fehér ruhás fiatalember egy lépést tettek trónusa felé.

Harminc napig állták az ősi szokások szerint előírt kemény próbát. Koplaltak, bizonyították erejüket és ügyességüket a futásban, a kézzel és fegyverrel vívott harcokban, melyekben sokan megsebesültek és bajtársaik közül néhányan meg is haltak. A puszta köveken háltak, durva ruhát viseltek és mezítláb jártak. Most előléptek egyszerű ruhájukban, a kereszt jelével a mellükön. Láruk még mindig meztelen volt.

Körülvették az aranygúlát, és Huascar, kinek a szüzek egy zöld levelekkel telt aranyedényt nyújtottak át, bemutatta őket a királynak. Mindegyiket nevén szólította, és egy-egy örökzöld levelet tűzött a hajukba, annak jeléül, hogy megszerzett erényeiket halálukig őrizték meg. A fiatalember ezután egyenként a király elé járultak, és térdre ereszkedtek előtte, s a király egy vastag aranytüvel széles lyukat szúrt a fülcimpájukba. Az ifjak ezután vérfoltos, és most már szent ruhájukban ismét Huascar elé léptek, aki egy aranytálból súlyos aranykarikát akasztott fülükbe. Rezzenéstelen arcukon nyoma sem volt a fájdalom bármilyen jelének.

Amikor mind megkapták függőiket, a király beszédet intézett hozzájuk. Üdvözölte őket a katonai gyakorlatokban elért eredményeikért, s emlékeztette őket a születésükkel és rangjukkal járó kötelezettségeikre.

- Nap gyermekei - mondta -, utánozzátok atyátokat, az Egek Királyát, aki jótéteményekkel árasztotta el az emberi nemet dicsőséges pályafutása alatt. Emlékezzetek mindig arra, hogy dicsőséges ősünk, Huayna Capac király elhagyta a Nap bűvös hajlékát, hogy eskütokeet fogadhassa!

Valamennyien a király múmiája elé térdeltek, s kezüket magasra emelve elmondták a szent eskü szavait.

- Most pedig bebizonyítom a Halott Király és a Coya előtt, akik majd elmondják őseinknek, hogy a mi fajunk még mindig a legelső a világon élő fajok között. Ti vagytok az Ég leg-tisztább gyermekei, minden keveredés nélkül valók. A fivér igyon a húga véréből.

Megadta a jelet, a szüzek felléptek az oltár lépcsőire. Az apák és fivérek rázendítettek az aimara diadalénekekre. Raymond ismét ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy közbeavatkozzon. Mióta feltételezte, hogy a lány már halott, csak a bosszúvágy tartotta benne a lelket.

De mit tegyen? Ha felrobbanthatta volna ezeket a falakat, gondolkodás nélkül megtette volna. Pisztolyával viszont néhányat megölhetne közülük. Legalább Huascart és Ovideo Runtut, aztán végezhetne magával is. De mi van akkor, ha a lány még él? Egy pillanatra úgy tűnt, mintha fejével egy apró mozdulatot tett volna. Az aranyékszerek könnyedén megremegtek arcán és vállán...

Az ellapított fejű gnóm most arany törével megsebezte a szüzek torkát, és egy kehelybe fogta föl a kibuggyanó vért. Amikor megtelt, belekortyolt, majd átadta a fiatalembereknek. A kehely kézről kézre járt. A szüzek, könnyű sebeiktől megdicsőülten, kórusban kiáltották: - Üdv a Nap gyermekeinek!

Miután minden ifjú ivott a vérből, a király felállt, és karját égnek emelve kérte a Napot, hogy adja meg a jelet az áldozat bemutatásának kezdetére. Tömjénhez hasonló, sűrű, bódító illatfelhők szálltak a füstölőedényekből a boltozat kör alakú nyílása felé, mely most lassan visszazárult.

A két áldozatra szánt mammacona azonnal felugrott, és a szertartás szabályai szerint felkiáltott: - Király, esedezünk hozzád, ne engedd, hogy a füst elhalványítsa a Napot!

A király intett: a füstölőket kioltották, és a sugárzó azúr korong újra előtűnt.

A három templomőr felkapaszkodott a máglyákra.

Kezükből különös formájú, aranyból készült tárgyat tartottak, mellyel a Nap sugarait rávetítették a gyantával bevont fahasábokra.

A máglyán nem volt semmi, amihez az áldozatokat odaerősíthették volna, így azoknak önszántukból kell elégni. A legrosszabb azonban, ami érhetette őket, az volt, ha nem kellettek az Istennek. Ha a máglya nem gyulladt meg, akkor az áldozatok élve maradtak, azonban száműzték őket, és az örök szégyen és megvetés kísérte őket életük végéig.

A két mammacona ezért szorongó arccal kérte istenét áldozatuk elfogadására, miközben tágra nyílt szemmel várták az első lángot. A gyülekezet hangosan énekelt és imádkozott, miközben a gnómok mozdulatlanul tartották tükrüket a máglyák fölött.

Ha az ezeréves királynőnek szentelt máglya nem gyulladna meg, azt jelentené, hogy az Isten nem akarja az új menyasszonyt, sőt csak azt bizonyítaná, hogy az egykori nem nyerte meg a tetszését ezeréves házasságuk alatt. Méltatlanná vált földi maradványai tehát nem érdemlik meg a megtisztító tűztemetést, ezért csontjait a szakadékokba kell szétszórni, vadállatok prédájául.

Ezen az ünnepen a három máglya közül a régi királynőé gyulladt meg először. A papok énekelni kezdtek, miközben az egyik, már korábban kibontott üreg nyílásáról lehúzták a többi fedőlap színével és méretével azonos szövetborítást.

A takaró helyén sötét üreg tátongott a falban, melyből előtűntek az ezer évvel ezelőtt feláldozott királynő kötelekkel összeszorított földi maradványai. Mivel akkoriban még nem ismerték a balzsamozást, a testből, mely valaha szép, fiatal lány lehetett, csak a csontok maradtak meg, melyeket helyenként még összetartottak az elszáradt inak és a bőr. Raymond az összegörnyedt csontváz láttán beleborzongott a gondolatba, hogy helyét majd Marie-Thérese foglalja el.

Nem tudta levenni szemét mozdulatlanul ülő szerelmeséről.

Micsoda kínokat állhat most ki, ha csak már nem halott... Reménykedhet még egyáltalán megmenekülésében?

Egy pillanatra átvillant agyán az események döbbenetes valószerűtlensége. A párizsi lány, aki egy héttel ezelőtt még üzleti ügyeivel foglalkozott a modern, civilizált Limában, aki sohasem hitt fantasztikus mesékben, csak a józan értelemben és a matematikában, most itt van, a sötét és barbár éjszakában, ahol még mindig a világ hajnalának máglyái lobognak...

III. FEJEZET

A papok óvatosan kiemelték a maradványokat az üregből és a máglyára tett királyi székbe ültették. A csontváz egy darabig még megőrizte azt a testtartást, melyben a halála óta eltelt évezredben volt, aztán lassan szétesett, és eltűnt a lángokban.

A hasonló sorsra szánt mammaconák mereven bámulták a máglyát.

Raymond elfordította róluk tekintetét, és a falban lévő üreget nézte. Ha a lány még él, nem lesz vesztegetni való idejük. Egyik keze görcsösen markolta D'Orellana csákányának nyelét, a másikkal revolverét szorongatta. Minden erejével azt akarta, hogy a lány adjon valami életjelt.

A két másik máglya ahogy sem akart meggyulladni. A mammaconák nyöszörögni kezdtek, mert az előírás szerint a királynő előtt kellett meghalniuk, hogy elkészíthessék szobáját a Nap bűvös hajlékában, de ha a Nap nem gyújtja meg a máglyákat, sohasem juthatnak el oda.

Könyörögve emelték kezüket a boltozat nyílásán beragyogó fény felé: Ó, Nap, Egek Királya! Légy hozzánk kegyes áldott sugaraiddal! Egek Királya, nézz le ránk! Könyörülj rajtunk, küldd le hozzánk lángodat! - A kórus minden fohászuk után megismételte utolsó szavaikat: - Könyörülj rajtunk... Küldd le hozzánk lángodat!

És a Nap meghallgatta könyörgésüket. Amikor az első máglya füstje már majdnem eloszlott, a templom őrei, gyújtótükeikkel a kezükben, lemásztak a két másik máglyáról, melyeken a gyanta már sercegni kezdett. A két lány letépte magáról ünnepi ruháját, s hangos örömköltésekkel vetették magukat a máglyára. Átszellemült arcukat az ég felé emelve várták, hogy az első láng beléjük kapjon, míg körülöttük a zenészek pokoli zivajt csaptak. A tömeg hangos rivalgásban tört ki. Vad lelkesedés ragadta magával a többi mammaconát is, akik máglyájuk körül táncoltak. A láng csakhamar elborította a szerencsétleneket, akik borzasztó sikolyokat hallattak, majd az egyik sebekkel borítottan leugrott és a földre zuhant. - Menj vissza a lángba! Menj vissza a lángba! - visítozták körülötte társnői, ő azonban csak üvöltött fájdalmában, és könyörgött, hogy szabadítsák meg kínjaitól.

Az összelapított koponyájú múmia vergődő teste fölé hajolt, és torkába döfte a tört. A vér magasra fröccsent, és elborította a közelállókat. A szerencsétlen lány még rángatózott, amikor a három gnóm megragadta és nagy nehezen visszalökdösték a máglyára, ahol eltűnt a lángok közt. A tömeg üvöltött, a mammaconák folytatták eszeveszett táncukat.

A másik lány mereven állt, némán szenvedte el a rettenetes kínhalált. Amikor a lángokba rogyott, lelkesült üvöltés köszöntötte a Nap hajlékába térő vértanút.

A mammaconák, akiket egyre jobban megvadított a tűz, a vér, és az illatos olajokkal öntözött máglyák émelyítő szaga, maguknak is a dicső halált követelték.

Hárman a lángokba vetették magukat, de azonnal vissza is ugrottak, és eleven fáklyaként sikoltozva vergődtek, míg csak a lapított koponyájú kívánságuk szerint nem végzett velük. A tömeg egyre hangosabban üvöltött. Ki tudja, mire vezetett volna ez a tombolás, de Huascar felállt, és kezének intésével véget vetett az őrzőgésnek.

Elhallgatott a pokoli zene, abbamaradt a tánc és az ének, s a templom őrei vizet öntöttek az izzó hasábokra. A termet fojtogató, nehéz füst töltötte meg, mely sötéten kígyózott a boltozat nyílása felé.

Most már Marie-Thérese került sorra. Raymond szinte félájult volt már, amikor D'Orellana hangjára kinyitotta szemét. A mammaconák éppen az ékszereit kezdték levenni a lányról, melyek tetőtől talpig elborították. A „Nap könnyei” ragyogtak egész testén. Haját, fülét, arcát, nyakát, karjait s aranyszandálba bújtatott lábait teljesen eltakarta a rengeteg aranyékszer. Most egyenként leszedtek róla mindent és gondosan elhelyezték egy aranytálban. Utoljára a Nap-karperecet vették le róla. Ezek az ékszerek tíz évig fognak most ismeretlen rejtekhelyükön pihenni, addig a napig, amikor a Napnak újabb feleségre lesz szüksége.

Az ékszerszobától megfosztott lány testén most már látszott, hogy egészen be van pólyázva kötélkeibe. Külsőleg már múmiát csináltak belőle. Testét ülő helyzetben rögzítették, karját odaerősítették törzséhez. Raymond nem vette le többé szemét szerelmeséről. Az illatos gyolcsszalagok láthatatlanná tették állat és homlokát, csupán lecsukott szemét és a félig kinyílt ajkait hagyták fedetlenül, melyről mintha most szállt volna el az utolsó lehelet.

Raymond már csak abban reménykedett, hogy Marie-Thérese meghalt, és minduntalan azt ismételte magában, hogy jobb így... jobb így...

Így legalább nem érzi, amint a gnómok fölemelik helyéről és ráhelyezik a székre, s a megmaradt papnőktől követve becsúsztatják abba az üregbe, mely ezer esztendeig sírja lesz.

E pillanatban a Nap sugarai Marie-Thérese mellé vetődtek, és megvilágították szűk sírját.

Most már csak a három nehéz vörös gránitlapot kellett a helyére tenni, melyek gondosan kifaragott illesztéssel kapcsolódva egymásba zárják a sírt.

A műveletet néma csendben hajtották végre.

Az egész gyülekezet szeme rátapadt az áldozatra, hogy még egyszer láthassák, mielőtt örökre eltűnik minden élő tekintet elől.

Az első helyére csúsztatott kőlap, mely súlya alatt összegörnyedtek a templomőrök, térdig rejtette el Marie-Thérese-t. A második, amelyet az első lap felső szintjének magasságában egy fordítókorong segítségével helyeztek el, a válláig takarta el.

Csak feje látszott már ki az üregből, bepólyázott múmiaarca. A gyülekezeten hirtelen hangos, elégedett moraj futott át: a lány szeme lassan kinyílt.

Hatalmasra tágult szemével nézte azt, ami látnivaló még az életből maradt; mielőtt ráborulna az örökös sötétség. Kétségbeesett tekintete mereven szegeződött az emberekre, akik halálát várták, majd végigrepült a ragyogó díszes falakon és végül a boltozat tetején tátongó nyílásra tapadt, melyen beáradt a napfény.

Szeme még jobban kitágult, ajkai megremegtek. Néma csend volt, mindenki azt várta, hogy sikoltozni fog, azonban a legközelebb állók is csak halk, erőtlen nyöszörgést hallhattak, miközben az utolsó kőlap is a helyére csúszott és eltakarta a lány csillogó szemeit is.

IV. FEJEZET

Huascar ismét felemelkedett. Intett és a kivonulás csendesen megkezdődött, csak a szandálok súrlódása hallatszott a kövezeten. A papok Huascar vezetésével mentek elől, a többiek a bevonulás sorrendjében követték őket.

Ovideo Runtu is leszállt trónjáról és helyet foglalt a halott király melletti aranyszéken, melyen az előbb még Marie-Thérese ült. A vörös ponchók vállukra emelték a két fejedelmet, s elhagyták a termet. A nehéz ajtók bezárultak.

A templomban már csak a három gnóm téblábolt a füstölgő máglyák körül.

Ekkor vetette magát rájuk Raymond. A sötétből dühödt ordítással feléjük rohanó alak láttán a templomőrök rémülten próbáltak menekülni a Hold Kápolnája felé. A Nagy Isten húga azonban nem tudta megvédelmezni őket, oltárának lépcsőjén terítették le őket a revolvergolyók. Raymond visszafutott a templomba, ahol D'Orellana már erőtlen csákány vágásokkal ütögette a sírt bezáró kőlapokat. Kitépte kezéből a szerszámot, és eszeveszett dühvel esett a falnak.

A csákány hegye szikrázott a kövön, azonban a kemény gránit ellenállt. Raymond testét hideg veríték lepte el. Leeresztette a csákányt, és vadul csapongó gondolataiban megpróbált rendet teremteni. Kapkodva idézte fel mérnöki tanulmányainak emlékeit. Keserves erőfeszítéssel kényszerítette magát, hogy ne a fal mögött fuldokló szerelmesére gondoljon, hanem a megoldásra összpontosítson. Ha a három gnóm a helyére tudta tenni a lapokat, akkor ők ketten ki is tudják venni azokat. De hol kell elkezdni?! És hogyan?

Közel hajolt a falhoz, és ujjaival tapogatózva kereste a kőlapok közötti hézagot, az illesztés helyét.

Amikor megtalálta, megpróbálta a csákány lapos végét valahogy belefeszíteni, azonban a kő nem engedett. Az inka építészet egyik csodája a kövek kötőanyag nélküli tökéletes illesztésének tudománya volt. Lázasan törte a fejét. Minden a szemük láttára történt, és most mégsem tudta felidézni a műveleteket. Lehet, hogy elfordulnak a tengelyük körül? De melyik részükre kell ütni? A percek gyorsan múltak.

Tehetetlen dühében ismét kezébe vette a csákányt, és hatalmas ütést mért a tömb bal oldalára. A kő megmozdult, és előtűnt a rés. Raymond boldogan felkiáltott, és minden erejét összeszedve ütötte tovább a követ, mely lassanként elfordult tengelye körül. Az így támadt nyílást a csákány nyelével tágitotta szélesebbre, majd két kézzel megragadva rángatta maga felé.

D'Orellana súlyosan zihálva botladozott mellette.

Még egy utolsó erőfeszítés! Raymond erejét megsokszorozta a vágy, hogy végre megpillant-hassa kedvesét. A kő megingott és hatalmas robajjal zuhant a templom kövezetére. A sötét üregből összeszáradt múmia zuhant a karjaiba.

Raymond kétségbeesett, dühös ordításban tört ki, eltévesztették a sírt...

V. FEJEZET

Legszívesebben megfojtotta volna a szerencsétlen öregembert, aki kapkodásával lehet, hogy jóvátehetetlen hibát vétett. Ütésre emelt keze azonban lehanyatlott, csak magát okolhatta, hogy egy bolond művét folytatta. Újra a kőtáblák felé fordult. Melyik lehet az igazi?

A jobb oldali? Vagy a bal oldali? Vagy lehet, hogy nem is ebben a sorban van?! A néma, jelentelen sírok teljesen egyformák voltak. A lány nevét kezdte kiáltozni, majd feszült figyelemmel hallgatózott, de csak az öreg kapkodó lélegzetét hallotta.

Újabb tévedésre már nincs idő. Megpróbálta felidézni magában a szertartás utolsó mozzanatait. Arra emlékezett, hogy az oltár bal sarkának vonalában volt az üreg, ahogy felülről, a kőpárkány mögötti rejtékhelyéről látta. Rövid töprengés után nekilátott a kibontott sírtól jobbra álló kőtáblának. Egyik csapást a másik után mérte a kőre, az öreg izgatottan toporgott mögötte, és minden ütés után felkiáltott. A kő végre megfordult, és a nyílás tágulni kezdett. Marie-Thérese! Marie-Thérese! Itt vagyok! Felelj már! - Behajolt az üregbe, majd lassan, kimerülten lerogyott a földre. Ez sem az ő sírja volt...

D'Orellana felvette a csákányt és nekiesett a bal oldali kőtáblának. Raymond összeszedte magát, és visszavéve a szerszámot folytatta a munkát. Mennyi idő múlt már el, mennyi kárbavesztett pillanat! Talán már meg is fulladt... Nem szabad többé tévedni! Eszeveszett sietséggel ütötte a gránitlapot, míg végre az engedni kezdett. Az öreg eszelősen lihegett mellette: Most már megtaláljuk! Érzem, hogy itt van! Húzd erőbben, mindjárt kiszabadítjuk! - A kő kifordult a helyéből. Itt van! Ugye, megmondtam! Óvatosan, nehogy megsebez! Kislányom, hát megtalálalak végre! Fiam, te nem örülsz? Hát ezért jöttünk! Christine, itt vagyok!

Az üregből előtűnő múmiában D'Orellana elveszett lányát ismerte fel.

Valóban ő volt az, akit már tíz éve hiába keresett a labirintusokban, barlangokban, és a romok között. - Kislányom! Gyermekem! Itt vagyok már! - Sírt, zokogott, örömeiben fuldoklott boldogságában. Már csak az utolsó kőtábla állt a helyén. D'Orellana megragadta a csákányt és lecsapott a gránitra.

Raymond megragadta a karját: - Ne vesztegesd most az időt egy halott kiszabadítására, amikor élő is van e sírok között! Az öreg meg sem hallotta, mit beszél, csak ütötte tovább a falat. Raymond rövid dulakodás után kiragadta kezéből a csákányt és a következő sírra vetette magát. D'Orellana nehézkesen feltápáskodott a földről és utolsó erejével arrébb mozdította a követ. Nagy nehezen kiemelte sírjából lánya bepólyázott maradványait, és magához szorította, ölelgette és csókjaival borította el, aztán lassan térdre rogyott, majd boldog sóhajtással oldalára dőlt, és nem mozdult többet.

Raymondnak eközben sikerült rést nyitni az újabb síron, melyben ismét csak egy múmiát talált. Feje egyre jobban zúgott, szédült és hányingere volt. A Halál Temploma, mely csak a halottakat adja vissza, némán őrizte talán még élő szerelmét.

Egyre hevesebb borzongások futottak végig rajta, hideg verejték folyt egész testén. Céltalanul botladozott egyik sírtól a másikig, néha elesett, majd felkelt, csákánya ólomsúllyal húzta le erőtlen karját. Ismét megpróbálta összeszedni gondolatait, de nem sikerült. Kábult tekintete lassan végigsiklott a kör alakú templom díszítményein, az oltáron és a máglyák még mindig füstölgő maradványán. Érezte, hogy ereje egyre jobban elhagyja, le kellett ülnie a földre. Aztán ismét felállt. Kezébe vette a szerszámot, és utolsó erőfeszítéssel egy újabb sír felé

indult. Megpróbálta felemelni a csákányt, azonban az nagy csörömpöléssel kiesett a kezéből. Ellenállhatatlan erő húzta a föld felé.

Hátát a falnak támasztva lecsúszott a kőpadlóra. Zavaros szeme a gyermekét szorongató halott öregemberre tapadt. Ő legalább megtalálta, akit keresett. A nap ferde sugarai lassanként végigsiklottak a fal mentén, néhány percre életre keltették az aranydomborműveket, aztán beállt az alkonyat, majd eljött az este és az éjszaka. Raymond lassan az oltár alsó lépcsőjére vonszolta magát, és erőtlenül elnyúlt rajta. Testét elviselhetetlenül rázta a hideg, kábult feje lüktetett. Marie-Thérese arcát próbálta maga elé idézni, de sehogysem sikerült. Aztán elvesztette az eszméletét.

UTOLSÓ FEJEZET

Egy reggel, amikor a Titicaca tavon közlekedő kis utasszállító gőzös a szigetek mellett haladt el, az utasok egy magas termetű quichua indiánra figyeltek fel, aki csónakjában állva, heves mozdulatokkal integetett feléjük. Bár a hangját nem hallották, látszott, hogy segítséget kér.

Amikor a hajó közeledett hozzá, látták, hogy egy fehér ember fekszik mozdulatlanul a csónak aljában. Az indián magyarázott valamit a kapitánynak, majd a csónakból a fedélzetre emelték Raymondot. A gyilkos láz után egy punoi gyapjúkereskedő otthonában tért magához.

Ez az ember a hajó egyik utasa volt, és megesett a szíve az önkívületi állapotban fekvő európain. Az indián azt mondta, hogy előző éjjel találta meg a szent sziget romjai között. Már akkor sem volt eszméleténél, de mivel még élt, magával hozta, hátha lehet rajta segíteni. Reménykedett benne, hogy hajnaltájt összetalálkozik majd a hajóval. Miután ezt elmondta, intett, és csónakjával távolodni kezdett tőlük. Semmilyen jutalmat sem akart elfogadni az ismeretlen turista megmentéséért. Becsületes ember lehetett, mert Raymondnál jelentős pénzösszeget találtak, amikor személyazonosságának megállapítására átvizsgálták zsebei tartalmát.

Amikor állapota már annyira javult, hogy megértette, amit körülötte beszélnek, elmesélték neki az indiánnal való találkozást. Raymond egy pillanatig sem kételkedett benne, hogy ez a nagylelkű quichua csak Huascar lehetett. A Halál Templomának főpapját kötelességei valószínűleg visszavezették arra az elátkozott helyre. Ekkor találhatta meg őt, és szentségtörő rombolásának nyomait is. Kegyetlen bosszúját azzal kívánta rajta beteljesíteni, hogy megmenti az életnek Marie-Thérese halála után. Raymond azonban elhatározta, hogy szenvedéseinek hamarosan véget vet. Mióta visszanyerte eszméletét, szörnyű önvád gyötörte. Marie-Thérese miatta halt meg, azért, mert a döntő pillanatokban elvesztette a fejét, és nem volt elég kitartó. Tudta, hogy ezt az érzést nem lesz képes sokáig elviselni. Huascar bosszúja mégsem lesz teljes...

Mióta elhatározta, hogy követi a halálba szerelmesét, újból a kedves, mosolygó arc jelent meg előtte, mely már nem a sírkövek mögül előbukkant múmiákhoz hasonlított. Számtalanszor felidézte magában első itteni találkozásuk emlékét, a callaói irodájában. Ott mondta neki először: Szeretjük egymást! Oda akart most is menni, ott akarta befejezni céltalanná vált életét.

Lehet, hogy ez adott erőt, mert egyszer csak jobban kezdte magát érezni. Vendéglátójának bőkezűen meghálálta mindazt, amit érte tett, majd vonatra szállt és elhagyta a kis várost. Az utazás elviselhetetlenül hosszúnak tűnt. Arequipán áthaladva megpillantotta azt a kis vörös téglából épült házat, melyben korábban Marie-Thérese-t tartották fogva hóhérai. Eszébe jutott a Garcíanál tett hiábavaló látogatásuk, és erről az, hogy vajon mi lett a társaival?

Talán meghaltak ők is és eltűntek valahol az éj folyosóinak mélyén. Szegény Francois-Caspar bácsi! Ő sem fog már több előadást tartani, és Natividadot is hiába várja vissza barátnője, akihez épp akkor indult volna, amikor végzete útjába sodorta őt. A márkit legalább megkímélte a sors attól, hogy tehetetlenül nézze végig két gyermeke gyötrelmes halálát.

Mollendóban dühöngő vihar fogadta az érkezőket. Raymond azonnal a kikötő felé indult. A gyengén megvilágított rakparton két árnyat látott mozogni. A csodálkozástól földbe gyökerezett a lába, Francois-Caspar és Natividad állt előtte! Arcuk szomorú és megviselt volt. Raymond kezet szorított velük, de nem kérdezett semmit.

A két másik alig ismert rá. A fiatalember a betegség alatt lefogyott, arca beesett volt és alig állt a lábán, így hát jobbnak látták, ha ők sem kérdezősködnék. Egy darabig csendben haladtak egymás mellett. Ozout bácsi azonban nem tudta magát tovább türtőztetni, és megkérdezte: - Nem tudod, mi lett a márkival?

- Azt hittem, önökkel van - felelte Raymond közömbösen.

Natividadból hirtelen ömleni kezdett a szó. Elmondta, hogy a Kígyó Házában kudarcot vallott szerencsétlen kísérlet után mindkettőjüket - mármint Ozout és őt - börtönbe vetették, ahol négy napig tartották fogva őket.

A negyedik nap végén azonban egyszerre nyitva találták börtönük ajtaját, így azonnal elmenekültek, anélkül, hogy lehetőségük lett volna a márki után kutatni. Az indiánok sietve elhagyták Cuzcót és a hegyekbe menekültek. Ők Sicuani felé vették az irányt. Ott tudták meg, mi miatt menekülhettek meg. Veintemilla meglepte és szétverte Garcia fegyelmezetlen, és az Interaymi ünnepségeitől kótyagos csapatait. A quichuák ezreit - katonákat és civileket egyaránt - négy óra alatt szétszórta az a négyszáz főnyi hadsereg, amely hű maradt Veintemillához. Ez a négyszáz spanyol ősoktól származott katona éppúgy győzte le most az inkák utódait, mint egykor Pizarro.

Garcia először föbe akarta lőni magát, azonban egy Paraguayból érkező felkelés híre visszadta az életkedvét, és kormányával együtt átkelt a paraguay-i határon.

Sicuaniból Mollendóba érkeztek. Arra számítottak, hogy itt talán majd ráakadnak a márkira. Raymondrol azt hitték, hogy miután mindent megtett a lány megmentéséért, visszatért Limába.

Találkozásuk óta most először ejtették ki előtte Marie-Thérese nevét, és Raymond látta, hogy társai feszült figyelemmel tekintettek rá.

- Meghalt... - suttogta alig hallhatóan, majd kitört belőle a régóta visszafojtott görcsös zokogás. Nagybátyja szeméből is könnyek buggyantak ki, miközben átkarolta unokaöccse vállát.

- Borzasztó tragédia! - ismételte. - Szegény, szerencsétlen gyermekek!

Nyolc nap telt el. Bár Raymond látszólagos nyugalma megtévesztette őket, mégis csak akkor merték kikérdezni őt, amikor hajójuk már elhagyta a kikötőt. Raymond vonakodás nélkül elmondta mindazt, ami vele történt. Részletesen elmesélte, amit a Halál Templomában látott és tett. Nagybátyja és Natividad fokozódó zavarodottsággal és borzalommal hallgatták Raymond szenvtelen és tárgyilagos előadását, és alig várták már, hogy visszavonulhassanak kabinjuk magányába.

***

Raymond a korláthoz támaszkodva nézte, hogy közeledik feléje az a part, ahol nem is oly rég még boldogságtól dobogó szívvel kötött ki. Hol van már mindez! Az inkák Peruja! Az arany és a legendák bűbajos mesevilága! Fiatalos nagyravágyásának és szerelmének célja!

Szerelme meghalt, nagyravágyása pedig nyomtalanul szertefoszlott. Csak a legenda élt még mindig, amelyen egykor még ő is csak nevetett. A legenda azonban valósággá vált.

Most is, mint az első alkalommal, ő ugrott be először a kikötéshez készülődő hajó körül tolongó bárkák egyikébe, de ezúttal már nem kérdezte meg, merre van a Calle de Lima. Szemét nem vette le arról a városrésztől, ahová valamikor olyan reménytelen szívvel igyekezett, mert tudta, hogy ott találja Marie-Thérese-t.

Most már nem sietett. Lassan haladt végig a kis utcák labirintusán, az árkadok homályában. Elérkezett ahhoz a keresztúthoz, ahonnan először pillantotta meg a lány verandáját.

Hirtelen megtorpant, mintha a földre gyökerezett volna a lába. Szíve majd kiugrott a helyéből; az ismerős balkon ablakai mögött Marie-Thérese árnyékát pillantotta meg, majd magát a lányt, amint kihajolt az ablakon. A gyér világításban arca halottápadt volt, beesett szemeiben megcsillant a fény. Raymond azt hitte, kísértetet lát.

- Raymond! - sikoltott fel hirtelen boldogan a lány, amikor észrevette a dermedten álló fiút. Raymond magához tért pillanatnyi kábultságából, és halottnak hitt szerelmeséhez rohant. Végre, annyi szenvedés után ismét megölelhették egymást. Észre sem vették, hogy a márkí, Christophe és a két öreg hölgy ott toporognak körülöttük, s felváltva sírnak és nevetnek boldogságukban.

Marie-Thérese Raymond fülébe súgta:

- Tudtam, hogy ha egyszer visszatérsz, első utad ide vezet majd. Amikor már egy kicsit magamhoz tértem, rögtön idejöttem... Annyira vártalak!

- Marie-Thérese nagyon beteg volt, azt hittük, sose fog meggyógyulni! - kiabált közbe a kisfiú. A két öreg hölgy keserves zokogásban tört ki, a márkí szemét törölgette. - Én mindig mondtam - folytatta Christophe -, hogy Raymond nem halt meg, mert Huascar őt is megmentette! Huascar mentett meg mindannyiunkat. Igaza van a papának: nélküle mind halottak lennénk!

- Láttam, amikor betettek a sírodba! - mondta halkan Raymond.

- Te ott voltál? - kiáltott fel a lány izgatottan. - Akkor jól éreztem...

- Igen, ott voltam és azt hittem, megőrülök, amikor eltakartak a kőtáblákkal.

- Hallgass, Marie-Thérese, kérlek, ne beszéljünk többet ezekről a borzalmakról - kérlelte a márkí.

- De miért ne, papa? Most már Raymond is itt van! Semmilyen veszély sem fenyegeti többé egyikünket sem. Raymondnak egyébként is mindent meg kell tudnia! Jaj, azt sem tudom, hol kezdjem! Szóval, amikor Huascar lefejtette karomról az öcsémet, már szinte félholt voltam. Azt hittem, meg fogják ölni! Hiába mondta Huascar, hogy megkímélik az életét, nem tudtam hinni neki. Aztán abban az iszonyatos templomban lehunytam a szemem és a halált vártam. Akkor néztem csak fel, amikor megéreztem, hogy ott vagy valahol a közelemben. Biztosan tudtam, hogy csak az alkalomra vársz, hogy megmentés! Még a sír éjszakájában is benned reménykedtem, téged vártalak! Egy pillanatra sem hagyott el a gondolat, hogy meg fogsz menteni, hogy nem engedsz meghalni ott... Iszonyatos volt a sír sötétsége és az a borzasztó, tompa csend! Aztán éreztem, hogy egyre nehezebben tudok lélegezni. A köteleim teljesen összeszorítottak, meg sem tudtam mozdulni. Lassan fuldokolni kezdtem...

De még mindig vártalak, bár alig tudtam már gondolkodni is. Félttem, hogy már késő lesz, és csak a holttestemet találod meg. Aztán a fal egyszerre csak megrázkódott. Tompa csapások reszkettették meg a síromat. A világosságot vártam, aztán elájultam. Arra tértem magamhoz, hogy kiemelnek a síromból. Legnagyobb megdöbbenésemre Huascar karjában voltam! Magához szorított, szenvedélytől lángoló arca az enyémhez hajolt, perzselt a tekintete. Aztán egy keskeny folyosóban letett a földre és elkezdte kioldozni kötélkeimet. Amikor kezem és karom már szabad volt, beburkolt abba a denevérbőr ruhába, amelyet akkor vettek le rólam, mielőtt bevittek a templomba.

Nem tudtam elképzelni, mit akarhat tőlem, ő azonban félelmemet látva megpróbált megnyugtatni. Én azonban nem tudtam hinni neki.

Láttam, hogy abba a sírba, amelyből engem kiemelt, egy múmiát helyez, majd lezárja az üreget. Nem történt szentségtörés - mondta -, mert az Istennek ismét megvan a szükséges számú felesége!

Közeledett hozzám, mire én ösztönszerűen elhúzódtam tőle.

- Te félsz tőlem - mondta - pedig nélkülem halott lennél. Én mindent elkövettem a megmentésedre. Köszönettel azonban nem tartozol, azért tettem, mert szeretlek. Tudom, mások is szeretnek téged - folytatta -, akik szintén meg akartak menteni, és akik eközben mindent elkövettek, hogy a vesztedbe sodorjanak! Nekem kellett megghiúsítani esztelen kísérleteiket, mert a quichuák holtan is följánlottak volna az Istennek.

Nem hittem Huascarnak, és így szóltam hozzá:

- Csak azért mentettél meg, hogy most annál jobban vesztsemre törj! Mit tettél az apámmal?

- Ha tudni akarod - felelte -, jöjj velem!

Mivel képtelen voltam egyetlen lépést is tenni, karjára emelt és így vitt sokáig az éj folyosóin át.

Szíve dobogását ott éreztem a magamén és jobban félttem, mint akkor, amikor a templom falába zártak.

Aztán megállt és betaszított egy ajtót, amit észre sem vettem a sötétben. A következő pillanatban apám és Christophe kiragadott Huascar karjából és öleltek-csókolnak. A váratlan örömtől meg sem tudtam szólalni. Az indián így szólt: Megígértem önnek, señor, hogy visszaadom a lányát és a fiát. Itt vannak! Semmilyen veszély sem fenyegeti őket. Egy inka sohasem szegi meg a szavát!

Ezzel elkészönt tőlünk és eltűnt. Azóta sem láttuk többet. Azért mondtam el mindezt neked, Raymond, hogyha a véletlen valaha összehozna ezzel az emberrel, tudd, mivel tartozunk neki!

Raymond megrázkódott, és idegesen szorította meg a lány kezét.

- Én tudom - mondta reszkető hangon -, én tudom a legjobban, mivel tartozom neki! Megmentett téged és megmentett engem is. Én megesküdtem neki, hogy ha megment téged, akkor sohasem leszel a feleségem!

- Ezt is tudom! - mondta a lány. - Huascar maga mondta el az apámnak. Ugye, papa? Mondd el neki!

- Lehet, hogy ez az eskü mentette meg az életedet - mondta komoran Raymond.

- Huascarnak más volt a véleménye - szakította félbe a márki. - Hogy úgy mondjam, szinte sértésnek vette ezt az ajánlatot. Amikor azon a szigeten, ahová a Marie-Thérese-t kísérő menet végén fogolyként vittek, egyszer egyedül maradtam ezzel az emberrel, akit árulónak tartottam, és szemébe próbáltam vágni gyűlöletemet és megvetésemet. Ő azonban végig sem hallgatott. Hűvösen értésemre adta, hogy ő állandóan ezen dolgozott, hogyan menthetne meg bennünket önmagunktól és oktalanságainktól. Biztosított, hogy mindent előkészített már menekülésünkre. Nemsokára idehozza gyermekeimet is, és a következő éjszakán már haza is indulhatunk azon a csónakon, melyet előkészített a számunkra. Menekülésünket - mondta - csak annak a két indiánnak köszönhetjük, akiket örökül adott mellénk és akik mindhalálig hívei voltak.

Hangja olyan ünnepélyes volt, hogy nem kételkedhettem a szavában. Arról már nem is beszélve, hogy miért hazudott volna, ha úgyis a foglyai voltunk? Kezet nyújtottam neki, ő azonban nem fogadta el. Ekkor hozta szóba azt a különös esküt is, melyet ön egy este Arequipában tett neki. „Nem ismerem azt a fiatalembert - mondta nekem -, nem tudom, miért ajánlott ilyen egyezséget. A señorita szabadon rendelkezik magával, én nem leszek az ő szívének zálogosa. Ezt azonban meg kell tudnia annak is, aki megsértett engem, pedig én sohasem ártottam neki. Én megbocsájtok.” - Távozása előtt még egyszer köszönetet akartam mondani, mert biztosra vettem, hogy mindent el fog követni a megmentésünkre. „Annak köszönje, akit földi életében de la Torre márkinének hívtak! Én csak azt kérem, hogy soha, senkinek ne beszéljenek erről. Ne becstelenítsék meg egy inka főpap emlékét!” - Ezeket mondta Huascar. - Nos, barátom, ezek után nyugodtan feleségül veheti Marie-Thérese-t!

Közben megérkezett Ozout bácsi és Natividad is. A kikötőben tudták meg, hogy a márki már visszatért Limából és Callaóban van mindkét gyermekével együtt, így hát ide siettek.

Boldogan ölelkeztek össze mindannyian. A két öreg hölgy minden kísérlete eredménytelennek bizonyult, hogy a még mindig gyengélkedő Marie-Thérese-t megpróbálják a további izgalmtól megkímélni. A lány nagy nehezen megértette velük, hogy a boldogság a legjobb gyógyszer a borzalmas emlékek ellen. - Csak rossz álom volt az egész! - mondta. - Vegyük úgy, mintha csak az lett volna!

- Igen, valóban erre kell gondolnunk - helyeselt a márki. - Felkerestem Veintemillát és részletesen elmeséltem neki a történeteket. Ő is arra kért bennünket, hogy tegyünk úgy, mintha csak rossz álom lett volna ez a rettenetes kaland. Hazafiságból kért erre bennünket... Ugyanakkor viszont megígérte, hogy mindenben segítségünkre lesz, hogy folyamatban lévő üzleti ügyeinket mielőbb lezárhassuk, illetve kintlevőségünket megkaphassuk. Marie-Thérese és Raymond esküvőjét már Franciaországban fogjuk megtartani, ha senkinek sincs ellene kifogása. Később aztán majd visszatérünk ide, hogy kipróbáljuk Ozout mérnök úr tudását a régi cuzcói aranybányákban.

- Ha rám hallgatnak, uraim, hamarosan tisztán fognak látni az éj folyosóiban is! - kiáltott fel Natividad. Természetesen nem ebben a rendszerben. Ezek semmit sem akarnak meglátni, behunyják szemüket az igazság előtt! Még egy ilyen borzalmas kaland után is, melyben majdnem otthagytuk a fogunkat, Veintemilla arra kér bennünket, hogy tekintsük rossz álomnak az egészet. Ahelyett, hogy alapos takarítást rendezne az indiánok között!

Natividad csüggedten emelte karját az ég felé.

- Natividad úr, ön határozottan rosszmájú ember - jelentette ki a márki. - Különben szomorú hírem van az ön számára. Ön nem callaói felügyelő többé! Felmentették, kedves Natividad úr!

Natividad tátott szájjal hanyatlott egy székre. Felháborodottságában meg sem tudott szólalni. Teljesen letaglózta az a káröröm, melyet annak az embernek a szavaiból érzett, akiért az életét is kockára tette. Amikor magához tért, felpattant és nagy léptekkel elindult az ajtó felé. Fuldoklott a dühtől.

- Csak ne olyan hevesen, kedves Natividad úr - kiáltott rá a márkí. - Van egy másik hírem is: önt Lima főfelügyelőjévé nevezték ki.

Natividad megszedülten kapaszkodott az ajtófélfába. Ezúttal a boldogság forrasztotta torkára a szót.

- Ez csak álom lehet - nyögte ki végül.

Natividad büszke örömmel fogadta a társaság szívből jövő gratulációit. Élete legnagyobb vágya valósult meg ezzel a váratlan kinevezéssel.

- Ugye, kedves márkim, nincs kifogása az ellen, hogy párizsi előadásaimban megemlékezzek a történetünkről? - kérdezte Francois-Caspar.

- Természetesen elmondhatja, kedves barátom, hogy milyen rossz álmot látott. Rémálmot, melyben az ősi Peru minden fényes és borzalmas szertartása elvonult ön előtt...

- És mi? Mi is el tudjuk hinni, hogy csak álmodtunk? - kérdezte halkán Raymond a lánytól, kinek sápadt, elgyötört arca nagyon is a valóságra emlékeztette.

- Talán majd ha már teljesen felépültünk - felelte Marie-Thérese, szorongó szívvel simogatva vőlegénye láztól megsárgult, fakó arcát.

Az este vidám hangulatban telt el, az idő gyorsan múlt. Natividad, aki már alig várta, hogy végre eleget tehessen korábban elhalasztott vacsorameghívásának, felállt és elbúcsúzott barátaitól.

Kinyitotta az ajtót. A sötétből egy összegörnyedt alak zuhant a szobába. Natividad döbbenet hátrált.

Marie-Thérese felsikoltott:

- Nem álmodtunk, Raymond! Istenem, szegény!...

A lámpa fénye Huascar holttestére vetődött. Bosszúálló társai törétől vérző sebekkel ahhoz a küszöbhez vonszolta magát, ahonnan ő kergette el.

Marie-Thérese őszinte könnyekkel siratta el azt a férfit, aki bár a vesztükre tört, mégis az életüket mentette meg.

-&-